

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

Sèrie P - Número 53 / III Legislatura / Cinquè període

Dimecres, 28 de març de 1990

Presidència del Molt Honorable
Sr. Joaquim Xicoy i Bassegoda

Sessió Plenària núm. 46

Primera reunió

SUMARI

La sessió s'obre a un quart d'onze del matí i vuit minuts.

Modificació de l'ordre del dia

El M. H. Sr. President proposa a la Cambra la posposició del debat de la interpellació que constitueix el punt cinquè de l'ordre del dia, la qual és aprovada per assentiment (p. 2502).

Dictamen de la Comissió de Justícia, Dret i Seguretat Ciutadana sobre el Projecte de Llei de Modificació de la Regulació de la Llegítima (Punt primer de l'ordre del dia.)

Presentació del Projecte: H. Sr. Conseller de Justícia (p. 2502).

Esmena del G. p. Popular (núm. 1, a la totalitat)

Torn a favor: I. Sr. Vidal-Quadras (P) (p. 2504).

Torn en contra: I. Sr. Camps i Rovira (CiU) (p. 2507).

Posició dels grups: I. Sr. Ródenas (CDS) (p. 2508), I. Sr. Carod-Rovira (ERC) (p. 2508), I. Sr. Sabanza (M) (p. 2509), I. Sr. Nualart (IC) (p. 2509) i I. Sr. Abelló (S) (p. 2510).

Votació: rebutjada per 6 vots a favor, 72 en contra i 20 abstencions (p. 2511).

L'I. Sr. Ródenas (CDS) intervé per a una qüestió d'ordre (p. 2511).

Article 1

Articles 122 i 123

Text del Dictamen

Votats després (p. 2514)

*Article 124**Esmena de l'A. p. del Centre Democràtic i Social (núm. 2, de modificació)*

Torn a favor: I. Sr. Ródenas (CDS), juntament amb les esmenes núms. 9 i 34 (p. 2511).

Torn en contra: I. Sr. Camps i Rovira (CiU) (p. 2512).

Esmena del G. p. d'Iniciativa per Catalunya (núm. 3, de modificació)

Torn a favor: I. Sr. Nualart (IC), juntament amb les esmenes núms. 10 i 35 (p. 2512).

Torn en contra: I. Sr. Camps i Rovira (CiU) (p. 2513).

Esmena del G. Socialista (núm. 4, d'addició)

Torn a favor: I. Sr. Abelló (S), juntament amb l'esmena núm. 13 (p. 2514).

Torn en contra: I. Sr. Camps i Rovira (CiU) (p. 2514).

Votació dels articles 122 i 123: *aprovats per unanimitat* (p. 2514).Votació de l'esmena núm. 2: *rebutjada per 5 vots a favor, 62 en contra i 27 abstencions* (p. 2514).Votació de l'esmena núm. 3: *rebutjada per 11 vots a favor, 62 en contra i 20 abstencions* (p. 2514).Votació de l'esmena núm. 4: *rebutjada per 30 vots a favor, 56 en contra i 8 abstencions* (p. 2515).*Text del Dictamen*Votació: *aprobat per 56 vots a favor, 28 en contra i 11 abstencions* (p. 2515).*Addició de nous articles**Esmenes del G. Socialista (núms. 5 i 6, d'addició)*

Torn a favor: I. Sr. Abelló (S) (p. 2515).

Torn en contra: I. Sr. Camps i Rovira (CiU) (p. 2515).

Votació: *rebutjades per 18 vots a favor, 50 en contra i 14 abstencions* (p. 2515).*Article 125**Esmena del G. Socialista (núm. 7, de supressió)*

Torn a favor: I. Sr. Abelló (S), juntament amb l'esmena núm. 11 (p. 2515).

Torn en contra: I. Sr. Camps i Rovira (CiU) (p. 2516).

Esmena del G. p. Popular (núm. 8, de modificació)

Torn a favor: I. Sr. Vidal-Quadras (P) (p. 2516).

Torn en contra: I. Sr. Camps i Rovira (CiU) (p. 2516).

*Esmena de l'A. p. del Centre Democràtic i Social (núm. 9, de modificació)**Debatuda abans (esmena núm. 2).**Esmena del G. p. d'Iniciativa per Catalunya (núm. 10, d'addició)**Debatuda abans (esmena núm. 3).*Votació de l'esmena núm. 7: *rebutjada per 21 vots a favor, 59 en contra i 7 abstencions* (p. 2516).Votació de l'esmena núm. 8: *rebutjada per 5 vots a favor, 88 en contra i cap abstenció* (p. 2516).Votació de l'esmena núm. 9: *rebutjada per 1 vot a favor, 55 en contra i 27 abstencions* (p. 2516).*El M. H. Sr. President fa avinent el decaïment de l'esmena núm. 10* (p. 2516).*Text del Dictamen*Votació: *aprobat per 55 vots a favor, 30 en contra i 3 abstencions* (p. 2516).*Article 126**Primer paràgraf**Esmena del G. Socialista (núm. 11, de supressió)**Debatuda abans (esmena núm. 7). L'I. Sr. Abelló (S) n'anuncia el decaïment* (p. 2516).*Articles 127 i 128**Text del Dictamen*Votació dels articles 126, 127 i 128: *aprovats per 58 vots a favor, cap en contra i 31 abstencions* (p. 2516).*Article 129**Primer paràgraf**Esmena del G. p. Popular (núm. 12, de modificació)*

Torn a favor: I. Sr. Vidal-Quadras (P) (p. 2516).

Torn en contra: I. Sr. Camps i Rovira (CiU) (p. 2516).

*Segon paràgraf**Esmena del G. Socialista (núm. 13, de modificació)**Debatuda abans (esmena núm. 4).**Esmena de l'A. p. del Centre Democràtic i Social (núm. 14, de supressió)**L'I. Sr. Ródenas (CDS) n'anuncia la retirada* (p. 2517).Votació de l'esmena núm. 12: *rebutjada per 5 vots a favor, 57 en contra i 25 abstencions* (p. 2517).Votació de l'esmena núm. 13: *rebutjada per 19 vots a favor, 56 en contra i 12 abstencions* (p. 2517).*Text del Dictamen*Votació: *aprobat per 56 vots a favor, 24 en contra i 8 abstencions* (p. 2517).*Article 130*

Esmena del G. p. Popular (núm. 15, de modificació)

Torn a favor: *I. Sr. Vidal-Quadras (P)* (p. 2517).

Torn en contra: *I. Sr. Camps i Rovira (CiU)* (p. 2517).

Votació: *rebutjada per 5 vots a favor, 83 en contra i cap abstenció* (p. 2517).

Text del Dictamen

Votació: *aprobat per 80 vots a favor, 5 en contra i 4 abstencions* (p. 2517).

Article 131

Esmena del G. p. Popular (núm. 16, de modificació)

Torn a favor: *I. Sr. Vidal-Quadras (P)*, juntament amb l'esmena núm. 18 (p. 2517).

Lletra c)

Esmena del G. Socialista (núm. 17, d'addició)

L'I. Sr. Abelló (S) n'anuncia la retirada (p. 2518).

Torn en contra de l'esmena núm. 16: *I. Sr. Camps i Rovira (CiU)* (p. 2518).

Addició de nous articles

Esmena del G. p. Popular (núm. 18, d'addició)

Debatuda abans (esmena núm. 16).

Votació de les esmenes núms. 16 i 18: *rebutjades per 5 vots a favor, 59 en contra i 16 abstencions* (p. 2518).

Text del Dictamen

Votació de l'article 131: *aprobat per 56 vots a favor, cap en contra i 28 abstencions* (p. 2518).

Article 132

Esmena del G. Socialista (núm. 19, d'addició)

Torn a favor: *I. Sr. Abelló (S)* (p. 2518).

Torn en contra: *I. Sr. Camps i Rovira (CiU)* (p. 2518).

Votació: *rebutjada per 18 vots a favor, 56 en contra i 12 abstencions* (p. 2518).

Text del Dictamen

Votació: *aprobat per 62 vots a favor, cap en contra i 26 abstencions* (p. 2518).

Article 133

Esmena del G. p. Popular (núm. 20, de modificació)

Torn a favor: *I. Sr. Vidal-Quadras (P)* (p. 2518).

Torn en contra: *I. Sr. Camps i Rovira (CiU)* (p. 2518).

Votació: *rebutjada per 5 vots a favor, 58 en contra i 22 abstencions* (p. 2518).

Text del Dictamen

Votació: *aprobat per 59 vots a favor, cap en contra i 27 abstencions* (p. 2518).

Article 134

Esmena del G. p. Popular (núm. 21, de modificació)

Torn a favor: *I. Sr. Vidal-Quadras (P)*, juntament amb l'esmena núm. 22 (p. 2519).

Torn en contra: *I. Sr. Camps i Rovira (CiU)* (p. 2519).

Article 135

Esmena del G. p. Popular (núm. 22, de supressió)

Debatuda abans (esmena núm. 21).

Esmena del G. Socialista (núm. 23, de modificació)

L'I. Sr. Abelló (S) anuncia que hi ha presentada una esmena transaccional a l'article 135 (p. 2519). *L'I. Sr. Secretari Primer* hi dóna lectura (p. 2519).

Esmena del G. p. d'Iniciativa per Catalunya (núm. 24, de supressió)

Transaccional (esmena núm. 23).

Esmenes del G. Socialista (núms. 25 i 26, de supressió)

Transaccional (esmena núm. 23).

Esmena de l'A. p. del Centre Democràtic i Social (núm. 27, de supressió)

Transaccional (esmena núm. 23).

Votació de l'esmena núm. 21: *rebutjada per 4 vots a favor, 56 en contra i 28 abstencions* (p. 2519).

Text del Dictamen

Votació de l'article 134: *aprobat per 57 vots a favor, 4 en contra i 29 abstencions* (p. 2519).

L'I. Sr. Vidal-Quadras (P) intervé per fixar posició respecte a l'esmena transaccional (p. 2519).

Votació de l'esmena núm. 22: *rebutjada per 4 vots a favor, 86 en contra i cap abstenció* (p. 2519).

Votació de l'esmena transaccional: *aprobadada per 84 vots a favor, 4 en contra i 3 abstencions* (p. 2519).

Text del Dictamen

Votació de l'article 135 (la resta): *aprobat per 83 vots a favor, 4 en contra i 3 abstencions* (p. 2520).

Article 136

Text del Dictamen

Votació: *aprobat per unanimitat* (p. 2520).

Article 137

Esmena del G. p. Popular (núm. 28, de modificació)

Torn a favor: *I. Sr. Vidal-Quadras (P)* (p. 2520).

Torn en contra: *I. Sr. Camps i Rovira (CiU)* (p. 2520).

Votació: *rebutjada per 4 vots a favor, 50 en contra i 26 abstencions* (p. 2520).

Text del Dictamen

Votació: *aprobat per 52 vots a favor, 4 en contra i 24 abstencions* (p. 2520).

Article 138

Esmena del G. p. Popular (núm. 29, de modificació)

Torn a favor: *I. Sr. Vidal-Quadras (P)* (p. 2520).

Esmena de l'A. p. del Centre Democràtic i Social (núm. 30, de modificació)

Torn a favor: *I. Sr. Ródenas (CDS)* (p. 2521).

Esmena del G. Socialista (núm. 31, de modificació)

L'I. Sr. Abelló (S) n'anuncia la retirada (p. 2521).

Esmenes del G. p. d'Iniciativa per Catalunya (núms. 32, d'addició, i 33, de supressió)

Torn a favor: *I. Sr. Nualart (IC)* (p. 2521).

Torn en contra conjunt: *I. Sr. Camps i Rovira (CiU)* (p. 2521).

Votació de l'esmena núm. 29: *rebutjada per 7 vots a favor, 68 en contra i 5 abstencions* (p. 2521).

Votació de l'esmena núm. 30: *rebutjada per 2 vots a favor, 70 en contra i 12 abstencions* (p. 2521).

Votació de les esmenes núms. 32 i 33: *rebutjades per 3 vots a favor, 72 en contra i 9 abstencions* (p. 2521).

Text del Dictamen

Votació de l'article 138: *aprobat per 70 vots a favor, 8 en contra i 6 abstencions* (p. 2521).

Articles 139, 140, 141, 142 i 143

Text del Dictamen

Votació: *aprovats per unanimitat* (p. 2522).

Article 144

Esmena de l'A. p. del Centre Democràtic i Social (núm. 34, de modificació)

Debatuda abans (esmena núm. 2).

Esmena del G. p. d'Iniciativa per Catalunya (núm. 35, d'addició)

Debatuda abans (esmena núm. 3).

El M. H. Sr. President comunica el decaïment d'aquestes dues esmenes (p. 2522).

Text del Dictamen

Votació de l'article 144: *aprobat per 57 vots a favor, 22 en contra i 4 abstencions* (p. 2522).

Article 145

Text del Dictamen

Votació: *aprobat per unanimitat* (p. 2522).

Article 146

Esmena del G. p. Popular (núm. 36, de modificació)

Torn a favor: *I. Sr. Vidal-Quadras (P)* (p. 2522).

Torn en contra: *I. Sr. Camps i Rovira (CiU)* (p. 2522).

Esmena de l'A. p. del Centre Democràtic i Social (núm. 37, de modificació)

L'I. Sr. Ródenas (CDS) n'anuncia la retirada (p. 2522).

Votació de l'esmena núm. 36: *rebutjada per 5 vots a favor, 71 en contra i 2 abstencions* (p. 2522).

Text del Dictamen

Votació: *aprobat per 53 vots a favor, 5 en contra i 20 abstencions* (p. 2522).

Article 2

Disposició Transitòria Vuitena

Esmena del G. Socialista (núm. 38, de modificació)

Torn a favor: *I. Sr. Abelló (S)* (p. 2522).

Esmena de l'A. p. del Centre Democràtic i Social (núm. 39, de modificació)

L'I. Sr. Ródenas (CDS) n'anuncia la retirada (p. 2522).

Torn en contra: *I. Sr. Camps i Rovira (CiU)* (p. 2523).

Votació de l'esmena núm. 38: *rebutjada per 25 vots a favor, 52 en contra i 6 abstencions* (p. 2523).

Text del Dictamen

Votació: *aprobat per 54 vots a favor, 23 en contra i 7 abstencions* (p. 2523).

Exposició de Motius

Paràgraf segon

Intervenien per una qüestió d'ordre l'I. Sr. Nualart (IC) (p. 2523), l'I. Sr. Camps i Rovira (CiU) (p. 2523) i l'I. Sr. Abelló (S) (p. 2523).

Esmena del G. p. d'Iniciativa per Catalunya (núm. 40, de modificació)

Decaiguda (esmena transaccional).

Paràgraf tercer

L'I. Sr. Secretari Primer dóna lectura a les esmenes transaccionals presentades a l'Exposició de Motius (p. 2523).

Esmena del G. Socialista (núm. 41, de supressió)

Decaiguda (esmena transaccional).

Esmena del G. p. d'Iniciativa per Catalunya (núm. 42, de supressió)

Decaiguda (esmena transaccional).

Paràgraf quart

Esmena del G. Socialista (núm. 43, de modificació)

Decaiguda (esmena transaccional).

Paràgraf setè

Esmena del G. p. d'Iniciativa per Catalunya (núm. 44, de modificació)

Decaiguda (esmena transaccional).

Paràgraf vuitè

Esmena del G. Socialista (núm. 45, de modificació)

Decaiguda (esmena transaccional).

Esmena del G. p. d'Iniciativa per Catalunya (núm. 46, de modificació)

Decaiguda (esmena transaccional).

Votació de les esmenes transaccionals: aprovades per 81 vots a favor, cap en contra i 5 abstencions (p. 2523).

Text del Dictamen

Votació de la resta de l'Exposició de Motius: aprovat per 57 vots a favor, cap en contra i 32 abstencions (p. 2523).

Títol de la Llei

Text del Dictamen

Votació: aprovat per unanimitat (p. 2523).

Explicació de vot: I. Sr. Sabanza (M) (p. 2523).

La sessió se suspèn a dos quarts de dues del migdia i tres minuts i es reprèn a dos quarts de cinc de la tarda i tretze minuts.

Dictamen de la Comissió de la Sindicatura de Comptes relatiu a l'Informe de la Sindicatura de Comptes sobre el Compte General de la Generalitat de Catalunya corresponent a l'exercici del 1987 (Punt segon de l'ordre del dia.)

Presentació: I. Sr. Codina (CiU) (p. 2524).

Posició dels grups: I. Sr. Latorre (CDS) (p. 2526), I. Sr. Pueyo (ERC) (p. 2527), I. Sr. Curto (P) (p. 2528), I. Sr. Saura (IC) (p. 2530) i I. Sr. Carnicer (S) (p. 2531).

Votació del Compte General: aprovat per 64 vots a favor, 44 en contra i cap abstenció (p. 2533).

Votació de l'Informe: aprovat per 103 vots a favor, cap en contra i 5 abstencions (p. 2533).

Proposició no de Llei sobre la Utilització del Català en el Senat (Punt tercer de l'ordre del dia.)

Posició dels grups: I. Sr. Latorre (CDS) (p. 2533), I. Sr. Carod-Rovira (ERC) (p. 2534), I. Sr. Sánchez Ramos (M) (p. 2535), I. Sr. Colomé (P) (p. 2535), I. Sr. Riera i Gassiot (IC) (p. 2536), I. Sr. Reventós (S) (p. 2536) i I. Sr. Ferrer (CiU) (p. 2537).

Votació: aprovat per unanimitat (p. 2538).

Proposició no de Llei sobre la Política General pel que fa a la Població de més de Seixanta-Cinc Anys (Punt quart de l'ordre del dia.)

Posició dels grups: I. Sr. Ródenas (CDS) (p. 2538), I. Sr. Pueyo (ERC) (p. 2539), I. Sr. Sánchez Ramos (M) (p. 2539), I. Sr. Bauzá (P) (p. 2540), I. Sra. Fabian (IC) (p. 2541), I. Sra. Barenys (S) (p. 2541) i I. Sr. Padrós (CiU) (p. 2541).

Votació: aprovat per unanimitat (p. 2543).

Modificació de l'ordre del dia

El M. H. Sr. President proposa a la Cambra una modificació de l'ordre del dia pel que fa al punt sisè i anuncia la posposició del punt setè. Aquestes dues modificacions són aprovades per assentiment (p. 2543).

Interpel·lació al Consell Executiu sobre la política del professorat públic (Punt vuitè de l'ordre del dia.)

Formulació: I. Sra. Torrent (S) (p. 2543).

Resposta: H. Sr. Conseller d'Ensenyament (p. 2545).

Rèplica: I. Sra. Torrent (S) (p. 2547).

Contrarèplica: H. Sr. Conseller (p. 2548).

Interpel·lació al Consell Executiu sobre la política general d'ordenació farmacèutica (Punt sisè de l'ordre del dia.)

Formulació: I. Sr. Font (S) (p. 2548).

Resposta: H. Sr. Conseller de Sanitat i Seguretat Social (p. 2550).

Rèplica: I. Sr. Font (S) (p. 2551).

Contrarèplica: H. Sr. Conseller (p. 2552).

La sessió se suspèn a un quart de nou del vespre i catorze minuts.

SESSIÓ PLENÀRIA Núm. 46.1

La sessió s'obre a un quart d'onze del matí i vuit minuts. Presideix el M. H. Sr. President del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per l'Oficial Major, el lletrat Sr. Vintó i la lletrada Sra. Andreu.

Al banc del Govern seuen els H. Srs. Consellers d'Economia i Finances, d'Ensenyament, de Justícia, i d'Indústria i Energia.

Ordre del dia

1. Debat i votació del Dictamen de la Comissió de Justícia, Dret i Seguretat Ciutadana sobre el Projecte de Llei de Modificació de la Regulació de la Llegítima, i de les esmenes reservades per a defensar en el Ple.

2. Debat i votació del Dictamen de la Comissió de la Sindicatura de Comptes relatiu a l'Informe de la Sindicatura de Comptes sobre el Compte General de la Generalitat de Catalunya corresponent a l'exercici del 1987.

3. Debat i votació de la Proposició no de Llei sobre la Utilització del Català en el Senat.

4. Debat i votació de la Proposició no de Llei sobre la Política General pel que fa a la Població de més de Seixanta-cinc Anys.

5. Interpellació al Consell Executiu sobre les dificultats del sector turístic.

6. Interpellació al Consell Executiu sobre la política general d'ordenació farmacèutica.

7. Interpellació al Consell Executiu sobre la política d'energia nuclear a Catalunya.

8. Interpellació al Consell Executiu sobre la política del professorat públic.

9. Interpellació al Consell Executiu sobre la reserva del sòl industrial.

10. Interpellació al Consell Executiu sobre la implantació i el control dels abocadors d'escombraries.

11. Interpellació al Consell Executiu sobre l'estat actual de la Formació Professional a Catalunya.

12. Interpellació al Consell Executiu sobre la no-discriminació de gais i lesbianes a Catalunya.

13. Moció subsegüent a la interpellació al Consell Executiu sobre les Escoles Bressol.

14. Moció subsegüent a la interpellació al Consell Executiu sobre la Política Penitenciària.

15. Moció subsegüent a la interpellació al Consell Executiu sobre els Abocadors a Catalunya.

16. Moció subsegüent a la interpellació al Consell Executiu sobre els Residus Industrials que es produeixen a Catalunya.

17. Moció subsegüent a la interpellació al Consell Executiu sobre la Política General de Subvencions del Departament de Benestar Social.

18. Moció subsegüent a la interpellació al Consell Executiu sobre el Dèficit d'Infraestructures i de Serveis Mínims que sofreixen les Valls Pirinenques.

19. Preguntes amb resposta oral.

El Sr. PRESIDENT: Comença la sessió.

Silenci! D'acord amb l'article 133.5 del Reglament ha estat dreçada la llista ordenada de les preguntes que s'han presentat

per respondre oralment en el Ple, i també els noms dels qui les han formulades. Aquesta llista serà distribuïda en el curs d'aquesta sessió a les Il·lustres senyores diputades i als Il·lustres senyors diputats, per la qual cosa prega la Presidència que se l'eximeixi de la seva lectura. Al mateix temps, d'acord amb l'article 133.3 del Reglament, s'anuncia que les esmentades preguntes se substanciaran demà, dia 29, a dos quarts de cinc de la tarda.

Modificació de l'ordre del dia

La Presidència proposa, d'acord amb l'article 62.4 del Reglament, l'alteració de l'ordre del dia amb l'ajornament del punt número 5, que és una interpellació al Consell Executiu sobre les dificultats del sector turístic, que formularà el Diputat Il·lustre senyor Víctor Colomé —o havia de formular—; l'alteració ha estat a sol·licitud del Conseller de Comerç, Consum i Turisme i del senyor Diputat interpellant per posposar-la per a la propera sessió. Hi ha assentiment, per a aquesta alteració? (Pausa.) Moltes gràcies.

El primer punt de l'ordre del dia és el debat i votació del Dictamen de la Comissió de Justícia, Dret i Seguretat Ciutadana sobre el Projecte de Llei de Modificació de la Regulació de la Llegítima i de les esmenes reservades per defensar en el Ple. La Comissió de Justícia, Dret i Seguretat Ciutadana ha acabat els seus treballs i ha emès dictamen. Hi ha algun membre del Consell Executiu encarregat de presentar la iniciativa?

Té la paraula l'Honorable Conseller senyor Bassols.

Projecte de Llei de Modificació de la Regulació de la Llegítima

El Sr. CONSELLER DE JUSTÍCIA (Joaquim Bassols): Molt Honorable President, Il·lustres senyores i senyors diputats, abans que comenci el debat d'aquest Ple en relació amb el Dictamen de la Comissió de Justícia i Seguretat Ciutadana sobre el Projecte de Llei de Modificació de la Regulació de la Llegítima —debat que promet ser força dens— desitjo fer ús de la paraula en defensa del dit Projecte, amb les esmenes, que assumim totalment, introduïdes per l'indicat Dictamen de la Comissió.

En aquest, i en primer lloc, em cal dir que el text que es sotmet a debat és força respectuós amb el que regeix actualment, encara que comporta algunes innovacions que s'emmarquen en l'objectiu d'actualització i modernització del nostre dret privat, tasca en la qual —com ja he dit altres vegades— el Departament de Justícia se sent plenament compromès.

La reforma que se sotmet a l'aprovació de la Cambra en res no altera, sinó que en tot cas intensifica l'amplíssima, continua l'amplíssima i dilatada tradició de la llegítima curta, com a correctiu mínim de la llibertat de testar, que continuem considerant com un principi fonamental i intangible del nostre dret privat; principi que continua essent als nostres dies tan útil i valuós com ho ha estat al llarg de la nostra història.

Aquest criteri, favorable a la llibertat de disposar *post mortem*, ha estat compartit sempre per la generalitat dels nostres tractadistes i juristes més eminents. Per via d'exemple, gairebé innecessari, cito l'opinió d'un home de l'autoritat de Duran i Bas, el qual diu sobre aquest punt que «des del punt de vista polític, la llibertat de testar es justifica encara més, si és possi-

ble, que des de la perspectiva del dret privat. La llibertat civil és la veritable condició lliure dels pobles».

També em sembla interessant afegir l'opinió d'un jurista més actual, que es manté en la mateixa línia, Joan Ballet, quan diu: «tenim en el sistema de llibertat de disposició *mortis causa* un baluard fonamental per a la defensa de la llibertat civil». I, per deixar aquest tema ben clar, recordo que els juristes més eminents i en un nombre considerable, reunits en el Segon Congrés Jurídic Català, van aprovar les dues conclusions que em permeto llegir.

La primera és un principi institucional i bàsic del dret civil de Catalunya: la llibertat de disposició per causa de mort; dogma que concorda amb l'esperit i el sentiment del poble català de configurar, amb plena autonomia, els negocis jurídics per causa de mort. En conseqüència, cal refusar les excepcions o limitacions al principi fonamental que no tinguin una motivació justificada i adequada a les necessitats actuals.

I segona, el *quantum* legitimari del quart, la quarta part, ja que és tan arrelat a la vida jurídica catalana, s'ha de mantenir, tant la llegítima dels fills matrimonials, legítims o adoptius, com la dels extramatrimonials, il·legítims, naturals o no; aquesta és la terminologia que imperava encara en els anys del Segon Congrés Jurídic Català, aquest diu, doncs: «tant la llegítima dels fills matrimonials com la dels extramatrimonials hauria d'ésser extreta d'un sol quart, en plena equiparació de llegítima individual, als efectes de deixar les altres tres quartes parts com de lliure disposició.»

La veritat és —i personalment continuo creient en la conformitat a aquest respecte de la gran majoria dels nostres juristes— que el principi de llibertat de testar permet i ha permès una major adaptació del sistema successori a la realitat social, en canvi constant i a vegades progressivament accelerat. Aquesta llibertat ha estat igualment útil per a Catalunya, temps enrere, i ha propiciat la perpetuació de la casa i del patrimoni familiar, i ha evitat el fraccionament que hauria comportat la llegítima llarga del sistema jurídic dels altres pobles d'Espanya, i també, modernament, perquè no ha constituït cap obstacle, sinó al contrari, ha facilitat la possibilitat de dividir el patrimoni familiar en parts iguals o desiguals entre els fills.

Per això, essent així, és a la lum i en supeditació a aquest fonamental principi de la llibertat de testar que ha d'ésser analitzada i regulada la llegítima, que representa una limitació a aquesta llibertat. Coherent amb aquest propòsit, és a dir, de supeditar el que és accessori, la llegítima, al que és fonamental, la llibertat de testar, en el Projecte que es presenta a la Cambra s'ha reduït als pares l'abast personal de la llegítima en línia ascendent, i s'ha coincidit en aquest cas amb la conveniència més d'adequar la institució a la realitat social de la família d'avui.

En aquesta mateixa línia de respecte a la llibertat del testador, de facilitar la llibertat del testador, puc citar un altre exemple també de la reforma que es proposa, una altra innovació del text que presento, consistent en la facultat que s'atorga al causant d'ordenar que la llegítima no meriti interès o de fixar-ne el seu import. Diria que encara, en aquesta mateixa línia de major respecte a la llibertat de testar del text que proposem en relació amb el text avui vigent, es trobarien en el seu articulat, però, concretament, penso en el fet de la possibilitat que introdueix el Projecte en l'article 145 de la Compilació de l'article vigent, en tant que permet la renúncia de la llegítima no deferida en els

casos de donacions entre pares i fills; aquesta renúncia, el dret vigent només la permet del suplement de la llegítima, però no de la llegítima en si mateixa i en els casos de pacte en capítols matrimonials o en escriptures de constitució dotal. El Projecte estén aquesta possibilitat de la renúncia anticipada, de la renúncia a la llegítima no deferida, també als casos de donacions i no limitada, com dic, al suplement, sinó a la llegítima en si mateixa.

Però, sens dubte, la innovació més important de tot el text reformat està constituïda per la configuració de la llegítima com un dret personal del legitimari contra l'herència, i, per tant, prescindint del concepte d'afecció real que recull l'article 140 de la Compilació, encara vigent en aquest moment. Aquesta posició, aquesta posició vigent actualment jo crec que no és més que una aportació, és fruit d'una aportació personal d'una gran personalitat jurídica, d'en Ramon Maria Roca-Sastre, amb la seva teoria de la llegítima com a *pars valoris bonorum*, segon la qual aquesta, la llegítima, té naturalesa jurídica pròpia d'un dret real, d'un dret real de realització de valor, per això parla de «*pars valoris bonorum*»: dret real de realització de valors, que afecta com un gravamen tot el patrimoni hereditari, però aquesta concepció, que va introduir en el dret modern i sense tradició en la regulació de la nostra llegítima l'autoritat, la gran autoritat de Roca-Sastre, provocava, en primer lloc, una certa inseguretat del tercer adquirent de béns immobles, que només pot conèixer l'afecció legitimària d'un bé si existeix la menció de l'article 15 de la Llei Hipotecària, no en els altres casos, en els quals, de tota manera, l'acció del legitimari era una acció real.

I, en segon lloc, comportava, comporta encara aquesta configuració de caràcter real del dret del legitimari una certa contradicció entre la protecció real que es dona a la llegítima i la protecció merament personal, de dret merament personal del suplement de la llegítima, contradicció molt flagrant en aquells casos que són més freqüents, en aquells casos que la valoració testamentària del dret legitimari s'ha portat a cap d'una manera molt estricta, molt rígida, molt reduïda.

I, per últim, no hi ha cap dubte que aquesta menció legitimària en el Registre de la Propietat, que afectava tot un patrimoni immobiliari a vegades important, dificultava el tràfic immobiliari moltes vegades, doncs, fins a donar-se la prescripció o l' aixecament de tal anotació.

Bé, la configuració que conté el Projecte de Llei que presento i que el Dictamen de la Comissió ha respectat absolutament ve a significar el que jo diria un retorn a origen de la institució que elimina aquests inconvenients i s'adiu més amb el nostre dret clàssic i amb la tradició jurídica catalana des de Tristany fins a Saguer, per citar un dels últims o dels més antics en el temps i dels més moderns tractadistes que han tocat aquest tema.

I en aquest punt, en aquest punt jo em permeto recordar que a les Corts de Montsó, del 1363, ja el rei Pere III va establir que la llegítima podia deixar-se a títol de llegat o per qualsevol altre títol, no necessàriament a títol d'herència. Per tant, almenys a partir d'aquell moment, el legitimari deixava de ser hereu o cohereu i la llegítima deixava de constituir una *pars hereditaris*, la llegítima ja no era una..., els béns ja no eren una part de l'herència. I Felip II a les Corts de Montsó del 1585, en una constitució molt coneguda titulada *Zelant per la conservació de les cases principals*, va introduir una importantíssima modificació

en aquesta matèria, una modificació en relació amb el dret comú imperant establint que el pagament de la llegítima pogués fer-se amb diners o amb béns, però en aquest cas amb béns hereditaris d'elecció del mateix hereu, amb la qual cosa la llegítima deixava de ser també una *pars bonorum* i el legitimari, que per raó de la Constitució del 1363 ja havia perdut el seu caràcter d'hereu, perdia, en virtut d'aquesta, el caràcter de copropietari dels béns de l'herència. I la llegítima, doncs, abans d'aquesta última formulació deguda a Roca-Sastre, era considerada com una *pars valoris*, és a dir, com un dret de crèdit personal que el legitimari ostenta contra l'herència i sense, per tant, com a tal dret personal, sense accés al Registre de la Propietat.

Aquesta tesi, a més, va ser recollida en una sentència del Tribunal de Cassació de Catalunya, que avui, i per imperatiu, precisament, de la Llei que va promulgar aquest Parlament el març del 84, que avui forma part de la tradició jurídica catalana, que ha de servir-nos per interpretar i integrar el nostre dret; aquesta Sentència que recull aquesta tesi és de 10 de novembre de 1934. He de dir, honestament, que hi ha una sentència posterior —no recordo la data— que contradiu aquesta doctrina i que va ser obra molt personal de Roca-Sastre, que, com sabeu, va formar part del Tribunal de Cassació de Catalunya els anys 37..., em penso que era quan es produeix aquesta segona sentència, que, de tota manera, no concorda, podríem dir, amb tota la tradició i la doctrina imperant.

Bé, llavors, la protecció del dret de la llegítima s'obté, s'obtenia i, tornant als orígens, aquesta reforma que avui presentem s'obtidria, configurada la llegítima com un dret personal, mitjançant l'anotació en el Registre de la Propietat de la demanda de reclamació de la llegítima o, en el seu cas, del suplement de llegítima en els termes que autoritzen les lleis processals i que, a més a més, d'una manera expressa s'indica en l'articulat del Projecte i del Dictamen de la Comissió que estem analitzant.

Bé, lògicament, en concordança amb aquesta bonificació important de deixar com un dret personal el que era últimament un dret real, es modifica també —jo crec que molt encertadament— pel Dictamen de la Comissió el termini de prescripció del dret a percebre la llegítima reduint-lo, dels trenta anys de l'Usatge *Omnes causa*, als quinze, o sigui, el termini propi de prescripció de les accions personals.

Aquestes són, senyores i senyors diputats, a grans trets les notes més remarcables de la reforma que sotmeto a l'aprovació de la Cambra, amb la qual es persegueix —hi insisteixo— l'obra en curs d'actualització del nostre dret, iniciada en el camp del dret successori per la Llei de Successió Intestada.

Per tot el que porto dit, demano, doncs, el vot majoritari de la Cambra a favor del Projecte de Llei de Modificació de la Regulació de la Llegítima amb les esmenes introduïdes pel Dictamen de la Comissió i sens perjudici d'aquelles altres esmenes —jo penso que n'hi ha que mereixen ser incorporades—, esmenes reservades per al debat d'aquest Ple, que mereixen ser incorporades al text com a conseqüència del debat que anem a encetar, i, per tant, amb el màxim consens possible, es porti a cap avui aquesta obra de continuació de la modernització del nostre dret en una matèria tan important com ho és la institució de la llegítima.

Moltes gràcies, senyores i senyors diputats, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, Honorable Conseller.

La Comissió ha encarregat a algun diputat presentar el Dictamen? (*Pausa.*) Doncs, passem al debat del Projecte de Llei.

Hi ha reservada una esmena a la totalitat de retorn del Projecte, que és presentada pel Grup parlamentari Popular. Per a la seva defensa, té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Vidal-Quadras.

El Sr. VIDAL-QUADRAS: Senyor President, senyores i senyors diputats, senyor Conseller, no demani el vot majoritari perquè ja el té. A la pregunta de si la vida ha d'imitar l'art o l'art a la vida, jo m'inclinaria per la primera opció. A la pregunta de si el dret s'ha d'adaptar a la realitat social o, al contrari, és la realitat social la que ha de viure encotillada rígidament per normes inamovibles, la resposta òbvia és també la primera. Però aquesta necessària i flexible adequació del dret a la vida dels pobles —avui més que mai en ràpida i permanent evolució— s'ha de fer d'acord amb dos criteris indefugibles: el rigor jurídic i el respecte a certs valors bàsics que estan per damunt de les contingències del canvi social.

El Projecte de Llei que avui el Govern porta a la Cambra per ser objecte de debat i votació pretén —i és una pretensió lloable— modificar la present regulació de la limitació a la llibertat de testar, coneguda com a llegítima, de tanta tradició en el nostre dret civil, a fi que reflecteixi de manera més fidel les circumstàncies presents de la realitat social catalana. Però ho fa, al nostre entendre, amb una manca de rigor jurídic i d'ignorància tan palesa de principis fonamentals que ens hem vist obligats a presentar una esmena a la totalitat amb devolució al Govern.

Abans d'entrar en el detall de la nostra crítica, una consideració prèvia: el nostre Grup i el nostre partit estan a favor de la llibertat civil, de fet aquest és un dels nostres trets definidors, i en això crec que ens manifestem com a veritablement catalans, perquè des de fa molts segles la tradició catalana ha estat la d'enfortiment, preservació i exercici de les llibertats individuals i col·lectives. Per tant, estem a favor de la llibertat de testar, com més àmplia millor, però si, d'acord amb el nostre costum secular i amb la nostra concepció de la família, decidim conservar limitacions a aquesta llibertat conduents a garantir determinats drets que ens semblen dignes de ser protegits, ho hem de fer amb totes les conseqüències i de manera coherent. De què serveix un ganivet que no talla, un violí que no sona o un vaixell que no flota? Davant la disjuntiva de suprimir o mantenir la llegítima, el debat seria potser un altre, però, posats a mantenir-la, no té sentit la seva desnaturalització fins a fer-la pràcticament ineficaç.

El Projecte propugna diverses modificacions en el text de la Compilació vigent, unes de caràcter substancial, perquè afecten aspectes primordials de la institució, i altres irrellevants, que es limiten a una simple alteració del precepte, sense canviar-ne l'essència.

Dintre de les modificacions substancials, en destaquen dues d'indubtable interès: les garanties per al pagament de la llegítima —punt íntimament associat a la seva pròpia naturalesa— i la limitació de l'abast personal en línia ascendent. Altres aspectes també rellevants, però de menor entitat, fan referència a la supressió del llegat de cosa aliena en concepte de llegítima, a la facultat concedida al causant, per excloure l'interès legal en el pagament de la llegítima o la seva fixació *ad libitum* en el supòsit d'hereu únic, com a excepció a l'acció de nul·litat del testament, en cas de pretensió errònia, a l'eliminació de la

convivència entre legitimari i hereu, com a causa determinant de la impossibilitat que comenci a comptar el termini fixat per a la prescripció a l'acció, per exigir el pagament de la llegítima i a la via procedimental prevista en l'eliminació de la contenciosa. Ens centrarem en quatre d'aquests extrems, que, des del nostre punt de vista, il·lustren perfectament les greus deficiències tècniques i conceptuals de la modificació proposada pel Consell Executiu i que justifiquen plenament la nostra esmena a la totalitat. Començarem pel pagament de la llegítima i les seves garanties; és aquest, sens dubte, el punt de major transcendència.

Segons l'article 138 del Projecte, la llegítima no permet, per si mateixa, més constància tabulada en el registre que l'anotació preventiva de la demanda entaulada reclamant el pagament o el del suplement; en definitiva es tracta de reduir la constància registral de les pretensions del legitimari i els assentaments genèrics de l'anotació regulada en els números 6 i 7 de l'article 42 de la Llei Hipotecària, amb la qual cosa s'exclou la menció que es referia expressament a: «los legitimarios sujetos a la legislación catalana», que autoritza l'article 15 de la Llei esmentada. Doncs bé, la reforma no s'ajusta a la naturalesa de la llegítima catalana, i s'allunya perillosament dels precedents sobre la matèria. L'article 122 de la Compilació, en disposar que la llegítima confereix, per ministeri de la Llei, a determinades persones el dret d'obtenir, en la successió del causant, un valor patrimonial que aquest podrà atribuir-los a títol d'institució hereditària, llegat, donació o qualsevol altre, consagra la teoria que atribueix a la llegítima catalana la condició de *pars valoris bonorum*, que fou defensada per Roca-Sastre, vegeu, per exemple, el seu article: «La naturaleza jurídica de la legítima», publicat a *Revista de Derecho Privado*, any 44, pàgines 185 a 209, i als *Estudios de Derecho Privado*, tom segon, pàgines 150 a 153, i que és totalment concordant amb la sentència del Tribunal de Cassació de Catalunya —aquesta que el senyor Conseller no acabava de recordar— de 22 de març de 1937, en la qual s'estableix que la llegítima és un dret de realització de valor, assimilable al que en funcions de garantia constitueix el contingut del dret d'hipoteca, i que està protegit per una acció real dirigida a l'efectivitat d'una *pars valoris bonorum*. Tal com escriu en Roca-Sastre: «la doctrina clàsicament recibida en Cataluña es que la legítima implica una afección real de bienes al pago de la misma; por consiguiente, la legítima funciona al modo de un derecho real de hipoteca», encara que amb la particularitat que en la llegítima la garantia es tradueix en «la titularidad sobre el valor de cambio o derecho de realización de valor, pero de tipo independiente o autónomo, com si se tratara de una hipoteca de crédito vencido». Més clar, l'aigua. Tampoc el Tribunal Suprem es desvia d'aquesta direcció, en la sentència de 24 de març del 62, quan declara que: «la configuración de la legítima catalana es la de ser a modo de un *ius in re aliena*», també els professors Puig i Ferriol i Roca i Trias, en tractar la naturalesa jurídica de la llegítima, assenyalen que estem davant d'una figura de rang superior al simple dret de crèdit. Escoltem veus tan autoritzades: «La Ley lo que atribuye es un derecho real, es una carga que grava de forma real todos los bienes de la herencia; por ello hay que decir que el legitimario es más que un acreedor, ya que ostenta una titularidad sobre un derecho real de realización de valor que le faculta para perseguir los bienes hereditarios, sea quien sea el que los adquiera, para obtener

la satisfacción de su derecho. Por tanto, no se trata solo de un crédito garantizado con un derecho real de realización de valor, sino que la legítima misma es un derecho real. La Compilación vendría a recoger el mismo sistema de hipoteca tácita del derecho anterior sobre todos los bienes de la herencia, aunque configurándolo de acuerdo con una situación moderna de los registros e instrumentos públicos, pero sin apartarse, en definitiva, de la tradición jurídica catalana», citació dels *Fundamentos de Derecho Civil de Catalunya*, tom tercer, volum segon, pàgines 285 a 287. En termes anàlegs s'expressa la professora Roca Trias, en els seus «Comentarios a la Compilación de Cataluña», que es poden trobar en els *Comentarios al Código Civil y Compilaciones forales*, tom 28, volum segon, pàgines 19 i següents: «La Llei Hipotecària va en aquest sentit an disciplinar l'assegurament registral de les llegítimes». Escoltem una altra vegada en Roca-Sastre: «Los legitimarios corren el peligro de que el heredero o herederos inscriban los bienes inmuebles a su favor y procedan a enajenarlos, de suerte que dejan insegura la efectividad de dichas legítimas. Para evitar este resultado, el medio más simple y adecuado es la constancia registral de la existencia de dicha legítima sobre todos los bienes de la herencia correspondiente que pretendan los herederos inscribir a su favor». I acaba: «gracias a la expresión registral de oficio de tales legítimas, en las inscripciones de bienes inmuebles hereditarios la carga real que las mismas implican obtiene plena publicidad registral por pasar a constituir una afección legitimaria que los terceros subadquirientes no pueden desconocer». Aquest fragment es pot trobar a l'obra *Derecho hipotecario*, volum tercer, pàgines 789 a 794. Aquestes garanties mínimes es volatilitzen amb la reforma projectada, que s'allunya dràsticament de la doctrina establerta sobre la llegítima catalana i la protecció dels seus perceptors, amb una alegria rupturista, impròpia de la seriositat que hauria d'imperar en el Departament de Justícia. Encara que no es reconegui així a l'exposició de motius del Projecte, la llegítima, quan aquest Projecte s'aprovi, sota l'impuls sec i implacable del corró, deixarà de ser *pars valoris bonorum*, per transformar-se, tal com reconeix, impúdica, l'exposició de motius, simplement en un dret personal del legitimari contra l'herència, prescindint del concepte d'afecció real.

El nostre Grup no veu cap raó vàlida per a aquest gir de cent vuitanta graus, perquè la caritativa invocació a l'agilitat del tràfic immobiliari no ens pot portar a la indefensió del legitimari. Naturalment que la configuració de la llegítima com a dret personal proporciona les màximes facilitats al tràfic immobiliari, però a costa de l'atropellament dels interessos dels legitimaris i d'obrir un porticó a les maquinacions fraudulentas dels hereus, que podrien donar-se pressa a desprendre's de l'actiu hereditari o emmascarar-lo mitjançant alienacions, aportacions a societats o altres, en burla dels legitimaris i provocant un greu deteriorament de l'harmonia familiar. Em pregunto què pensarien els il·lustres diputats de la majoria si jo pugés un dia a aquesta tribuna i, en estat de sobrietat, és a dir, sense cap atenuant, proposés l'acomiadament lliure, sense restriccions i sense indemnització, per agilitar la contractació laboral... Doncs bé, això exactament és el que pensa el nostre Grup de la seva cristiana modificació de l'article 140 de l'actual Compilació.

Fixem ara la nostra atenció en la limitació de l'abast en línia ascendent de la llegítima, tal com estableix l'article 125 del Projecte. L'Exposició de Motius fonamenta així aquesta modi-

ficació: limita «als pares l'abast personal de la llegítima en la línia ascendent, amb la qual cosa s'evita en molts casos la fragmentació dels patrimonis i s'abandona el criteri d'una troncalitat extensa que no s'adapta a la realitat social dels nostres dies». Però la norma proposada prescindeix de la solució tradicional, que, a més a més, ve imposada per òbvies raons familiars, enfront de les quals res hi pot oposar una troncalitat inexistent.

El dret de la llegítima per part dels ascendents sense limitació de grau, en defecte de descendents, ha estat el criteri invariablement seguit a Catalunya, tal com ha estat recollit en l'article 125 de la Compilació, text reformat l'any 84. Mai cap veu de la doctrina científica catalana ha propugnat, que sapiguem, la limitació de la llegítima per a ascendents dels pares. Quan es tracta del dret a la llegítima en línia ascendent es fa sense limitacions de cap mena de grau; vegeu, per exemple, Puig i Ferriol i Roca i Trias, entre altres.

La successió legitimària dels ascendents es justifica per raons evidents de vinculació familiar afectiva, ningú no pot negar els estrets lligams d'afecte entre néts i avis, i no per raons de troncalitat. Com és sabut «troncalitat» significa una altra cosa: significa reversió al tronc, i, per tant, en el Projecte de Llei aquest concepte s'utilitza de manera incorrecta. Si un estudiant de dret fes aquesta interpretació del concepte de troncalitat hauria de repetir curs; la Conselleria de Justícia, en canvi, ho farà aprovar per majoria absoluta: viure per veure, i endavant que fa baixada! Resulta inadmissible afirmar que la realitat social dels nostres dies converteix avis i néts en estranys, quan la simple observació diària ho desmenteix. No veiem, doncs, cap raó per modificar l'actual article 125.

Examinem, a continuació, l'article 135 del Projecte. En primer terme, no és admissible l'exhortació al jutge perquè resolgui les eventuais discrepàncies entre hereu i legitimari, d'acord amb l'equitat. Els criteris equitatius només operen en el camp sancionador, independentment de l'aplicació d'aquest element hermenèutic, amb l'aplicació de normes legals, tal com es contempla a l'article 3 del Codi Civil. Però en un conflicte patrimonial entre particulars el jutge ha de resoldre amb tot rigor, atenent criteris d'avaluació, de significat econòmic, d'acord amb allò que sigui al·legat i provat per les persones intervinents. Tampoc està justificat prescindir de la via del judici declaratiu, en cas d'oposició a l'expedient, tal com ha previst amb criteri general l'article 1817 de la Ley de Enjuiciamiento Civil. Eliminar les garanties que ofereix el procés contenciós i establir que contra resolució del jutge no hi haurà cap recurs ordinari —i aquí s'ha d'entendre que només els de la jurisdicció voluntària, d'acord amb l'article 1819 i següents de la Ley de Enjuiciamiento Civil— és negar el dret constitucional fonamental al procés i viola flagrantment l'article 24 de la Constitució.

Però no solament és l'article 24 de la Constitució el vulnerat per la modificació de l'article 137 de la Compilació que se'n proposa, sinó també el 149.1.8. En efecte, la creació de fonts de dret està reservada en exclusiva a l'Estat, en la mesura que el Projecte de Llei crea o pot crear una nova font de dret en consagrar l'equitat com a tal, el Parlament de Catalunya realitza una activitat legislativa per a la qual no té competències. Si s'interpreta que el Projecte pretén establir una norma d'aplicació de l'equitat amb l'actuació d'un operador jurídic, també es col·lisiona amb el mateix article de la Constitució, que reserva a

l'Estat, en exclusiva, les regles relatives a l'aplicació i l'eficàcia de les normes jurídiques. I, francament, afegir a la indefensió dels legitimaris, a la desnaturalització de la llegítima i al menyspreu a la tercera edat una clara possibilitat de violació de la Constitució sembla un gra massa.

Per últim, considerem allò que ens proposa el Projecte, en el seu article 137, amb referència al pagament d'interessos de la llegítima. Val a dir que les modificacions introduïdes respecte a l'anterior article 139 són pertorbadores. Els autors catalans sempre han sostingut el parer que la llegítima genera interessos des de la mort del causant. Així ho va declarar també el Tribunal de Cassació en la sentència ja esmentada del 22 de març del 37, segons la qual els fruits i interessos segueixen el domini i no es considera l'hereu posseïdor de bona fe dels béns que té al seu poder i afectes al pagament de la llegítima. El dret als interessos ha estat reconegut, així mateix, pel Tribunal Suprem, en resolucions diverses —10 d'abril del 47, 11 de maig del 56, 24 de març del 62, entre d'altres. En conseqüència, permetre, tal com fa el Projecte, que el causant pugui disposar vàlidament de la llegítima perquè no acrediti interessos, o fixar lliurement el seu import, resulta —per dir-ho de manera suau— inadequat. En primer lloc, perquè si el causant ordena la supressió dels interessos, de fet disminueix la porció legitimària, que es torna infructífera per al seu titular, malgrat haver estat oberta la successió, i es produeix un enriquiment indegut de l'hereu a costa del legitimari. I, en segon lloc, perquè faculta el testador perquè fixi *ad libitum* l'interès. Equival a identificar la llegítima amb la porció lliure, en flagrant contradicció amb la seva naturalesa. D'altra banda, un interès anormal, molt per sobre del legal o d'allò que és raonable, incrementaria, de fet, la porció legitimària. Per tant, la modificació proposada és jurídicament inacceptable i repugna al sentit comú.

I arribo al final de la meua intervenció, senyor President. He de confessar que aquest Projecte de Llei conté tants elements inexplicables, tant des del punt de vista de la correcció jurídica com de la defensa d'un concepte de la família que, en principi, el meu Grup comparteix amb la majoria —o almenys amb un dels dos partits de la coalició governant, precisament el que té la responsabilitat del Departament de Justícia—, que, per comprendre les autèntiques motivacions que l'inspiren hem de buscar per altres camins, i per trobar una explicació a una iniciativa legislativa tan insòlita he recordat una consideració —o, millor dit, un criteri interpretatiu de fenòmens polítics estranys— que em va subministrar el plorat professor Trias Fargas, que en pau descansi. Mai oblidaré el dia que m'ho va dir; va ser precisament aquell matí lluminós en què rebíem al port de la ciutat la bandera olímpica i que l'Alcalde, en un afany prematur i entusiasta de trencar rècords olímpics, va hissar a l'inrevés davant de la Infanta d'Espanya, el President del COI, autoritats civils, militars i eclesiàstiques i una multitud enfervorida per una mostra tan espontània de postmodernitat. Després, això sí, ens va tranquil·litzar amb una frase memorable: «Barcelona, et farem quedar bé», va afirmar solemnement. I la momentània pertorbació produïda per la visió dels anells olímpics flamejant al vent cap per avall es va esvaïr sota l'impuls de la sòlida fe municipal que mou estadis i muntanyes.

Aquell dia, per tantes raons memorable, el professor Trias Fargas em va dir: «Mira, Vidal-Quadras, tu ara comences en això de la política» —era al principi de la legislatura—, «i, de ve-

gades, veuràs comportaments que no comprendràs de cap manera, declaracions contradictòries, fets oposats a tota lògica, i et preguntaràs "Què passa?" No et preocupis, perquè l'explicació és molt senzilla. Si Catalunya fos França, et diria "*cherchez la femme*", però Catalunya no és França; Catalunya és Catalunya, i aquí el criteri és: "*cherchez l'argent*". Aplicat aquest al cas que ens ocupa, arribem a l'agilitat del tràfic immobiliari. Ignoro l'estat de salut dels parents de més de vuitanta anys dels diputats de la majoria i dels membres del Consell Executiu que siguin presumptes hereus, i també ignoro el volum dels seus patrimonis immobiliaris, però vull aprofitar aquesta ocasió per desitjar-los una vida molt llarga.

En una escena de l'*Assassinat a la catedral*, d'Eliot, el sant arquebisbe Thomas Becket pregunta a un dels quatre cavallers enviats pel rei per acabar amb ell: «A qui sou lleial?» I és una pregunta interessant, i recordant un altre sant anglès, que també es deia Thomas, que viuria uns segles després, gosaria dir que és una pregunta per a totes les èpoques. A qui són lleials vostès, senyors diputats de la majoria, senyor Conseller de Justícia? Són vostès lleials al rigor jurídic, a la Constitució, a l'estabilitat i l'harmonia de les famílies catalanes, a la protecció del dret dels que tenen menys davant dels qui tenen més? O són vostès lleials a l'agilitat del tràfic immobiliari?

El nostre Grup observarà amb molt d'interès el sentit del seu vot avui, perquè ens donarà informació útil sobre quines són, de veritat, les seves lleialtats.

Moltes gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Vidal-Quadras. Per a un torn en contra, té la paraula l'Illustre Diputat senyor Jaume Camps.

El Sr. CAMPS I ROVIRA: Gràcies, senyor President. Senyores i senyors diputats, l'enyorat Trias Fargas, senyor Vidal-Quadras, si l'hagués pogut sentir —tant de bo—, el dia d'avui hauria dit: «Mira, Vidal-Quadras, ara comences en això del dret». (*Rialles*.) Bé, no vull frivolitzar amb la memòria del president Trias Fargas, però vostè, senyor Vidal-Quadras, ha fet una gran intervenció, i jo he de dir-li que ja voldria jo —ja voldria jo, i el felicito molt honestament—, poder dir de física nuclear el deu per cent del que vostè ha dit, i vostè ha d'haver estudiat molt, aquests dies; molt. I me n'alegro, perquè avui, per primera vegada —ja que no ho vam poder saber en Ponència, no ho vam poder saber en Comissió, perquè no ens ho va explicar—, i avui sabem per què presenta l'esmena a la totalitat. I vostè ha fet una crítica important del Projecte, i s'ha emparat en uns autors molt respectables, algun d'ells, fins i tot company de curs del que li parla, no a la càtedra de física nuclear de la Facultat de Dret. Però, és clar, és que aquests autors no diuen que el que vostè diu és el bo: diuen que és el que era vigent. Aquí hi ha la trampa de la seva explicació; és a dir, quan la professora Encarna Roca, per exemple, parla de la història de la llegítima en el dret civil català, en fa una crítica absolutament diferent, per exemple, de la que fa vostè. És a dir, jo em remun- to... Les meves fonts, quines són? Les meves fonts són el Segon Congrés Jurídic Català; són les Jornades de Tossa; no és el 1714, senyor Vidal-Quadras. Sap què hi ha el 1714? Miri, el 16 de setembre de 1714 el «Presidente de la Real Junta Superior de Justicia y Gobierno de Cataluña dispuso que, habiendo cesado por la entrada de las armas del Rey Nuestro Señor, que Dios guarde, en esta ciudad y plaza, la representación de la Diputa-

ción y Generalidad de Cataluña, cesen los diputados y oidores» —incompatibles o no—, «así como sus subalternos; arrien sus insignias y entreguen sus libros». No havia passat un any i les insígnies arriades i els llibres lliurats, el 16 de gener de 1716, el Decret de Nova Planta. I, des de llavors, el dret civil català fossilitzat; fossilitzat fins a la Compilació del 60. Home, han passat moltes coses, eh? Miri, el segle XVIII, doncs, hi ha una revolució industrial, etcètera... Algunes coses han passat, i des de l'any 60, també han passat algunes coses. Vostè oblida, a més a més, que l'article 9 de l'Estatut —que és segurament l'únic que no ha citat; ha citat gairebé tots els autors, ha citat algunes sentències del Tribunal de Cassació de Catalunya... Home, no tenim únicament competències per conservar el dret civil. Tenim competències per modificar-lo i desenvolupar-lo. Perquè, si el dret civil el deixem anquilosat, clavat en l'any 1960, bé, doncs, aquesta Compilació tindria allò que un d'aquests juristes que vostè ha citat, concretament en Borrell diria: «Les institucions civils catalanes moriran amb la mateixa glòria amb què van néixer: la pràctica va imposar moltes vegades supressions de dret visigòtic i de dret romà, i ara moriran, tranquil·lament, per desús, perquè no s'han adaptat a la realitat social.»

Un dels autors que vostè no ha citat —suposo que li és molt familiar— és el degà López Burniol. Ell ens fa, en unes conferències a Tossa —no sé si ha tingut temps de mirar-ho, això, perquè, és clar, ja...—, ens fa una modificació important de la família en l'actualitat, que vostè no té en compte. Què queda d'aquella família pairal de la Compilació del Dret Civil Català? Hi ha hagut una pèrdua d'autosuficiència econòmica en la família. Aquell món pairal s'ha transformat bàsicament en la família urbana, i sobretot en una família empobrida. Vostè em deia: «Pobres senyors legítimaris...» Però si avui la preocupació principal, senyor Vidal-Quadras, no és, precisament, prolongar aquesta troncalitat. Per això l'escurcem moderadament, servint i mantenint el principi de troncalitat del dret civil català! La família és molt més estricta. La família podríem dir que són pares i fills. Però és que és més: és, segurament, únicament, sense els fills. Els fills, quan agafen la independència econòmica, no marxen de casa, perquè no marxen ni bojós (*rialles*), però almenys són autosuficients. Estem parlant, també, que hi ha hagut una proletarització de la família, una gran proletarització. L'Estat substitueix moltes vegades funcions educatives, funcions socials, fins i tot en la tutela substitueix el que era el nucli d'aquella família pairal. I miri, doncs, com si no hagués passat res.

No, de veritat, nosaltres salvem..., el Projecte salva els grans principis del dret civil català. Els salva, per què? Perquè manté sobretot allò que vostè contradiu absolutament. No es pot parlar... Si vostè em diu, per exemple: «Jo sóc totalment partidari de la llibertat de testar». Aquesta llibertat de testar es tradueix des d'una llegítima curta... Que és que la toquem? A Castella, el testador té un 33% de llibertat; a Catalunya té un 75% de llibertat, i li ho faig en tants per cent, que a vostè li seran més familiars. Això es manté! Vostè creu, realment, que és lògic que en una reivindicació d'una limitació de la llibertat del testador es bloquegi tot un patrimoni? En ple segle XX? Això li sembla lògic? Això és llibertat per al testador? L'hem d'encotillar que faci hereus els seus avis, legítimaris els seus avis? Escolti'm, l'Estat és tuïtiu quan hi ha una successió intestada! Quan hi ha

una successió intestada, perfecte, l'Estat pot ser tuïtiu —en aquest cas, la Generalitat—; quan hi ha una successió testada, deixi fer el testador, imposi els mínims condicionants! Si no vol deixar-ho als seus avis, deixi'l estar, home! Si no vol deixar-ho al seu cònjuge —en parlarem després—, coi!, deixi'l estar! Per alguna cosa serà... (*Remor de veus.*)

Sincerament, no ho entenc. No pot defensar, realment, vostè, que la llegítima, avui dia, sigui una *pars valoris bonorum*, una *pars valoris*, un dret de crèdit. Vostè creu, realment, que en ple segle XX el legitimari pot bloquejar tot un patrimoni de la família durant trenta anys? I amb una hipoteca? Amb un dret real? «Oh», diu, «és que així estarà molt assegurat». Oh, és clar, miri! Doncs, és que moltes vegades vostè està pensant en els patrimonis immobiliaris, per exemple, de molts diners, però és que la família actual, moltes vegades, el que bloqueja és un pis indivís; un pis indivís a la Verneda, i una mica d'estalvis en una caixa de Catalunya, o quatre valors. Això vol bloquejar, vostè, per una declaració del legitimari? Home, no!

Per tot això, perquè em sembla que som molt respectuosos amb la tradició jurídica catalana, que, a més a més, la prístina tradició és precisament la no-afecció al dret real, perquè volem mantenir, però també conservar; perquè volem, sobretot, modificar i innovar el dret civil, i adaptar-lo a la realitat social d'avui, nosaltres ens veurem obligats a oposar-nos a l'esmena a la totalitat, i no hi afegeixo res més perquè la millor defensa de l'esmena a la totalitat l'ha fet el Conseller en presentar el Projecte.

Ara només em queda a mi una pregunta: alguna de les esmenes d'algun sector de la Cambra, si per vostè el nostre Projecte, el Projecte que estem defensant, li ha semblat «rupturista», «ser implacable», etcètera, tots aquests qualificatius... Per cert, quan parlava de l'«estat de sobrietat», recordi una cosa —és que com que s'ha esmerçat en dret civil, en dret penal no hi ha entrat—: l'embriaguesa transitòria pot ser atenuant o agreujant segons els casos.

Bé, vull dir-li que, si a nosaltres ens diu això, què dirà d'alguna esmena de l'oposició? Escolti, em sembla que li demanaré que faci el torn en contra.

Senyor President, senyores i senyors diputats, els demano el vot contrari a l'esmena a la totalitat.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Camps. D'acord amb l'article 67.2 del Reglament, els altres grups parlamentaris poden fixar la seva posició. Per l'Agrupació parlamentària del CDS, vol fixar posició?

El Sr. RÓDENAS: Moltes gràcies, senyor President. Molt breument per dir que nosaltres no votarem a favor d'aquesta esmena, i hi votarem en contra perquè creiem que no podem donar suport a una posició massa immobiliària com és la que pretén, respectuosament ho dic, però que pretén el Partit Popular. Realment nosaltres creiem que és compatible conservar allò que s'ha de conservar, en aquest cas nosaltres estariem d'acord que els pagaments a la llegítima tinguin garanties suficients per al creditor, en aquest cas el legitimari, i en aquest sentit hem fet esmena, però també comprenem que s'han de portar a terme avenços socials importants com és millorar la situació desfavorida dels cònjuges supervivents o vidus. Jo crec sincerament que el seu immobilisme està molt lluny de les posicions centrades i més de les posicions centristes. Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Ródenas. Per l'Agrupació parlamentària d'Esquerra Republicana de Catalunya, per fixar posició, té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Carod-Rovira.

El Sr. CAROD-ROVIRA: Sí, senyor President, de l'escó estant. L'opinió de l'Agrupació parlamentària en aquest tema concret de la llegítima és que ens trobem davant una institució de dret civil català amb profundes arrels històriques i populars al nostre país, com ja ha estat dit; és sabut que aquesta respon a una concepció més radical de la propietat en la mesura que comporta una mínima reducció a la llibertat de testar. Consegüentment amb el parer majoritari de la doctrina actual, i també de l'opinió expressada per molts professionals del dret, saludem l'opció de mantenir o conservar la present institució amb certes modificacions respecte a l'actual regulació compilada.

Tot i això hem de constatar, per altra banda, l'altíssima freqüència dels plets sobre problemes relacionats amb la llegítima, cosa que, al marge del debat sobre la supressió o no d'aquesta institució, ens du a un segon tema relatiu als seus problemes tècnics i les diverses solucions que s'apunten en les ponències i esborranys d'avantprojecte que figuren com a antecedents d'aquest Projecte de Llei que avui debatem.

En aquest sentit és de doldre, probablement, que l'articulat del present Projecte configuri, respecte al problema de l'efectivitat de l'afecció legitimària, un sistema distint a l'actual regulació de la protecció registral de la llegítima catalana. És possible que, com apunta un sector important dels professionals del dret, una eventual modificació, tot i conservant l'afecció registral, vindria a satisfer les demandes de major seguretat jurídica en el tràfic immobiliari.

Entenem, doncs, a diferència de la direcció inicial d'aquest Projecte, que la sola reducció dels termes de caducitat de l'afecció, establerts en l'article 15 de la Llei Hipotecària, hauria de ser l'esperit impulsor de la reforma en aquest sentit. També, en aquest sentit, destaquem consegüentment amb allò que hem dit fins ara la necessitat d'abreujar el termini de prescripció. L'ampliació de la disponibilitat del causant sobre el pagament de la llegítima i l'acreditament d'interessos entenem que reflecteix la pràctica jurisprudencialment consentida de conciliació entre les parts, tota vegada que constatem la poca conflictivitat de l'actual regulació en aquest punt.

Així mateix, referent a la disponibilitat del causant sobre la llegítima no som partidaris, com sí que ho és el Projecte, d'admetre pactes sobre llegítima futura. La possibilitat més que certa de l'existència de coaccions i els problemes que s'esdevenen de la indeterminació dels futurs legitimaris poden avalar aquesta tesi. Entenem, com així ho constata la majoria de juristes actuals, que és necessari una protecció més àmplia del cònjuge supervivent. Cal pensar en la contradicció que suposa l'existència d'un tractament més beneficiós en el de successió intestada i l'actual marc de desprotecció que suposa el present Projecte. En aquest sentit, tret d'eventuals reformes en matèria de règim matrimonial o l'establiment d'un dret de preterició més ampli que el que estableix l'article 19 de la Compilació, hauríem volgut el reconeixement d'un dret de llegítima al cònjuge supervivent; és a dir, la reforma de la quarta vidual i la creació d'un autèntic dret de llegítima que ara entenem que això té més raó de ser que no la regulació proposada.

En aquesta mateixa línia, finalment, és de doldre també potser que aquest Projecte de Llei no estengui l'abast personal del subjecte objecte de llegítima a les persones supervivents de la parella de fet, que amb molta freqüència avui dia constitueixen unions públiques i notòries de vincle familiar. La supressió de qualsevol referència a aquesta problemàtica en el Projecte mostra un cop més l'actitud marcadament punitiva que els legisladors, a la pràctica, mostren en aspectes tan reals com aquests. S'imposa, doncs, la necessitat de legislar directament i autònomament aquestes formes d'unió lliure, ateses les circumstàncies de la nostra realitat social.

En conseqüència, les modificacions produïdes són, però, un pas positiu i signifiquen una actualització necessària en el context d'ara. Per aquest motiu no podem votar favorablement la proposta del Grup Popular.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Carod-Rovira. Pel Grup parlamentari Mixt, per fixar posició, té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Sabanza.

El Sr. SABANZA: Sí, senyor President, des de l'escó, per manifestar el nostre vot en contra a l'esmena a la totalitat presentada pel Grup Popular perquè no s'adiu amb els nostres plantejaments que estan en la línia i a favor de modificar l'actual regulació de la llegítima.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Sabanza. Pel Grup parlamentari d'Iniciativa per Catalunya, té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Nualart.

El Sr. NUALART: Gràcies. Senyor President, senyores i senyors diputats, nosaltres també votarem en contra de l'esmena a la totalitat perquè entenem que una vegada amb la promulgació del text refós de la Compilació del Dret Civil de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 1/84, del 19 de juliol, es va concloure la primera etapa, que era l'adequació a la Constitució, i s'iniciava una segona etapa, que era d'adequar la llei, el dret civil català a la realitat social de Catalunya.

Nosaltres entenem que després de dos-cents anys és evident que s'havia d'adequar el dret, que entenem que no s'ha fet d'una manera total, de tal manera que s'ajustés a la realitat social d'avui. Fa pocs dies que debatíem també la Llei de Censos i en l'anterior legislatura es varen aprovar la successió intestada, la reforma de l'article 6 de la Compilació del Dret Civil de Catalunya i també la reforma de les reserves legals utilitzant la tècnica de les lleis especials, però fent-ho de diferents maneres, mancant unes pautes generals que marquin el camí a seguir. Així, en el cas de la successió intestada utilitzen la tècnica de la llei especial i mitjançant la seva disposició final deroguen els articles corresponents i totes les altres disposicions que s'oposaven a la Compilació. En canvi, la reforma de l'article 6 de la Compilació i la reforma de les reserves legals es fa mitjançant la modificació dels articles de la Compilació, i, pel que fa a la Llei de Censos, refonen en un sol text les diferents regulacions.

Aquestes diverses tècniques utilitzades en la modernització del dret català creen una gran confusió. No clarifiquen quina és la veritable intenció del legislador, quins són els veritables propòsits de la reforma del dret civil català, i poden produir a més una certa inseguretat jurídica, ja que les diferents lleis que es van aprovant poden interferir-se entre elles, poden regular diverses matèries aplicant principis diferents i, si bé és cert que abans de la presentació de qualsevol projecte davant d'aquesta

Cambra, han tingut en compte els informes de prestigiosos juristes i també dels diversos simposis que s'han fet per tractar el dret català i la seva modernització, creiem que no hauria estat debades establir i debatre unes bases generals que haurien d'informar tota la reforma del dret civil català, exposant clarament quines són les raons i el perquè de la reforma.

És evident que hi ha una raó bàsica i de pes per fer les reformes del dret civil català, i és que durant dos-cents anys Catalunya, per la seva situació política i jurídica, solament es trobava en condicions per fer petites adequacions del seu dret històric, i això ha comportat sens dubte el seu anquilosament. Per tant, diríem que a partir d'ara l'Executiu en els propers projectes de llei hauria d'unificar els criteris tècnics per tal de deixar determinat el mètode a seguir.

L'adequació del dret civil català a les necessitats socials d'avui s'ha de fer —creiem nosaltres— tenint en compte la vella tradició del dret civil de Catalunya, el qual hem de remarcar que, juntament amb la llengua, és una de les produccions culturals més importants del poble de Catalunya, un dels principals exponents de la seva identitat com a tal poble i, per tant, un dels punts de referència essencials a l'hora d'identificar Catalunya com un procés històric específic. Però cal adequar-ho a les necessitats actuals, la qual cosa no vol dir només reformar-lo, adaptar-lo, sinó que cal també desenvolupar matèries que avui no són regulades i, amb la Constitució a la mà, entenem que és possible de regular.

Ens preocupa, no obstant, almenys pels antecedents que la Conselleria ens ha fet arribar juntament amb el Projecte de Llei, que no s'hi hagi incorporat cap estudi sociològic sobre quina és l'estructura avui de la família a Catalunya, ni si la institució de la llegítima és avui encara un instrument acceptat pels ciutadans d'aquest país.

Aquesta reforma de la institució de la llegítima —com ja vàrem dir també quan es va presentar en aquest Parlament la Llei de Censos— es queda a mig camí; modifica, com direm més endavant, alguns extrems de la Llei, però no fa una reforma a fons de la institució. No cal dir que la llegítima és una institució que incideix directament en les relacions interpersonals dels membres que formen avui la família.

Insisteixo a dir que no s'ha tingut en compte en presentar aquest Projecte de Llei la transformació que ha sofert aquesta família en els darrers trenta anys. Hem de legislar tenint en compte que som a les darreries del segle XX i que el dret haurà de conjugar l'estabilitat i la seguretat jurídica amb l'evolució de vertigen dels canvis socials.

Les lleis no podran tenir una continuïtat en el temps, però el que sí que s'ha de dir és que no podem legislar sobre situacions del passat. I repeteixo que la reforma del dret civil ha de mantenir una prudent coordinació i equilibri, com ja ho recollia el primer Congrés Jurídic Català, entre dues tendències: el manteniment de l'esperit que ha informat el dret català en el decurs de la seva història i la renovació i reforma del nostre dret, fetes d'acord amb les necessitats i conveniències actuals de tots els catalans i ajustades als hàbits i costums del nostre poble.

Com hem dit, la modernització del dret civil català no només ha de significar l'adequació del dret a les situacions socials ja regulades, sinó que a més ha d'intentar regular les noves situacions que es produeixen en el si de la nostra societat, que són situacions encara no elevades al rang de relacions jurídiques,

sense oblidar que el dret ha de ser també instrument de progrés social en totes les esferes. I, pel que es concreta en aquest Projecte de Llei sobre successió i la família, el nostre Grup, en estudiar aquest Projecte de Llei, també pensava presentar una esmena a la totalitat, però en sentit contrari al del Grup Popular.

Igual que va passar amb el Projecte de Llei de Censos, es va plantejar de presentar aquesta esmena, però en el sentit de donar completa llibertat al testador i, per tant, d'eliminar el dret de la llegítima. La qüestió fonamental és preguntar-se si avui cal posar limitacions a la lliure disposició de testar, al marge de les limitacions que l'Administració pot determinar mitjançant la regulació de la imposició fiscal, ja que és evident que l'impost a successions de manera indirecta regula aquestes perquè, en gravar més o menys la transmissió a estranys o a parents llunyans, fa que intervingui en la voluntat del testador. Però vam considerar que era bo mantenir en el dret civil català la institució de la llegítima, no solament perquè és una institució de tradició en el nostre dret, sinó perquè avui és una institució viva en el si de la nostra societat. Només cal examinar la jurisprudència actual per comprovar la seva vigència; a més és una llegítima curta, com ja s'ha dit, i que incideix poc en el total de l'herència.

Les esmenes presentades pel nostre Grup a aquest avantprojecte, algunes de les quals van ser acceptades en comissió, es basen que, si es manté la institució de la llegítima en el nostre ordenament jurídic, aquest sigui realment un dret efectiu, que s'adeqüi no només formalment a les noves situacions socials, sinó que també les reguli i a fons. I que, si bé de la manera en la qual se'ns presenta aquest projecte de llei des de la vessant procedimental pot semblar que s'hi vol donar una major agilitat, es pot caure en una inseguretat jurídica.

Pel que fa a la naturalesa de la llegítima, l'exposició de motius la conceptua com un dret personal del legitimari contra l'herència i, per tant, es prescindeix del concepte de l'afecció real que recollia l'article 140 de la Compilació. Però, d'altra banda, mantenia —i modificat ara— la prescripció dels trenta anys sobre la base que s'aplica des de l'Usatge *Omnes causa*. Però nosaltres entenem que si és un dret personal, calia —i s'ha fet en les esmenes— rebaixar-lo a quinze anys i creiem que l'afecció en el Registre hauria de continuar; encara que es tracti d'un crèdit del legitimari contra l'herència, entenem que, perquè sigui efectiu i la institució continuï viva, ha d'estar garantit amb una anotació, si és possible, dels béns reals. No hi ha dubte que la reforma que ens presenta l'Executiu es fonamenta principalment en la desafecció registral, perquè no sigui com ha estat fins ara un obstacle al tràfic immobiliari. Tanmateix, creiem que rebaixant el temps es garanteix, d'una banda, el cobrament de la llegítima i d'una altra el curt període d'afecció no impedeix el susdit tràfic immobiliari. Aquesta garantia del cobrament es basa que el crèdit del legitimari és de naturalesa diferent i ha de comportar, ja que a més la llegítima és curta, una garantia superior.

I voldria..., si bé després es discutirà en l'esmena que el nostre Grup ha presentat fent esment a la finalitat que, com hem dit abans, s'ha d'assolir que s'adeqüi el dret a la situació actual: Catalunya per tradició ha estat progressista al moment de legislar i aquest Projecte de Llei hauria de ser una expressió prou clara d'aquesta actitud. L'estructura familiar ha sofert en aquests últims anys una gran transformació, passant a ser d'una estructura de caràcter pairal a una de caràcter nuclear. Abans el

portaveu de Convergència ens ha dit que ni els fills entraven dintre de la unitat familiar, sinó que simplement era el matrimoni.

És evident, per tant, que la consanguinitat ha deixat pas a l'afinitat i, per tant, totes les institucions referents a la successió han de ser actualitzades i adequades a aquests canvis. És cert que la nostra llegítima d'una quarta part sobre el cabal hereditari és curta, però no és menys veritat que els drets hereditaris no han de respondre a una concepció vertical del dret a la participació a l'herència, sinó que ha de tenir un abast horitzontal i, per tant, el membre que queda de la parella també ha de tenir dret a la llegítima.

El fet que no es reconegui en la reforma del Projecte de Llei de la Llegítima el dret abans esmentat és un clar exemple del que al principi dèiem: es fa una reforma d'adequació, però no s'entra en el fons de la qüestió. Només voldria citar que en la reforma que es va fer al Codi Civil en el seu capítol IX, que fa referència als efectes comuns a la nul·litat, la separació i el divorci, no solament es regula el dret de percebre una pensió per a aliments sinó que, a més, pot existir una compensació pel desequilibri econòmic produït. Això és a causa de la transformació social que experimenta la parella; seria absurd que es tinguí dret a una pensió compensatòria a la successió intestada i que, contràriament, no figurí com a legitimari el membre integrant de la parella i, en canvi, els pares del premort tinguin reconegut el dret de la llegítima, si els fills falten.

I, per acabar, no puc deixar de fer referència —encara que es debatrà en el curs de la discussió de les esmenes del present Projecte de Llei— a l'article 135, en el qual, textualment, es diu —i, segurament, serà acceptada l'esmena pel Grup de la majoria— que: «en cap cas, l'existència d'oposició per part dels interessats no farà contenciós l'expedient, i contra la resolució del jutge no hi haurà cap recurs ordinari». Només ho cito per dir que, si bé creiem que serà acceptat, la presentació d'aquest Projecte de Llei amb aquest articulat és una clara expressió de la manca de la realitat social i no solament per una qüestió que nosaltres podríem dir del funcionament actual dels jutjats —que entenem que pot ser passatger—, sinó de la impossibilitat d'anar a un contenciós i de no poder recórrer a segona instància: crea una inseguretat jurídica, la qual, afegida a la manca de garanties reals, pot fer que, a la pràctica, la institució de la llegítima quedi malmesa.

Gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Nualart. Pel Grup parlamentari Socialista, té la paraula l'Illustre Diputat senyor Abelló.

El Sr. ABELLÓ: Senyor President, senyores i senyors diputats, per manifestar l'opinió del Grup Socialista davant l'esmena a la totalitat presentada pel Grup Popular.

És evident, senyor Vidal-Quadras, que vostè entendrà que nosaltres no podem votar favorablement aquesta esmena de retorn, però també li haig de dir que nosaltres no hi votarem en contra; no hi votarem en contra perquè és indubtable que aquest Projecte de Llei que ens ha presentat el Govern planteja algunes novetats interessants, des del nostre punt de vista, però no hi ha dubte que tampoc arriba fins al punt que nosaltres plantegem en les nostres esmenes.

Jo crec que la seva posició és coherent, em permetrà que la simplifiqui una mica dient: davant la complexitat de la regula-

ció de la llegítima, que afecta profundament el dret de successions, hi ha dues posicions: o iniciar una modificació amb profunditat globalitzant més la qüestió, no només el dret de la llegítima, sinó altres qüestions, o no tocar res, no modificar res. I, per tant, abans d'iniciar aquesta modificació, aquesta reforma parcial i precipitada, doncs, vostès plantegen que això segurament plantejarà més inconvenients que avantatges. I em sembla que aquesta és una posició legítima, que, evidentment, des del nostre punt de vista, no hi estem d'acord.

Vostè ha plantejat, de tota manera, algunes qüestions que són importants, sobretot les que fan referència a l'article 135. Nosaltres estem convençuts que finalment serà possible alguna mena de transaccional que, almenys, arregli algunes qüestions d'aquest problema; ha plantejat el tema dels ascendents, que és una qüestió que, per part del Grup de la majoria, es queda a mig camí, nosaltres avancem una mica més en una posició diferent; hi ha plantejat tot el tema que fa referència al pagament dels interessos i de la llegítima.

No hi ha dubte que nosaltres, repetidament, quan s'han plantejat reformes de la Compilació..., sí que és veritat que hem plantejat una qüestió que portarà que ens abstinguem en aquesta votació, i és que estem convençuts que, quan s'inicien reformes estrictament parcials, segurament, manca aquesta visió més globalitzada de la qüestió, ja ho vam plantejar en una qüestió que no té res a veure en aquest moment, quan vam discutir la Llei dels Censos respecte al dret immobiliari, i no hi ha dubte que, en aquests moments, també es planteja aquesta qüestió.

El senyor Conseller ens ha exposat el Projecte de Llei, que és indubtable que planteja modificacions importants i algunes d'interessants, des del nostre punt de vista, no hi ha dubte. La més important és la que fa referència a la configuració de la llegítima com un dret personal, que és indubtable que trenca amb una tradició important, des d'aquest punt de vista. I això ho fa, per tant, traient la menció legitimària de l'article 15 de la Llei Hipotecària i, per tant, des d'aquest moment, no dóna lloc a cap assentament.

Després una qüestió que vam discutir ja en Comissió respecte a la prescripció, que finalment també hem arribat a un acord, perquè el Projecte de Llei mantenia una prescripció com si fos un dret real, no com un dret personal. I, finalment, redueix als pares l'abastament de la llegítima a la línia ascendent.

De tota manera, hi havia la qüestió que abans plantejava, la que feia referència al fet que el jutge pot decidir d'acord amb l'equitat, i les dues qüestions que per a nosaltres eren molt dificultoses és la impossibilitat de recursos ordinaris i després el que fa referència al tancament de la via contenciosa.

Per tant, davant d'aquesta posició, nosaltres hem optat, segurament, per la línia de la reforma possible, és a dir, nosaltres no estem d'acord globalment amb tot el Projecte de Llei que ens planteja el Govern, sí que és veritat que, des del nostre punt de vista, hi ha hagut avenços importants, tant en el tràmit de ponència com en el tràmit de comissió, i des del nostre punt de vista encara queden algunes qüestions —la que parlàvem abans de l'article 135, que per a nosaltres és una de les més importants que arribarem a acords per la via de la transacció—, i després dues qüestions que, per a nosaltres, també tenen importància. La primera és la que fa referència a la participació del consort, tant del vidu com de la vídua com a legitimaris, i després la que fa referència a la supressió dels ascendents. És

indubtable que aquesta és una discussió, des d'aquest punt de vista, que ja tindrem quan vinguin les esmenes, però nosaltres volem portar fins a les darreres conseqüències la discussió sobre el tema de la família nuclear.

Sí que és veritat també que en el tràmit d'esmenes algunes qüestions han quedat més semblants al que hi havia a la Compilació anterior, és a dir, el primer gruix d'esmenes que, almenys des del nostre punt de vista, es van acceptar, segurament esmenes més de detall, però que, des d'aquest punt de vista, han estat acceptades en comissió.

Per tant, per resumir la nostra posició, nosaltres ens abstindrem perquè, en primer lloc, estem disconformes encara amb alguns aspectes del Projecte de Llei, perquè creiem que és necessària una reforma en el tema de la llegítima i perquè nosaltres hauríem volgut —com he dit anteriorment— que aquesta reforma hagués estat més globalitzada, que hagués abordat altres temes del dret de successions, perquè, possiblement, aquestes reformes parcials, a la llarga, poden portar algunes complicacions.

Res més i moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Abelló.

Acabat el debat, passem a la votació de si es torna o no el Projecte al Consell Executiu.

Les senyores diputades i els senyors diputats que estiguin d'acord amb el retorn al Govern del Projecte, es posin drets.

Els que hi estiguin en contra?

Abstencions?

L'esmena de retorn del Projecte de Llei al Consell Executiu ha estat rebutjada per 6 vots a favor, 72 vots en contra i 20 abstencions.

Passem ara al debat de la part dispositiva. Hi ha reservades diverses esmenes a l'articulat. La primera esmena és a l'article 1, presentada pel Grup Mixt, una esmena de modificació. Per a la seva defensa té la paraula... (*Remor de veus. Pausa.*)

L'esmena del Grup Mixt, la 124? Per a la seva defensa...

El Sr. RÓDENAS: Senyor President, un aclariment. És que en el moment que es va esmenar això, nosaltres, la meua Agrupació parlamentària formava part del Grup Mixt, o sigui, totes les referències que es fan en les esmenes del Grup Mixt són de l'Agrupació parlamentària del Centre Democràtic i Social.

El Sr. PRESIDENT: Molt bé. Doncs, la vol defensar, senyor Ródenas?

El Sr. RÓDENAS: Moltes gràcies, senyor President. La nostra esmena, si se'm permet defensar les esmenes als articles 124, 125 i 144, perquè el fonament és el mateix i el motiu és introduir al Projecte de Llei la possibilitat que el cònjuge *supèr-tite* sigui concurrent com a legitimari amb els fills... L'objectiu és fer aquesta introducció perquè entenem que es tracta d'afavorir una situació molt desfavorida que té el cònjuge en general, perquè creiem que això forma part d'una adaptació real, social a l'estricta realitat jurídica que ara pretenem amb aquest Projecte i perquè, de fet, també en l'entorn més immediat dels països que estan al nostre costat —hi ha França, Alemanya, Itàlia—, que, d'alguna manera, recullen, amb les seves especificitats, la situació de la llegítima del cònjuge. Ja sé que se'ns dirà en contra —perquè se'ns va dir a Comissió i a Ponència— que el cònjuge vidu ja té l'any de plor, que es diu, i també té la quarta vidual, però no podem oblidar la conceptuació jurídica del que representa ser legitimari o no ser legitimari. L'any de

plor es referiria, en general, a un dret d'aliments ampli, i la quarta vidual, amb el màxim afavoriment possible, només seria un dret d'usdefruit, si concorria amb els fills.

Per tant, la conceptuació jurídica del que és la realitat de la llegítima, evidentment, canvia molt sense entrar en si és la *pars valoris*, si és la *pars bonorum* o la *pars valoris bonorum*. Però, en qualsevol cas, creiem que això demostraria un progressiu avenç en aquesta qüestió, per part d'aquest Parlament.

Gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies. Senyor Ródenas, vol precisar quines són les esmenes que ha defensat, quins números?

El Sr. RÓDENAS: L'esmena número 1...

El Sr. PRESIDENT: De l'Informe, eh?, que és el 2 del Dictamen. Bé, si em dona les dades de l'Informe, ja està bé. L'1, quina més?

El Sr. RÓDENAS: L'1.

El Sr. PRESIDENT: La 8.

El Sr. RÓDENAS: La 8.

El Sr. PRESIDENT: La 16?

El Sr. RÓDENAS: Ara li ho dic. (Pausa.) No, 39.

El Sr. PRESIDENT: 39.

El Sr. RÓDENAS: Que fa una referència als casos de nul·litat, separació, divorci, que aleshores treuria...

El Sr. PRESIDENT: D'acord, moltes gràcies. Torn en contra? (Pausa.) Té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Camps.

El Sr. CAMPS I ROVIRA: Gràcies, senyor President. Amb la major brevetat, però com que jo no he utilitzat el torn de l'esmena, el torn en contra de l'esmena de totalitat, no l'he utilitzat per defensar esmenes, com han fet altres il·lustres representants portaveus de grup, em veurà obligat a contradir les esmenes una per una, però ho intentaré fer amb la major brevetat.

Miri, donar la llegítima al cònjuge *supérstite*, al cònjuge vidu, té la dificultat que no... A França, als sistemes europeus en tema de llegítima no tenen, doncs, institucions com la quarta vidual o l'any de plor; l'any de plor que vostè recordarà, senyor Ródenas, que en Pere III, el 1351 —si no ho recordo malament—, en aquella època, era l'any de plor de la viuda pobra catalana; ara ja no és l'any de plor de la viuda pobra: és l'any de plor del cònjuge... Home, i un dret d'aliments important que permet tenir l'habitatge i tenir la condició social atesa, la que tenia en vida del premort. I quant a la quarta vidual, en realitat, certament, amb concurrència de fills, es converteix en una quarta d'usdefruit, però en la quarta vidual, en si, és la quarta part de l'herència. És clar, amb una llegítima curta com la que tenim a Catalunya, incloure un altre legitimari, a mi em sembla que això distorsiona i fa que la llegítima sigui realment un dret, de vegades, irrisori; és a dir, si estem... Hi ha dues opcions, que no ens senti el senyor Vidal-Quadras, però hi ha un corrent doctrinal que suggereix la supressió de la llegítima..., però, és clar, si la volem mantenir, no hi posem més legitimaris. Pensi el que per a vostè representa, en una llegítima curta, incloure el cònjuge *supérstite* com a legitimari.

I un últim argument. És clar, fixi's, sempre estem amb el mateix tema, amb la llibertat de testar. Què ha de fer el Govern, què ha de fer la Generalitat en la successió intestada? És a dir, quan el causant no disposa, la Generalitat ja se n'ha preocupat. Vostè recordarà l'article 11 de la Llei de Successió Intestada; l'article 11 diu que..., escolti'm: la vídua o el vidu té l'usdefruit

de la totalitat de l'herència. Perdó: «és cridat», «es cridat en segon lloc» —no dic bestieses jurídiques—, «és cridat en segon lloc, després dels fills, en cas de successió intestada.» Ja ens en preocupem, ja la Generalitat es preocupa. Ara, en un sistema de successió testada, el legitimari, si no ha fet disposicions a la vídua o al vidu, bé, doncs, és llibertat de testar, que faci el que vulgui. No hem de forçar la voluntat; no hem de coercir, d'obligar-lo a ser legitimari, quan estem respectant sempre aquesta llibertat absoluta de testar. Per això ens oposarem a aquesta esmena.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Camps. També a l'article 124 el Grup d'Iniciativa té l'esmena número 3. Per a la seva defensa, té la paraula el senyor Nualart.

El Sr. NUALART: Gràcies, senyor President. Agruparia les números 2, 9 i 41 del Dictamen.

El Sr. PRESIDENT: No, de l'Informe, eh?

El Sr. NUALART: De l'Informe.

El Sr. PRESIDENT: 2, 9 i 41.

El Sr. NUALART: i 41.

El Sr. PRESIDENT: D'acord.

El Sr. NUALART: Senyores i senyors diputats, quan he escoltat la primera intervenció del senyor Camps creia que no feia falta defensar aquesta esmena, perquè coincidíem, en primer lloc, que el dret s'havia d'adequar a la realitat social catalana. I, d'altra banda, ens explicava la transformació que havia patit la família aquí, en convertir-se d'una família d'estructura pairal en una d'estructura urbana o nuclear. I és més: ha dit —i ho ha dit abans, i ho repeteixo— que ni els fills, moltes vegades, formen part d'aquesta realitat que és la família. Aleshores, a la defensa de l'esmena primera de l'Agrupació del CDS ha dit que, en realitat, hi havia la qüestió d'altres institucions que defensaven el vidu o la vídua, en les institucions catalanes, però jo li vull recordar que les dues institucions aquestes, jo parlaria una mica de necessitat, de demostrar aquesta necessitat. Seria il·lògic, seria il·lògic... I diu: «No, hi ha la llibertat de testar, i és una qüestió de llibertat de testar...» Però jo li voldria dir, també, hi ha moltes més llibertats, però hi ha una relació de parella... Jo, el que no veuria, no entendria és com pot haver-hi una pensió compensatòria o hi ha una pensió d'aliments en les separacions matrimonials i, en canvi, no hi pugui ser en el cas..., no pugui ser legitimari en el cas de mort. És per això que jo entenc que en una estructura familiar actual és lògic que el membre de la parella sigui legitimari dins de les successions a Catalunya.

Nosaltres hi afegim un altre concepte, que és la parella de fet, i se'm pot dir que la parella de fet no és el lloc de definir-la. Jo voldria dir que aquí no definim la parella de fet. Aquí, l'únic que fem és donar una sèrie d'efectes a una realitat que és la parella de fet. Sabem que aquesta és una realitat que existeix, que és una realitat social, que hi ha un increment constant de parelles de fet. Nosaltres, a més, sense definir-ho, però sí que indiquem uns requisits que ha de tenir aquesta parella de fet perquè sigui..., tingui dret a la llegítima, que és la convivència ininterrompuda almenys durant cinc anys. Posem aquest requisit, però això no vol dir definir: vol dir que una parella en aquestes circumstàncies té dret a aquesta llegítima.

Jo li voldria dir, a més, que les reformes en matèria de dret de família a tot Europa —sobretot als membres del Consell d'Europa— comencen a plantejar-se, i molts ja s'ho han plantejat i ja hi ha hagut les modificacions, el problema de les parelles

no casades. I és més, el Consell d'Europa diu que no és un fenomen marginal ni conjuntural; es pensa que no és reabsorbible, ni a mitjà ni a curt termini a Europa, sinó que tendeix a estendre's en aquelles àrees en què ara és un fet més marginal i més desconegut. Per tant, el mateix Consell d'Europa, a més, insta els governs a plantejar-se la regulació dels efectes de la parella de fet, no del concepte de la parella de fet. Però, és més: li voldria dir, també... Li llegiria una sentència del 21 d'abril de 1986, en què el magistrat ponent era el senyor De Ayala, en què diu, textualment: «Avui, com ahir, el matrimoni religiós o civil no és l'única unió afectiva i estable de l'home i de la dona que conforma la conceptualització social de la família. Aquesta és el conjunt, format fonamentalment per una parella humana i els seus fills i, en sentit més ampli, també, per les persones vinculades a ells per parentiu i que viuen amb ells. Aquesta concepció realista, racional i humana de la família és la que inspira l'article 39.1 de la Constitució de l'Estat espanyol.» Evidentment, això està recollit en una sentència, però li podria dir també, citar altres sentències que reconeixen la parella de fet: són totes aquelles que concedeixen indemnitzacions en cas d'accident de circulació al membre de la parella que sobreviu a l'accident de circulació, i d'això hi ha un seguit de sentències. Però també li voldria recordar que en l'exposició de motius del Codi Penal, quan es diu que es recull l'existència de les situacions d'afectivitat iguals o inferiors a les emanades del parentiu, i, consegüentment, a les dels seus articles 11 i 18, equiparen el cònjuge a la persona amb qui té relacions —l'agregat o l'encobridor— de manera permanent per anàlogues raons d'afectivitat. Això consta en l'exposició de motius del Codi Penal. Vol dir que també hi ha un reconeixement de la parella de fet.

També li voldria citar la recomanació número 67 de l'Organització Internacional del Treball, quan diu que: «s'han de propugnar les prestacions per mort, no sols a la vídua, sinó també a la dona que, no estant casada, hagi cohabitat amb el treballador mort.» És evident, per tant, que hi ha una situació que és real, que és una situació que, si no la regulem, encara és pitjor, que aquí a Catalunya sempre hem legislat d'una manera progressiva, i entenc que és el moment que nosaltres, amb aquesta Llei, podríem començar a regular els efectes de la parella de fet, que és una realitat que existeix. I el fet de no regular-ho —i això ho sabem molts dels lletrats— és que es creen problemes a l'hora de discutir-ho en els tribunals, si això no està regulat, perquè el fet existeix. I aquest és un dels problemes greus. Per tant, regulem-ho a partir d'ara, amb la legislació, amb les lleis que es vagin presentant a aquest Parlament.

I podria continuar fent llistes de sentències, del parer, com he dit abans, podria citar també doctrina i dret comparat, en aquests moments, a Europa, però jo crec que amb el que ha dit abans sa senyoria sobre com s'estructurava ara la parella, la família, crec que acceptarà aquesta esmena.

Gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Nualart. Torn en contra? (Pausa.) Té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Camps.

El Sr. CAMPS I ROVIRA: Moltes gràcies, senyor President. Bé, senyor Nualart, jo no li respondré al tema de convertir en legitimari, com pretén l'esmena, el cònjuge *superstite*, perquè ja ho he contestat al Grup Mixt. De tota manera, deixi'm dir-li que, segurament, la dificultat consuetudinària a la meva persona de no escriure les coses fa que, segurament, hagi dit el que

vostè diu, però jo diria que no he dit això. Home, jo he parlat, d'alguna manera, de la pèrdua de l'autosuficiència familiar des del punt de vista econòmic. He dit que, en la família pairal, la família era un nucli econòmic al qual els fills i els descendents restaven lligats per interessos i per treball, i quan he parlat de la contradicció que els fills marxen —encara que no marxen— de casa, vull dir que aquesta família ha deixat de ser autosuficient des del punt de vista econòmic i que la unitat de producció ja no és la família, sinó que en aquest sentit la família és més estricta. En fi, això és el que he volgut dir, o almenys intentava dir-ho, i un altre dia li prometo que ho escriuré, perquè no m'enganxaran més, vostès.

No..., amb el tema de la parella de fet, no s'hi pot frivolitzar. Fixi's..., òbviament, com vol, com vol que des de Convergència i Unió neguem la parella de fet, si sabem que el 14% dels fills són extramatrimonials, avui, a Catalunya? Com es pot frivolitzar amb una realitat social tan important, tan colpidora, tan viva, fins i tot —perdoni, en parlar de la parella de fet, vostè no ha fet diferenciació entre la parella de fet heterosexual i homosexual; pensi, també, que existeix. En aquesta jurisprudència de què vostè parla, que es reconeixen pensions, en fi, a vídues de companys de fet, o a vidus de companyes de fet, pensi vostè també en la possibilitat —existent, evidentment— de la parella homosexual, i d'alguna manera hi ha hagut una incidència jurisprudencial. Jo crec que la jurisprudència anirà per aquí, fixi's. Estic d'acord amb vostè que la jurisprudència anirà via dret laboral i via dret arrendaments urbans —importantíssim, importantíssim! Vull dir que la principal conseqüència per a la parella de fet, moltes vegades, és la pèrdua d'un pis de lloguer, la impossibilitat que la parella de fet —heterosexual o homosexual— pugui continuar conservant aquells béns absolutament necessaris, com la casa i el sostre. Vull dir que és un problema important. Ara bé, jo entenc que no podem, en aquests moments, fer-ho, regular-ho, per quatre raons. I quatre raons que, a més a més, vaig tenir la candidesa d'anunciar-les ja en Comissió, i, per tant, no tinc més remei que repetir-les aquí: vostè m'ha donat arguments nous, arguments, perdó, arguments silenciats en la Comissió i la Ponència, però que no desvirtuen en absolut els que jo, amb tota candidesa, li vaig explicar. Vostè no creu, realment —vostè, que és advocat, i que... (*Remor de veus.*) Perdó?

El Sr. PRESIDENT: Continui, continui. És que no es creuen la candidesa. (*Rialles.*)

El Sr. CAMPS I ROVIRA: Gràcies, senyor President. Jo hi continuo creient. Ens sembla que no és el lloc. És a dir, en una regulació, parlant seriosament, en una regulació de modificació del sistema de llegítima catalana, crec que és fer entrar el clau per la cabota intentar regular un fenomen social que requereix un estudi..., no un estudi més aprofundit, sinó una regulació molt més àmplia de la parella de fet. No crec que sigui aquest el motiu. Diu, vostè diu: «No, és que jo no la regulo». Oh, és clar que sí, que la regula! Perquè, què és, la parella de fet? Vostè diu: «Miri, convivència estable, cinc anys». L'està regulant. Per què cinc anys? Per què no tres? Per què no deu? Realment, en una modificació de la Llei de la Llegítima, és el moment de definir jurídicament un problema social tan important com la parella de fet? És clar, que l'està regulant! Per a vostè una parella de fet és una convivència estable de cinc anys. Homosexual?, heterosexual?, per què no tres?, per què no deu?

Segon punt. En aquesta dificultat de regulació jurídica molt important trobem, a més a més, que, fixi's, mentre no —i li ho dic amb les mateixes paraules que li vaig dir a la Comissió—, mentre no ens ho arregli el senyor Borrell, és un autèntic brindis al sol —el senyor Borrell o el senyor Solchaga. Si nosaltres contemplem la parella de fet, la fem legitimària, però en el moment de pagar l'impost de successions se'ns consideren com a estranys, amb tipus impositius que van del 60 al 70 i que, per tant, es mengen absolutament el contingut d'aquest dret legítimari; és inútil fer-lo legítimari, és molt millor donar-li-ho en vida, és que fer legítimari un estrany perquè després hagi de pagar el 70% de la seva quota hereditària és una bestiesa. Si hi ha aquesta regulació fiscal, fixi's, en aquesta regulació fiscal hi ha un últim argument que jo li voldria exposar. Avui dia —i que se'm perdoni l'expressió, que me la poden tornar—, un cop aprovada la Llei del Divorci, amb la possibilitat de separació, divorci, nul·litat..., el matrimoni és un contracte temporal, o no? Que les grans ments jurídiques no s'escandalitzin: és un contracte temporal. Un contracte temporal al qual es pot posar fi per voluntat de les parts. Home!, potser les parelles de fet és que no ho volen ser. Hi ha realment la possibilitat..., hi ha tot un..., hi ha tota una doctrina... Perquè, fixi's, al moment que s'ha intentat la regulació s'ha dit, per exemple: fem un registre, perquè, és clar, alguna constància hi ha d'haver de les parelles de fet. El tema de la prova, fem un registre de parelles de fet, anem-nos a inscriure. Oh, és que, precisament, moltes parelles de fet el que no volen és inscriure's!

Per tant, sincerament, i fins i tot hi ha tot un corrent sociològic que diu: escolti, no, és que la parella de fet, precisament, el que no vol és tenir una regulació. I, finalment, l'últim argument és el de la llibertat, és la llibertat del testador. Què impedeix, què impedeix una donació en vida? Què impedeix una disposició testamentària? Per què els hem de fer legítimaris quan hi ha tota una complexitat?

Per totes aquestes raons i essent un tema que preocupa i que possiblement tingui raó vostè, que en via jurisprudencial, o fins i tot en parlar del règim econòmic matrimonial seria potser un encaix millor adequat començar a regular avui en la modificació de la llegítima, però, sincerament, senyor Nualart, no ho veiem.

Moltes gràcies, senyor President; senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Camps. El Grup Socialista té tres esmenes a l'article 124. Bé, una al 124 i afegir uns bis i un tercer al 124. Per a la seva defensa, té la paraula l'Illustre...

El Sr. ABELLÓ: Defensaria l'esmena número 3 i l'esmena número 15.

El Sr. PRESIDENT: 3 i...?

El Sr. ABELLÓ: 15.

El Sr. PRESIDENT: 15.

El Sr. ABELLÓ: Bé, la primera esmena és una esmena d'addició a l'article 124, en la qual nosaltres, a partir d'una sèrie de condicions, és a dir, dels fills sota pàtria potestat o mancats de capacitat d'obrar, parlem que el vidu o la vídua sigui hereu universal i, al mateix temps, la relació sigui ascendent per naturalesa o adopció. Nosaltres establim la condició que es doni mentre visqui, aquest vidu o vídua no siguin legítimaris per conservar, fonamentalment, evidentment aquest dret quan mori

el vidu o la vídua.

Fonamentalment per què ho fem això? Ho fem per dos arguments. Un, perquè volem evitar herències conflictives, sobretot evitar els conflictes entre els pares i els fills. Estem convençuts que, sense aquesta esmena, es donarien en alguns casos. És a dir, precisament, en els casos de què parlàvem abans de fills matrimonials i adoptius menors d'edat, incapacitats o amb pàtria potestat prorrogada. I, en segon lloc, per un altre argument que, en certa manera, ja està recollit en l'exposició de motius, que és evitar la dispersió del patrimoni, és a dir, mantenir la unitat del patrimoni. Nosaltres estem convençuts que aquest argument és coherent amb el que es diu en l'exposició de motius de la mateixa Llei a la qual, precisament, com un dels motius de canvi en la regulació es parla, precisament, d'evitar aquesta fragmentació dels patrimonis. Aquesta seria l'esmena número 3.

Respecte a l'esmena número 15, que l'agrupem perquè està relacionada amb aquesta qüestió, s'ha d'establir, precisament, una excepció a aquesta esmena, que és la que fa referència als fills no matrimonials, que nosaltres diem que aquests fills no matrimonials detrauen la seva llegítima que els correspongui dels béns de l'herència del causant, és a dir, computant per al càlcul d'aquesta els fills matrimonials i adoptius, malgrat que, en aquest cas, no siguin legítimaris.

Nosaltres establim, precisament, aquesta excepció, perquè busquem una fórmula que no perjudiqui, precisament, ni els fills matrimonials o adoptius ni tampoc, precisament, els no matrimonials. És a dir, és una fórmula que aniria en benefici tant d'uns com dels altres.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Abelló. Per a un torn en contra, té la paraula l'Illustre Diputat senyor Camps.

El Sr. CAMPS I ROVIRA: Gràcies, senyor President. Nosaltres entenem que aquesta esmena és una qüestió, diríem, de tècnica jurídica, no? Pretén apartar de la llegítima els fills menors o incapacitats, quan el causant testador fes hereu universal el consort supervivent. Home, nosaltres entenem que empitjora la situació dels menors o incapacitats, precisament perquè els aparta de la llegítima.

I, a més, introdueix uns possibles conflictes d'interessos amb el cònjuge vidu i, d'alguna manera, va sempre amb aquella idea d'anar contra la troncalitat, la troncalitat curta, diríem, que estableix la modificació del Projecte, però, per aquestes raons, em sembla que no millora a més a més, adequadament, la situació del cònjuge vidu. Això ens permetrà, doncs, oposar-nos a aquesta esmena i també a la que ha defensat, la 15, que està en correspondència amb aquesta.

Gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Camps.

Procedirem a fer un primer bloc de votacions. En primer lloc, votarem els articles 122 i 123 conjuntament, perquè no tenen esmenes.

Vots a favor?

Aquests articles han quedat aprovats per unanimitat.

Votem ara l'esmena número 2, de l'Agrupació parlamentària del CDS.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Aquesta esmena ha estat rebutjada per 5 vots a favor, 62 en

contra i 27 abstencions.

Votem a continuació l'esmena número 3, del Grup d'Iniciativa.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Aquesta esmena ha quedat rebutjada per 11 vots a favor, 62 en contra i 20 abstencions.

Votem a continuació l'esmena número 4, del Grup Socialista.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Aquesta esmena ha estat rebutjada per 30 vots a favor, 56 en contra i 8 abstencions.

Votem a continuació l'article 124, segons el Dictamen de la Comissió.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Aquest article ha quedat aprovat per 56 vots a favor, 28 en contra i 11 abstencions.

Passem ara a les esmenes números 5 i 6 del Dictamen, del Grup Socialista, d'addició d'uns articles. Per a la seva defensa, té la paraula l'Illustre Diputat senyor Abelló.

El Sr. ABELLÓ: Sí, defensaríem conjuntament aquestes esmenes. La primera d'aquestes esmenes planteja que quan el règim econòmic del matrimoni, en el moment de la mort del causant, sigui el de separació de béns, és a dir, en tot moment parlem només de separació de béns, mai en el cas de «ganancials», en aquest cas, què diem nosaltres? Que en el cas del vidu o la vídua, el consort no li hagi atorgat cap disposició per causa de mort, és a dir, quan no li ha donat res, nosaltres diem que adquirirà, precisament, l'usdefruit de la quarta part lliure de l'herència lliure de fiança. És a dir, aquest dret, precisament, el tindrà encara que hi hagin fills, és a dir, si concorre a l'herència amb fills o descendents amb dret a la llegítima.

En el cas que, precisament, el causant ha ordenat determinades disposicions a favor del consort sobrevivent, és a dir, en aquest cas, nosaltres li donem l'opció entre escollir entre l'usdefruit i, precisament, les disposicions voluntàriament ordenades pel testador. I això ho fem establint un termini de sis mesos, és a dir que entenem que, si en aquests sis mesos no hi ha hagut opció, precisament s'entendrà que opta per la segona de les opcions i ho fem, fonamentalment, per una raó molt clara: establim aquest termini per no perjudicar els fills o l'hereu.

I, finalment, establim també una excepció, és a dir, una espècie de clàusula de garantia, en la qual diem que no té dret a aquest usdefruit el vidu o la vídua que es trobi en algun dels supòsits fixats, precisament, a l'article següent o el perd si contrau nou matrimoni.

A l'esmena següent el sentit d'aquest nou article és molt clar. És a dir, en el cas que mori el causant sense fills ni descendents, nosaltres diem que té dret a la llegítima, és a dir, serà legitimari el cònjuge supervivent. I aquí només establim una excepció, que és la que fa referència que en el cas que en morir el causant no es trobi separat per sentència ferma o estigui separat de fet. I també establim una altra segona qüestió, que és: si en morir el causant hi ha pendent una demanda, precisament, de

nullitat del matrimoni, ja sigui de divorci o de separació, llevat que hi hagi reconciliació entre els cònjuges, caldrà, en aquest moment, esperar el resultat de la sentència definitiva per mantenir o negar a aquest cònjuge de què parlàvem, supervivent, el dret a reclamar la llegítima.

És indubtable que aquest és un punt de divergència essencial amb el Projecte de Llei, en el qual nosaltres volem que tant el cònjuge, tant el vidu o la vídua ocupi un lloc dintre la llegítima precisament enfront o davant els ascendents.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Abelló. Per a un torn en contra, té la paraula l'Illustre Diputat senyor Camps.

El Sr. CAMPS I ROVIRA: Efectivament, senyor Abelló, aquest és en un dels temes que no ens hem posat d'acord.

Bé, tornem sempre al tema de la llibertat del testador; és sempre aquest principi —aquest principi—, que és el que regeix —pensem nosaltres— la tradició del dret civil català i regeix, òbviament, el Projecte. Si el premort, és a dir, si el causant no hagués fet testament, què passaria? Doncs, passaria que, fins i tot, tindria un tracte més favorable al que vostè propugna. Fixi's: l'Estat tuïtiu quan el causant no ha fet testament, article 11 de la Llei de Successió Intestada. Doncs, miri: el cònjuge supervivent adquirirà, lliure de fiança, no una quarta part de l'usdefruit, tota l'herència.

Per tant, ja és lògic que aquesta labor tuïtiva de la Generalitat, de l'Estat sigui en cas de successió intestada, però en cas de successió testada jo he de dir-li que, miri, si en el testament, al cònjuge *supérstite*, doncs, el testador no ha fet disposicions testamentàries ni com a hereu ni com a llegatari, doncs, perdoni, per alguna cosa deu ser! Doncs perquè s'hauran enfadat o perquè no volen o perquè, simplement, està exercint la seva llibertat. Per temperar això: la quarta vidual, l'any de plor.

És clar, ja és coherent vostè amb una esmena que després, em sembla, que no va mantenir. Se suprimia la quarta vidual. Evidentment això era amb coherència. Nosaltres pensem que la temperació a la llibertat del testador ha de ser la mínima i que, per tant, amb l'acord de l'any de plor, n'hi ha suficient; no cal fer aquesta reforma que pretén vostè.

I, pel que fa al supòsit de morir el causant sense fills ni descendents, bé ja he contestat aquesta esmena anteriorment; també ens hi oposarem, m'estic referint a l'esmena 6; l'he contestada abans. I, per no fer més cansada l'atenció de les senyores i els senyors diputats, senyor President, moltes gràcies: ens oposarem a totes dues.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Camps. Votem doncs, aquestes esmenes d'introducció d'uns nous articles, la 5 i la 6, del Grup Socialista.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Els senyors que no s'abstinguin facin el favor de... (Pausa.)

Aquestes esmenes han estat rebutjades per 18 vots a favor, 50 en contra i 14 abstencions.

Passem ara a debatre l'article 125. Hi ha una esmena del Grup Socialista, la número 7. Per a la seva defensa, té la paraula l'Illustre Diputat senyor Abelló.

El Sr. ABELLÓ: Sí, defensaria conjuntament l'esmena número 6 i l'esmena número 10.

El Sr. PRESIDENT: Perfectament.

El Sr. ABELLÓ: Totes dues esmenes fan referència a la ma-

teixa qüestió, que ja ha manifestat el nostre Grup quan hem discutit l'esmena de retorn del Grup Popular, i fan referència als ascendents. Nosaltres, amb aquestes dos articles, el que fem és una qüestió molt clara: fem desaparèixer els ascendents dintre de la llegítima. És a dir, com a legítimis. És veritat que el Projecte de Llei que vostès presenten ja planteja una qüestió clara, que és treure, dintre dels ascendents, els avis. Nosaltres considerem que es queden a mig camí d'aquesta qüestió, fonamentalment per dues justificacions. Una primera perquè nosaltres, precisament, en la línia que ja diu el Projecte de Llei, creiem que la nova realitat social de la qual parla el Projecte de Llei, de la família nuclear, queda en el camp estricte tant dels fills, com del vidu o de la vídua. I al mateix temps perquè nosaltres estem convençuts, des d'aquest punt de vista, que cal també protegir, des del punt de vista de què parlàvem anteriorment que hem discutit, el cònjuge supervivent, sigui ja el vidu o la vídua. Nosaltres creiem que no és just que en el dret a la llegítima entrin els descendents i, en canvi, tant el vidu com la vídua en el seu cas estiguin mancats d'aquest dret. Nosaltres pensem que, precisament, la realitat social de què parlàvem abans justifica totalment la supressió d'aquest article i també de l'esmena que plantejem a continuació.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Abelló. Per a un torn en contra, té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Camps.

El Sr. CAMPS I ROVIRA: Si m'ho permet, senyor President, jo esperaria a acumular el torn en contra a una altra esmena que és rotundament antitètica, però que em permetrà fer els dos torns.

El Sr. PRESIDENT: Molt bé. Doncs, el Grup Popular té l'esmena número 8. Per a la seva defensa, té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Vidal-Quadras.

El Sr. VIDAL-QUADRAS: Sí, gràcies, senyor President. Els arguments a favor d'aquesta esmena, de fet, han estat exposats a l'esmena a la totalitat. Aleshores, simplement reiterar que la nostra percepció de la realitat en aquest sentit és diferent de la del Grup de la majoria en una situació social en què l'esperança de vida augmenta; on la tercera edat té una importància cada dia més gran; on l'existència de vincles reals, afectius i intensos entre avis i néts ens sembla que continua absolutament vigent, i amb la doctrina establerta no apunta de cap manera aquesta limitació a l'abast en línia ascendent de llegítima. La nostra posició és el manteniment del text actual que hi ha de la Compilació.

Gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies. Les altres esmenes que hi ha en aquest article ja han estat defensades. De manera que pot fer torn en contra l'Il·lustre Diputat senyor Camps.

El Sr. CAMPS I ROVIRA: Senyor President, tal com suposava, el millor torn en contra de l'esmena del senyor Abelló era l'esmena a favor del senyor Vidal-Quadras. És a dir, aquí pretenen suprimir la troncalitat totalment; no poden ser legítimis ni els pares ni els avis; allà —i és un criteri purament geogràfic, gens menyspreador— pares, avis, besavis, el que sigui. Nosaltres estem al mig. És a dir, d'alguna manera —no, besavis no; avis—, estem a favor d'una troncalitat restringida; creiem que la troncalitat és un dels principis del dret civil català, però que realment avui parlar que la família, que la seva troncalitat abasta que l'avi hagi de ser legítimari del nét ens sembla excessiu; ens sembla molt més oportú reduir aquest principi de troncalitat

a la relació pares-fills; és a dir, pares legítimis del fill premort, però no als avis. Per això, mantindrem el Projecte, el text del Projecte i votarem en contra de l'esmena del Grup Popular i de l'esmena del Grup Socialista per raons absolutament coincidents i en oposició a totes dues esmenes.

Gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Camps. Passem a la votació d'aquestes esmenes. La número 7, del Grup Socialista.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Aquesta esmena ha estat rebutjada per 21 vots a favor, 59 en contra i 7 abstencions.

Votem a continuació l'esmena número 8, del Grup Popular.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Aquesta esmena ha estat rebutjada per 5 vots a favor, 88 en contra i cap abstenció.

Votem a continuació l'esmena número 9, de l'Agrupació parlamentària del CDS.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Aquesta esmena ha estat rebutjada per 1 vot a favor, 55 en contra i 27 abstencions.

Votem l'esmena número 10, del Grup d'Iniciativa.

Vots a favor?

(Pausa.) Considera que ha decaigut?

El Sr. NUALART: Sí.

El Sr. PRESIDENT: Doncs, considera molt bé.

Votem a continuació l'article 125, segons el Dictamen de la Comissió.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Aquest article ha estat aprovat per 55 vots a favor, 30 en contra i 3 abstencions.

Passem a l'article 126. Hi ha l'esmena número 11, del Grup Socialista, que ja ha estat defensada. Per consegüent, passem a votar aquesta esmena.

El Sr. ABELLÓ: Senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Sí.

El Sr. ABELLÓ: Considero que està també decaiguda aquesta esmena.

El Sr. PRESIDENT: Considera que ha decaigut? Doncs queda decaiguda i, per consegüent, podem votar els articles 126, 127 i 128, que no tenen esmenes.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Aquests articles han estat aprovats per 58 vots a favor, cap en contra i 31 abstencions.

Passem al debat de l'article 129, esmena número 12, del Grup Popular. Per a la seva defensa, té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Vidal-Quadras.

El Sr. VIDAL-QUADRAS: Sí, gràcies, senyor President. Aquest article és una reproducció del 130 actual, suprimint les

referències als articles 761 i 857 del Codi Civil. Des del nostre punt de vista, el text no millora la norma que es pretén derogar, que és més especificativa, i no està malament que es recordi l'existència del Codi Civil.

Per tant, nosaltres som partidaris de mantenir el text tal com està.

Gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies. Torn en contra?

El Sr. CAMPS I ROVIRA: Senyor Vidal-Quadras, vostè aplica poc el dret, segurament. Miri, no hi ha res més empipador per a un advocat en el moment de..., que les remissions legals. És a dir, estàs llegint un article de la Compilació: «segons l'article 761 i 810 del Codi Civil...» Val més introduir el contingut tal com ja es fa i evitar les remissions. No és que tinguem mania al Codi Civil. Escolti, hi és, eh? No hi tenim mania, no, no; no vegi, no vegi fantasmes senyor Vidal-Quadras, home! Si no ens volem carregar el Codi Civil; simplement com que ja està introduït en la Compilació i en l'article, el contingut, doncs no cal fer la referència perquè despista, perquè s'ha d'anar a consultar l'altre llibre, perquè..., m'entén? És molt més senzill; no vegi fantasmes, de veritat.

La votarem en contra, però no vegi fantasmes.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Camps. L'esmena 13 del Grup Socialista ha estat defensada i hi ha la número 14, de l'Agrupació parlamentària del CDS. Per a la seva defensa, té la paraula l'Illustre Diputat senyor Ródenas.

El Sr. RÓDENAS: Senyor President, per retirar aquesta esmena.

El Sr. PRESIDENT: Doncs, queda retirada i podem passar a la votació d'aquestes esmenes i de l'article 129.

Primer, esmena número 12, del Grup Popular.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Aquesta esmena ha estat rebutjada per 5 vots a favor, 57 en contra i 25 abstencions.

Votem a continuació l'esmena 13, del Grup Socialista.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Aquesta esmena ha estat rebutjada per 19 vots a favor, 56 en contra i 12 abstencions.

Votem ara l'article 129, segons el Dictamen de la Comissió.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Aquest article ha quedat aprovat per 56 vots a favor, 24 en contra i 8 abstencions.

A l'article 130 hi ha una esmena, la número 15, del Grup Popular. Per a la seva defensa, té la paraula l'Illustre Diputat senyor Vidal-Quadras.

El Sr. VIDAL-QUADRAS: Sí, gràcies, senyor President. El nostre Grup creu que tampoc hi ha raó per a la reforma de l'article 131. El text que es propugna per substituir-lo es limita a simples retocs, innecessaris, de redacció, i a la supressió de la facultat que el paràgraf final del precepte atorga al causant per disposar un llegat de cosa aliena en concepte de llegítima o imputable a ella. Encara que el sistema legitimari del Codi Civil no contempli aquesta figura com a utilitzable en l'àmbit de les

llegítimes, no veiem cap raó dogmàtica per excloure-la. Tornant al criteri d'autoritat i tornant als professors Puig Ferriol i Roca Trias, per més que sembli un contrasentit parlar de llegat de cosa aliena, perquè en aquest cas el causant està disposant d'una cosa que no és seva, el que diuen és, exactament: «Sin embargo, no es ésta la opinión que debe prevalecer, por cuanto en el legado de cosa ajena se establece una obligación a cargo del heredero de adquirir la cosa legada para entregarla al legatario, una obligación de hacer que tiene dos fases: una, la adquisición de la cosa ajena y, otra, su transmisión al legatario.» Entenem que s'han de considerar superats els dubtes anteriors sobre la viabilitat d'aquest tipus de llegat, i, per tant, la nostra posició és que quedi com està l'actual article 131.

Gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Vidal-Quadras. Per a un torn en contra, té la paraula l'Illustre Diputat senyor Camps.

El Sr. CAMPS I ROVIRA: No, efectivament, és una nova redacció de l'antic 131, però és que ens sembla que la redacció del Projecte és molt més senzilla, més clara i, a més a més, en el tema del llegat de cosa aliena, és que ja són prou complexes les disposicions legitimàries, no cal entorpir-les. És a dir, jo crec que hi ha altres figures, en la mateixa Compilació i en el mateix dret comú, que poden substituir aquesta figura i la compliquen excessivament. Per tant, hi estem en contra, i votariem l'article 130 tal com és en el Projecte.

Gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Camps.

Passem a la votació d'aquesta esmena, la número 15, del Grup Popular.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Aquesta esmena ha quedat rebutjada per 5 vots a favor, 83 en contra i cap abstenció.

Votem a continuació l'article 130, segons el Dictamen de la Comissió.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Aquest article ha quedat aprovat per 80 vots a favor, 5 en contra i 4 abstencions.

Passem a l'article 131, que té dues esmenes del Grup Socialista, la 16 i la 17. Per a la seva defensa, té la paraula l'Illustre Diputat senyor Abelló.

El Sr. ABELLÓ: Senyor President, la 16 és del Grup Popular, eh?

El Sr. PRESIDENT: La 16 és del Grup Popular, és veritat. Per a la seva defensa, té la paraula el senyor Vidal-Quadras.

El Sr. VIDAL-QUADRAS: Sí, perquè no estaria bé que la defensés el senyor Abelló.

Senyor President, el que es fa aquí és englobar en un sol article els articles 134 i 135 tal com estan ara, i nosaltres no veiem cap raó per a aquesta agrupació, llevat del caprici de la col·locació sistemàtica dels mandats per part, potser, d'alguns il·lustres membres de l'Acadèmia de Jurisprudència, que ens semblen molt respectables, però no veiem cap raó per modificar l'articulat actual i fer aquesta agrupació en un sol article dels 134 i 135 actuals, que ja ens semblen bé. Per tant, agrupariem, senyor President, aquesta esmena amb la número 18, que obeeix al ma-

teix raonament, i per tant consideraríem defensades la 16 i la 18.

Gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Vidal-Quadras. Torn en contra? O vol fer-lo conjuntament amb la... *(Pausa.)* Doncs, el senyor Abelló pot defensar l'esmena número 17.

El Sr. ABELLÓ: Sí, per anunciar la retirada d'aquesta esmena.

El Sr. PRESIDENT: Doncs, queda retirada. De manera que podem passar a la votació. *(Remor de veus.)* Té el torn en contra, és veritat!

El Sr. CAMPS I ROVIRA: No, un petit torn en contra, només per dir-li que, efectivament, el nou article, el 131, és la refosa del 134 i el 135 i part del 132 —i part del 132—, però és que ens sembla que la redacció és molt més sistemàtica; és que és un problema... D'acord que, fixi's, en aquest cas, curiosament, no hi ha càrrega de profunditat aquí, però és que ens sembla que la redacció és bastant més sistemàtica, i és que ens sembla que és millor... En aquest cas, fixi's que tindria ganes de poder-li dir que sí, però és que no n'hem pogut parlar potser...

Gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies. Les esmenes 16 i 18, del Grup Popular, es poden votar conjuntament? *(Pausa.)* Doncs, es voten conjuntament.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Aquestes esmenes han estat rebutjades per 5 vots a favor, 59 en contra i 16 abstencions.

Votem l'article 131, segons el Dictamen de la Comissió.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

L'article 131 ha quedat aprovat per 56 vots a favor, cap en contra i 28 abstencions.

Passem a l'article 132; hi ha l'esmena número 19, del Grup Socialista. Per a la seva defensa, té la paraula l'Illustre Diputat senyor Abelló.

El Sr. ABELLÓ: Sí, senyor President. És una esmena molt senzilla. En aquesta esmena el que proposem nosaltres és deixar el text del Projecte de Llei com ja està en la mateixa Compilació; per tant, des d'aquest punt de vista seríem partidaris de respectar com està en aquests moments la Compilació, perquè creiem que aquest paràgraf que queda exclòs en el nou Projecte de Llei el que fa és introduir un principi de dret molt comú, que és que el que es beneficia d'un dret ha de suportar precisament les limitacions d'aquest dret i, per tant, pensem que des d'aquest punt de vista queda millor recollit tal com estava fins ara en la Compilació.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Abelló. El senyor Camps pot fer el torn en contra.

El Sr. CAMPS I ROVIRA: Miri, en aquest cas, era una esmena que l'havia d'haver fet el senyor Vidal-Quadras, però aquest cop no l'han fet. És que a nosaltres ens sembla que la redacció, aquesta addició que vostè proposa, que és reflectir l'antic 133..., bé, a mi em sembla que és absolutament innecessari reiterar... Evidentment que es contempen aquestes càrregues, però ja hi és. Vull dir que la redacció millora i és més concreta; és només per això, és una qüestió d'estil.

Gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Camps. Passem a la votació d'aquesta esmena, número 19, del Grup Socialista.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Aquesta esmena ha quedat rebutjada per 18 vots a favor, 56 en contra i 12 abstencions.

A continuació se sotmet a votació l'article 132, segons el Dictamen de la Comissió.

Vots a favor

Vots en contra?

Abstencions?

Aquest article ha quedat aprovat per 62 vots a favor, cap en contra i 26 abstencions.

Passem a l'article 133. Hi ha l'esmena número 20, del Grup Popular. Senyor Aleix Vidal-Quadras, la vol defensar?

El Sr. VIDAL-QUADRAS: Sí, gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula.

El Sr. VIDAL-QUADRAS: Aquí ens trobem un article que és una reproducció literal del 136 actual, la redacció del qual, des del nostre punt de vista, no millora. És a dir, tornem a trobar un exercici..., insisteixo que, potser, això, a l'Acadèmia de Jurisprudència hi ha moltes estones lliures que no se sap què fer, i aleshores, doncs, mira, un redacta articles d'una altra manera, i tal, però, de fet, és una reproducció literal de l'actual 136. Nosaltres no veiem que millori la redacció de l'actual i, per tant, considerem que ja està bé com està.

Moltes gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies. Torn en contra?

El Sr. CAMPS I ROVIRA: Miri, nosaltres pensem que, efectivament, és un canvi de redacció, no és un canvi de contingut. Li haig de confessar que és l'antic 136, però aquesta redacció ens agrada més. Però, si a més resulta que el Projecte coincideix amb els savis de la Reial Acadèmia de Jurisprudència, ens sembla formidable. Però li asseguro que aquesta és la voluntat del Projecte que ens ha passat el Govern, i jo, com a força que li dona suport, o com a portaveu en aquest cas, li haig d'assegurar que a mi no em tremolen les cames si l'opinió del Govern coincideix amb la de la Reial Acadèmia de Jurisprudència: em sembla formidable. Per tant, m'oposaré a la seva esmena.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies. Em sembla que hi afegeixen... Això de «Reial» no sé si és exacte: és l'Acadèmia de Legislació i Jurisprudència.

El Sr. CAMPS I ROVIRA: Perdó, és...

El Sr. PRESIDENT: És als efectes del *Diari de Sessions*.

El Sr. CAMPS I ROVIRA: Exacte. Gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Molt bé. Se sotmet a votació aquesta esmena número 20, del Grup Popular.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Aquesta esmena ha quedat rebutjada per 5 vots a favor, 58 en contra i 22 abstencions.

I a continuació es vota l'article 133, segons el Dictamen de la Comissió.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

L'article 133 ha quedat aprovat per 59 vots a favor, cap en contra i 27 abstencions.

Passem al debat de l'article 134, al qual hi ha una esmena del Grup Popular, la número 21. Per a la seva defensa, té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Vidal-Quadras.

El Sr. VIDAL-QUADRAS: Senyor President, podríem agrupar aquesta esmena 21 amb la 22?

El Sr. PRESIDENT: Que és a l'article següent, el 135. Molt bé.

El Sr. VIDAL-QUADRAS: Gràcies, senyor President. Bé, aquesta esmena fa referència a una qüestió que ja hem exposat a bastament quan hem fet la defensa de l'esmena a la totalitat. Per tant, tornar a repetir aquells arguments seria reiteratiu i, si la primera vegada la nostra modesta eloqüència no ha fet efecte a la majoria, doncs, suposo que, repetir-ho una segona vegada, tampoc tindria efectes significatius. Insistir, simplement, que el concepte d'equitat, en aquest cas, no es pot utilitzar; les col·lisions amb la Constitució i amb la Ley de Enjuiciamiento Civil, i per les raons ja exposades en l'esmena a la totalitat, nosaltres presentem, doncs, aquesta esmena.

Gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies. Torn en contra, senyor Camps? (Pausa.)

El Sr. CAMPS I ROVIRA: Molt breu, senyor President. Pel que fa al primer article —article 134—, bé, hem de recordar que el suplement de llegítima és un tema accidental en la llegítima, i que perd, a més a més... Si abans, encara, la llegítima tenia aquella afecció real, doncs, i aquella menció legitimària a l'article 15 de la Llei Hipotecària, actualment ja no hi ha..., es considera com un crèdit personal i, per tant, el suplement de la llegítima ja s'equipara com a accident en el tema de la llegítima.

Pel que fa a l'article 135, jo em veig obligat, ara, a contestar l'esmena del Grup Popular. Certament, anuncio ja des d'ara, senyor President, que en aquest article presentarem una esmena transaccional signada per diversos grups, perquè aquest és un tema certament important. És la part adjectiva del Projecte, és la part de dret processal, per entendre'ns. És a dir, no té modificació de contingut, però m'agradaria... No voldria fer ara la defensa de l'esmena transaccional, per no molestar la paternitat conjunta amb altres grups, però sí, almenys, contestar una cosa al senyor Vidal-Quadras. Miri, el tema de l'equitat, la decisió d'equitat en un procés de jurisdicció voluntària, home, no neix..., no neix... No es pensi que neix, vostè, del *leal saber y entender* del jutge: neix molt abans; fixi's en la formulació de l'actual article 3 del Codi Civil. Vull dir que neix d'aquell..., no recordo ara l'any de les constitucions, i neix d'aquell «bon juí» dels segles XIV i XV; per tant, és font de dret per a Catalunya. I jo crec que, sense tocar el tema d'inconstitucionalitat, a la nova redacció de l'article 3 del Codi Civil, a mi em sembla que és perfectament, arran d'aquesta modificació, és perfectament susceptible de poder posar, en un procediment de jurisdicció voluntària, el tema de l'equitat com a norma del jutge, especialment quan nosaltres acceptarem una modificació a aquest article 135, en què, amb aquesta libèrrima voluntat d'intervenció del jutge, incloem la pràctica d'una prova pericial que recollim d'una esmena del Grup Socialista, que així ho demana. Això, penso, senyor Vidal-Quadras, que el pot fer modificar en el seu criteri inicial, i ja no és únicament aquella, diguéssim, no

fonamentada, equitat del jutge, sinó a l'empara d'una prova pericial que es practiqui. Si aquí suprimirem, en aquesta, o pretenem, proposem la supressió dels paràgrafs 2 i 3 d'aquest mateix article amb aquesta transaccional, em sembla que potser vostè ens podrà acompanyar en el vot.

En tot cas, l'esmena de supressió sí que la votarem en contra.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Camps. I ja que han encetat la matèria de l'article 135, doncs, continuarem amb les esmenes a aquest article, al qual el Grup Socialista en té tres. (L'I. Sr. Abelló demana per parlar.) Diguei, senyor...

El Sr. ABELLÓ: Senyor President, hi ha presentada una transaccional d'aquests articles.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Secretari donarà lectura a aquesta esmena transaccional a l'article 135.

El Sr. SECRETARI PRIMER: «En qualsevol cas, el jutge pot ordenar que es practiqui una prova pericial a fi de conèixer la qualitat i l'estimació dels béns que componen l'herència i del lot que hom pretengui adjudicar al legitimari». Aquestes esmenes transaccionals comportaran la retirada de les esmenes 23, 24, 25, 26 i 27. (Pausa.)

El Sr. PRESIDENT: Molt bé. O sigui que el Grup d'Iniciativa i l'Agrupació del CDS estan d'acord amb aquesta redacció? (Pausa.) És així? Molt bé. Cap grup s'oposa a la tramitació d'aquesta esmena transaccional? (Pausa.) Molt bé. Doncs, passem ara a les votacions.

Esmena 21, a l'article 134, del Grup Popular.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Aquesta esmena ha estat rebutjada per 4 vots a favor, 56 en contra i 28 abstencions.

Se sotmet a votació l'article 134, segons el Dictamen de la Comissió.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Aquest article 134 ha quedat aprovat per 57 vots a favor, 4 en contra i 29 abstencions.

Ara passem a l'article 135. Es pot votar conjuntament el primer paràgraf —que no té esmenes— juntament amb l'esmena transaccional? (Pausa. L'I. Sr. Vidal-Quadras s'aixeca per parlar.)

El Sr. VIDAL-QUADRAS: Senyor President...

El Sr. PRESIDENT: El Grup Popular manté l'esmena de supressió d'aquests articles?

El Sr. VIDAL-QUADRAS: Sí, sí, senyor President...

El Sr. PRESIDENT: Molt bé.

El Sr. VIDAL-QUADRAS: Però, una pregunta, senyor President, amb el seu permís. El nostre Grup s'ha manifestat a favor de la tramitació de l'esmena transaccional, però voldríem fer un posicionament sobre aquesta transaccional, si se'ns permet.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula.

El Sr. VIDAL-QUADRAS: Gràcies, senyor President. Aquesta esmena transaccional, d'acord amb el nostre criteri, no afegeix ni altera res de l'article 135, perquè a l'article 340 de la Ley de Enjuiciamiento Civil ja es preveu que el jutge, abans de

dictar sentència, procedeixi a . Per tant, considerem que aquesta transaccional no modifica en res l'article 136 i és redundant i innecessària per a l'existència de l'esmentat article 340 de la Ley de Enjuiciamiento Civil. Per tant, nosaltres la votarem en contra, aquesta transaccional.

El Sr. PRESIDENT: Molt bé, moltes gràcies, senyor Vidal-Quadras. El Grup d'Iniciativa, vol...? Ah, no, és el que l'ha retirat perquè s'adhereix a l'esmena transaccional. Molt bé. Doncs, procedim a les votacions. En primer lloc, de l'esmena de supressió del Grup Popular, la número 22.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Aquesta esmena ha quedat rebutjada per 4 vots a favor, 86 en contra i cap abstenció.

Votem a continuació l'esmena transaccional presentada.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Aquesta esmena transaccional ha quedat aprovada per 84 vots a favor, 4 en contra i 3 abstencions.

I, a continuació, se sotmet a votació la resta de l'article 135, segons el Dictamen de la Comissió.

Vots a favor?

Vots en contra?

(L'I. Sr. Camps i Rovira s'aixeca per parlar.)

El Sr. CAMPS I ROVIRA: Senyor President, perdó. És que crec que l'esmena transaccional comportava la retirada dels paràgrafs 2 i 3. Per tant, no quedava resta de l'article. Jo no voldria que, per aquesta votació, s'interpretés que es mantenen els paràgrafs 2 i 3.

El Sr. PRESIDENT: Però votem..., la resta és el primer que s'ha de votar...

El Sr. CAMPS I ROVIRA: Certament, té raó, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Molt bé, doncs, vots a favor.

Vots en contra?

Abstencions?

La resta de l'article 135 ha quedat aprovada per 83 vots a favor, 4 en contra i 3 abstencions.

Votem, a continuació, l'article 136, que no té esmenes.

Vots a favor?

Aquest article ha quedat aprovat per unanimitat.

L'article 137 té l'esmena 28, del Grup Popular. Per a la seva defensa, té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Vidal-Quadras.

El Sr. VIDAL-QUADRAS: Gràcies, senyor President. Una vegada més he de dir que ja ens hem referit a aquest article en la defensa de l'esmena a la totalitat. Vull reiterar molt breument que en la fixació arbitrària dels interessos afectes a la llegítima, si aquests interessos se suprimeixen, perjudiquen greument el legitimari; si es fixen en una quantitat més enllà d'allò que fos raonable o superior a l'interès legal, aleshores, perjudiquen de manera inadequada l'hereu, i en una situació extrema, podrien alterar la mateixa naturalesa de la llegítima, ja que es produiria un transvasament de porció legitimària a porció lliure mitjançant aquest mecanisme subterrani de l'alteració dels interessos.

Tampoc en la doctrina hi ha cap precedent, ni cap motivació, ni cap fonamentació per a aquest tipus de modificació i, per tant, nosaltres mantenim el text tal com figura actualment a la

Compilació.

Moltes gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Vidal-Quadras. Torn en contra? *(Pausa.)*

El Sr. CAMPS I ROVIRA: Senyor President, molt breument. Una vegada més, la confessió de llibertat en favor del testador topa amb la fàctica, amb la mecànica operativa, en la votació de les esmenes.

Bé, en aquest cas, doncs, estem a favor de la llibertat del testador: que fixi els interessos; interessos, d'altra banda, senyor Vidal-Quadras, que comencen a córrer des de la mort del causant. Per tant, pot reclamar la llegítima l'endemà i, escolti, estem parlant d'un problema que..., que pot tenir, que en substància depèn de... Si es troba el legitimari, senyor Vidal-Quadras, que li posen zero interès, no té res més que reclamar la llegítima l'endemà i no hi haurà còmput de temps. Si n'hi posen molts, doncs, contentíssim, i ho reclamarà l'últim dia del quinze any abans que prescrivui. Per tant, a mi em sembla que és molt millor la redacció, pel que fa a la llibertat del testador, de l'article 77.

Jo voldria fer notar, senyor President, una qüestió purament tècnica, però... En la correcció lingüística d'aquest article, en l'últim paràgraf ens parla de «en el llegat, en l'assenyalament o en l'assignació». Miri, donen a entendre, aquests dos segons «en», que es tracta de coses diferents. Jo, potser... Potser això és correcte des del punt de vista lingüístic, però des del punt de vista jurídic no són altres casos. Jo diria que la fórmula correcta és: «en el llegat, l'assenyalament i l'assignació» d'una cosa. No són tres coses diferents.

El Sr. PRESIDENT: Bé, i llavors...

El Sr. CAMPS I ROVIRA: Jo proposaria suprimir o retornar al text del Projecte, sense fer cas de la correcció lingüística, i parlar de «en el llegat, l'assenyalament i l'assignació» d'una cosa específica. Però, és clar, és una opinió personal.

El Sr. PRESIDENT: No, no, però com que s'ha de ser fidel —en aquest cas— a la voluntat del legislador, i en aquest cas sembla que porta la veu, és portaveu d'aquest legislador el senyor Camps, doncs, es farà així.

Votem l'esmena 28, del Grup Popular.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Aquesta esmena ha estat rebutjada per 4 vots a favor, 50 en contra i 26 abstencions.

I ara es sotmet a votació l'article 137, segons el Dictamen de la Comissió.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Aquest article 137 ha estat aprovat per 52 vots a favor, 4 en contra i 24 abstencions.

Passem a l'article 138, en el qual hi ha vives diverses esmenes. La primera d'elles, la número 29, del Grup Popular. Per a la seva defensa, té la paraula...

El Sr. VIDAL-QUADRAS: Sí, gràcies...

El Sr. PRESIDENT: ...el senyor Vidal-Quadras.

El Sr. VIDAL-QUADRAS: ...senyor President. Aquest és el punt clau de la modificació, des del nostre punt de vista, i ens hi hem referit quan hem defensat l'esmena a la totalitat. Tampoc

tornarem a repetir aquests arguments. Nosaltres som partidaris de mantenir el text tal com està a la Compilació i no com figura en l'article 135 del Projecte. Els motius, ja els hem exposat. A l'hora d'escollir entre l'agilitació del tràfic immobiliari i la defensa dels interessos legítims del legitimari, des del nostre punt de vista —i no voldria sonar massa grandiloqüent—, a l'hora d'escollir entre l'agilitació del tràfic immobiliari i la justícia, nosaltres optem per la justícia. El Grup de la majoria té un altre punt de vista molt respectable, però el nostre és aquest, i aquest és el sentit, senyor President, d'aquesta esmena.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Vidal-Quadras. Torn en contra o vol agrupar el torn en contra de totes les altres esmenes? *(Pausa.)* Molt bé.

L'Agrupació parlamentària del CDS vol defensar l'esmena número 30?

El Sr. RÓDENAS: Sí, gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Ródenas té la paraula.

El Sr. RÓDENAS: En aquest cas coincidirem amb els companys del Partit Popular perquè realment no és que sigui una qüestió absolutament cabdal, però creiem que en la pràctica, si no tenim atorgament d'una garantia registral, és molt possible que en segons quines circumstàncies els legitimaris només tindrien una simple expectativa de cobrament. Per això, nosaltres creiem que s'ha comptar, en aquest Projecte, amb la protecció registral de l'article 15 de la Llei Hipotecària.

Gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Ródenas. El Grup Socialista té l'esmena número 31. Per a la seva defensa, té...

El Sr. ABELLÓ: Sí, per anunciar la retirada, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Queda retirada; moltes gràcies. I el Grup d'Iniciativa té dues esmenes, la 32 i la 33. Per a la seva defensa, té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Nualart.

El Sr. NUALART: Sí, gràcies, senyor President. Nosaltres defensem el sentit que hi hagi una garantia d'aquest dret, que sí que considerem que és un dret personal. Crec que la modificació de la Llei és important en aquest sentit, però sí que nosaltres demanem que hi hagi una certa garantia de legitimari, perquè entenem que un dret personal també es pot inscriure en el Registre, i el senyor Camps sap molt bé que, a vegades, fins i tot hi ha embargaments preventius que s'anoten amb anterioritat en procediments. Per tant, en el cas de la llegítima seria fàcil, també, que hi hagués aquesta inscripció en el Registre.

Per altra part, s'hauria de pensar en el tràfic immobiliari, i es pot defensar i es pot fer la inscripció i al mateix temps que hi hagi el tràfic immobiliari i no bloquegi. La qüestió seria —el que fem nosaltres— reduir el temps d'aquesta anotació a cinc anys. Per tant, entenem que, amb aquesta reducció dels cinc anys, respectant que sigui un dret personal i amb la inscripció en el Registre, es garanteixen, per un costat, la garantia del cobrament i, per l'altre, el tràfic immobiliari.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies. Torn en contra? *(Pausa.)* Sí, contra totes les esmenes. Senyor Camps, té la paraula.

El Sr. CAMPS I ROVIRA: Senyor President, potser la llargada del debat m'impedeix contradir filosòficament el senyor Vidal-Quadras i explicar-li la diferència entre llei, dret i justícia; això ens portaria molt lluny, això ens portaria molt lluny.

De tota manera, no han d'anar deslligats, no han d'anar deslligats. Com els components d'una fórmula química, no poden anar deslligats. I en aquest cas no hi van, senyor Vidal-Quadras. El fet que vostè estigui pensant i els altres companys també, potser d'alguna manera, que amb aquest article es pretén la supressió de la menció de l'article 15 del Registre de la Propietat..., es pretén o, per un costat, burlar o riure's, o deixar sense efecte la possibilitat que el legitimari reclami la seva llegítima, no és cert; no és cert, purament i simplement, perquè, senyor Nualart, el legitimari és clar que pot tenir accés al Registre, o plantejar la reclamació. Què volem nosaltres? Que durant trenta anys no estigui bloquejat el Registre, o cinc —en el cas de la seva esmena—, ni cinc, bloquejat un... El 80% dels testaments que es porten avui dia, el 80% a Catalunya, vostè sap què diuen? Es fa hereu, normalment, el consort, salvant la llegítima dels fills que correspongui. Vostè creu que la reclamació..., i el 80% d'aquestes herències no són immensos patrimonis immobiliaris, senyor Vidal-Quadras; no són la finca de la marquesa..., no!, és el piset de la Verneda. Vostè creu que hem de..., que, el piset de la Verneda, l'hem de tenir bloquejat pel cònjuge *supèrstitute* que l'hereta durant trenta anys perquè hi hagi la reclamació d'una llegítima d'un fill? Som al segle XX. El tràfic immobiliari, sí; el tràfic immobiliari també per a les famílies humils, senyor Vidal-Quadras, no per a finques únicament. Per tot això, perquè no aporta res a la seguretat del legitimari en la seva reclamació, els drets del qual estan perfectament garantits i perquè s'adiu més amb els signes dels temps, doncs a mi em sembla que és bo que no acceptem aquestes esmenes i mantinguem el Projecte.

Gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Camps. Passem a votar aquestes esmenes a l'article 138. L'esmena número 29, del Grup Popular.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Aquesta esmena ha estat rebutjada per 7 vots a favor, 68 en contra i 5 abstencions.

Votem l'esmena número 30, de l'Agrupació parlamentària del CDS.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Aquesta esmena ha estat rebutjada per 2 vots a favor, 70 en contra i 12 abstencions.

Votem a continuació les esmenes 32 i 33, del Grup d'Iniciativa. Es poden votar conjuntament? *(Pausa.)* Doncs, es voten conjuntament.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Aquestes dues esmenes han estat rebutjades per 3 vots a favor, 72 en contra i 9 abstencions.

Es vota a continuació l'article 138, segons el Dictamen de la Comissió.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Aquest article 138 ha estat aprovat per 70 vots a favor, 8 en

contra i 6 abstencions.

A continuació, es voten els articles 139, 140, 141, 142 i 143, que no tenen esmenes.

Vots a favor?

Aquestes articles han estat aprovats per unanimitat.

Ara estem en condicions de passar a debatre l'article 144, que té dues esmenes. Una d'elles ja ha estat defensada, que era de l'Agrupació parlamentària del CDS. I una altra que és d'Iniciativa...

El Sr. NUALART: Decau.

El Sr. PRESIDENT:...que ha decaigut. Per consegüent, votem l'esmena de l'Agrupació del CDS.

El Sr. CAMPS I ROVIRA: Jo entenc que també ha decaigut.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Ródenas entén que ha decaigut la seva esmena? (Pausa.) Doncs, queda decaiguda. I, per consegüent, votem l'article 144, segons el Dictamen de la Comissió.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Aquest article 144 ha estat aprovat per 57 vots a favor, 22 en contra i 4 abstencions.

Votem l'article 145, que no té esmenes.

Vots a favor?

Aquest article ha estat aprovat per unanimitat.

Passem a l'article 146, esmena 36 del Grup Popular. Per a la seva defensa, té la paraula el senyor Vidal-Quadras.

El Sr. VIDAL-QUADRAS: Sí, gràcies, senyor President. El nostre Grup no veu fonamentada la supressió, en l'article 146 del Projecte, del segon paràgraf del mateix precepte de la Compilació que suspèn el començament del «*dies a quo*» i consegüent iniciació del còmput en el termini prescriptiu de l'acció per reclamar la llegítima respecte al legitimari en tant que visqui a la mateixa casa i en companyia de l'hereu o de l'usufructuari universal de l'herència. Aquesta norma, que suspèn la computació, respon a la mateixa causa que la compensació d'interessos amb aliments que disposa l'actual article 139, en el seu paràgraf tercer, i en el Projecte el paràgraf segon de l'article 137. I es justifica perquè, en aquesta convivència harmoniosa del grup familiar, la possessió i el gaudiment del cabal relict es realitza de manera conjunta per l'hereu i pel legitimari.

Al cap i a la fi, el fonament de la disposició és el mateix que inspira la imprescriptibilitat de l'*actio familiae heriscundae* o de divisió de l'herència, d'acord amb l'article 1965 del Codi Civil, segons ha estat interpretat reiteradament per jurisprudència del Tribunal Suprem. Imposar a un legitimari que conviu pacíficament amb el seu germà hereu o amb la seva mare o pare, en la mateixa llar i amb tota pau, que reclami el lliurament de la llegítima si vol evitar la prescripció extintiva, equivaldria a trencar la concòrdia i a introduir conflicte i desharmonia entre parents tan pròxims.

Per tant, la més elemental prudència recomana mantenir el text actual de l'article 146, fugint de situacions que poden desencadenar greus ruptures familiars.

Moltes gràcies, senyor President.

El Sr. CAMPS I ROVIRA: Senyor Vidal-Quadras, jo entenc o entenem que...

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies. Té la paraula, eh?, per a

un torn en contra.

El Sr. CAMPS I ROVIRA: Perdoni, senyor President; moltes gràcies.

El text va per un altre costat. És a dir, la redacció de l'article 146 és, entenem, més ajustada i no es trenca la calma familiar perquè el legitimari reclami la seva llegítima; no es trenca. I no es trenca, sobretot, si ho exerceix, doncs, en un termini perquè..., és que el termini s'ha de posar per un tema de seguretat jurídica. Fixi's, des de l'Usatge *Omnes causa*, el termini eren trenta anys; si ara el convertim en un dret personal, el passem a quinze. Jo entendria que vostè, coherent amb les esmenes anteriors, em digués: no, no, escolti, mantingui'l a trenta. Ara, un termini hi ha de ser, perquè, si no, escolti'm, tota la vida quedarà...

Bé, entenem realment que no i per això hi votarem en contra.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Camps. L'esmena 37, de l'Agrupació parlamentària del CDS, la vol defensar el senyor Ródenas?

El Sr. RÓDENAS: Moltes gràcies, senyor President. És per retirar l'esmena.

El Sr. PRESIDENT: Doncs queda retirada i passem a les votacions d'aquest article.

Esmena 36, del Grup Popular.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Aquesta esmena ha estat rebutjada per 5 vots a favor, 71 en contra i 2 abstencions.

Votem l'article 146, segons el Dictamen de la Comissió.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Aquest article ha estat aprovat per 53 vots a favor, 5 en contra i 20 abstencions.

A continuació, passem al debat de la Disposició Transitòria Vuitena. Hi ha l'esmena 38, del Grup Socialista. Per a la seva defensa, té la paraula l'Illustre Diputat senyor Abelló.

El Sr. ABELLÓ: Sí, senyor President, molt breument. Aquesta és una esmena en què nosaltres afegim un altre paràgraf als que conté la Disposició Transitòria Vuitena, fonamentalment per una raó: perquè és indubtable que estem davant la modificació de la llegítima, però en aquesta Llei també entren altres aspectes relacionats amb el conjunt del dret de successions, com la preterició o el desheretament o la mateixa inoficiositat.

I, per tant, des d'aquest punt de vista, nosaltres parlem que totes aquestes qüestions que siguin de caràcter intemporal, que sorgeixin per raó, precisament, de les variacions que produeix l'entrada en vigor d'aquesta Llei, doncs, i puguin implicar per al règim civil vigent a Catalunya, es resoldran d'acord amb el criteri que té el Codi Civil a les seves Disposicions Transitòries.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Abelló. El senyor Ródenas vol defensar l'esmena número 39?

El Sr. RÓDENAS: Gràcies, senyor President. Per retirar també l'esmena.

El Sr. PRESIDENT: Doncs, queda retirada. Torn en contra, senyor Camps.

El Sr. CAMPS I ROVIRA: Senyor President, ben breument. A nosaltres ens sembla que la menció de l'esmena socialista als articles del Codi Civil, Disposicions Addicionals i Disposicions Transitòries no és necessària perquè ja es troba recollit en la mateixa Disposició Transitòria Vuitena, tal com està redactada.

Per això la votarem en contra, sense fer-hi massa èmfasi.

Gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Camps.

Passem a les votacions.

Esmena 38, del Grup Socialista.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Aquesta esmena ha estat rebutjada per 25 vots a favor, 52 en contra i 6 abstencions.

Es vota, a continuació, l'article 146, segons el Dictamen de la Comissió.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Aquest article, que és l'article 2 del Projecte, que conté una nova redacció de la Disposició Transitòria Vuitena de la Compilació, ha estat aprovat per 54 vots a favor, 23 en contra i 7 abstencions.

Passem a l'Exposició de Motius. Hi ha diverses esmenes del Grup d'Iniciativa per Catalunya. Les vol defensar el senyor...

El Sr. NUALART: Unes decauen i altres s'han «transaccionat»...

El Sr. CAMPS I ROVIRA: Senyor President, és que s'han presentat conjuntament en l'altra ocasió unes esmenes transaccionals de l'Exposició de Motius que s'adiuen amb les esmenes que acabem d'aprovar, i la resta d'esmenes jo entendria que decauen perquè, naturalment, fan referència a uns articles o a unes esmenes que no tenen lloc.

El Sr. PRESIDENT: Molt bé. El senyor Portaveu del Grup Socialista, en aquest cas el senyor Abelló, està d'acord amb el que s'acaba de manifestar?

El Sr. ABELLÓ: Sí, senyor President, hi estem d'acord.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies. De manera que eren els dos únics esmenants, aquests dos grups. Prego al senyor Secretari que procedeixi a la lectura d'aquestes esmenes transaccionals.

El Sr. SECRETARI PRIMER: Esmena transaccional al paràgraf tercer de l'Exposició de Motius del Projecte de Llei de Modificació de la Regulació de la Llegítima: «En aquest sentit, desapareix el termini de trenta anys aplicat des de l'Usatge *Omnes causa* i s'estableix l'extinció del dret a percebre la llegítima per prescripció de quinze anys; malgrat la reducció del termini de prescripció, els legitimaris i l'hereu o hereus continuen disposant d'un lapse de temps suficient per resoldre els possibles problemes de valoració i, eventualment, d'assignació de béns.»

Així mateix, es proposa una esmena tècnica que, en cas d'aprovar-se l'esmena transaccional anterior, caldria que el text d'aquella se situés com a punt i seguit a continuació del paràgraf segon de l'Exposició de Motius.

El Sr. PRESIDENT: Silenci, per favor.

El Sr. SECRETARI PRIMER: Es proposa una esmena tècnica al paràgraf desè de l'Exposició de Motius del Projecte de Llei de Modificació de la Regulació de la Llegítima, amb una

nova redacció que diria el següent: «En virtut de tot això, d'acord amb la competència exclusiva que, segons l'article 9.2 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, la Generalitat té en matèria de conservació, modificació i desenvolupament del dret civil català i, d'acord amb la competència, també exclusiva, que, segons l'article 9.3 del mateix Estatut, la Generalitat té en matèria de normes processals derivades de les particularitats del dret substantiu de Catalunya, el Parlament de Catalunya aprova aquesta Llei de Modificació de la Regulació de la Llegítima.»

Finalment, una esmena tècnica i també una esmena transaccional al paràgraf vuitè de l'Exposició de Motius del Projecte de Llei, que estem debatent, que diria, l'esmena tècnica proposa: «On diu "legitimador", ha de dir "legislador".» I l'esmena transaccional al darrer punt i seguit, on es proposa la següent redacció: «A més, el procediment se sotmet a la garantia que el jutge pugui ordenar una prova pericial per tal de facilitar-li el coneixement de la qualitat i l'estimació dels béns que componen l'herència i del lot que hom pretengui adjudicar al legitimari.»

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Secretari. Hi ha algun grup que s'oposi a la tramitació d'aquestes esmenes transaccionals? (*Pausa.*) Molt bé. Per consegüent, els esmenants han retirat les seves. Doncs, les donem per retirades i votem, en primer lloc, aquestes tres esmenes transaccionals.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Aquestes esmenes han estat aprovades per 81 vots a favor, cap en contra i 5 abstencions.

Votem, a continuació, la resta de l'Exposició de Motius.

Vots a favor?

Abstencions... Ai!, vots en contra: vots en contra? Perdó.

Abstencions?

La resta de l'Exposició de Motius ha quedat aprovada per 57 vots a favor, cap en contra i 32 abstencions.

Votem, a continuació, el títol de la Llei, que no té esmena.

Vots a favor?

El títol ha estat aprovat per unanimitat.

Ara els grups parlamentaris poden participar per fer explicació de vot, durant cinc minuts. L'Agrupació parlamentària del CDS renuncia? (*Pausa.*) L'Agrupació parlamentària d'Esquerra Republicana? També? (*Pausa.*) Moltes gràcies. Grup parlamentari Mixt: té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Sabanza.

El Sr. SABANZA: Gràcies, senyor President. Senyores i senyors diputats, en els últims temps estem assistint, en aquest Parlament, a la presentació pel Departament de Justícia de tot un seguit de projectes de llei de modificació del dret civil català. Aquesta pràctica és interessant si s'aconsegueix que, mitjançant les modificacions introduïdes, es continuï conservant, amb l'actualització que ha de comportar, una cosa tan pròpia i alhora important per al manteniment de les nostres peculiaritats, signes d'identitat i fets diferencials com és, en aquest cas, la legislació civil catalana, a través de la regulació de la llegítima.

El text presentat pel Govern s'ha vist sensiblement millorat amb la introducció d'esmenes que en la majoria dels casos són d'estil o de clarificació del redactat original, si bé també s'ha de valorar positivament altres com les que afecten el termini de prescripció per a l'acció d'exigir la llegítima i el seu suplement, que passa de trenta a quinze anys, encara que pel que respecta a

l'acció de demanar la nul·litat del testament per preterició errònia, s'hauria d'haver ampliat de cinc a quinze anys, a comptar des de la mort del causant, atès que l'acció és personal i que el dret civil català atorga terminis més amplis que el dret civil espanyol.

Un dels punts més significatius, a efectes pràctics, del Projecte de Llei és la desaparició de l'afecció real de la llegítima, que en l'antic text apareixia regulat a l'article 140. Efectivament, ara, amb el redactat de l'article 138, desapareix la possibilitat de la seva inscripció en el Registre de la Propietat com a especialitat en cas d'impagament.

Aquest canvi introdueix agilitat en la compra-venda d'immobles ja que, tot sovint, les càrregues legítimes registrals dificultaven el mercat, car la càrrega afectava el total de l'herència i no tan sols la part corresponent a la llegítima, amb la qual cosa era una càrrega que es transmetia també al comprador de qualsevol part de l'herència.

Un altre aspecte important que introdueix el text aprovat és el de reduir els legítims, atès que, a partir d'ara, en cas de no tenir fills el testador, seran legítims els pares, modificant l'anterior, en què qualsevol ascendent podia ser-ho. Aquesta modificació és interessant perquè impedeix la multidivisió del patrimoni, qüestió aquesta a què sempre ha estat contrària el dret català, si bé cal dir que aquesta modificació s'ha quedat prou curta en no incloure —incomprendiblement— entre els legítims el cònjuge vidu.

També és digne de ressaltar el manteniment de la quarta com a llegítima, perquè aquest és un tret característic del dret català, que dona gran autonomia al testador sobre les tres quartes parts del seu patrimoni, amb vista a la institució de l'hereu o bé a la llibertat de testar, ja sigui amb vista al món rural o bé davant les noves tendències de la societat que han fet les persones més independents econòmicament.

En el nou text queden també regulats els preterits, en tant que, per agilitar el procediment, en lloc d'impugnar i anul·lar el testament, ara poden directament reclamar la seva consideració a tots els efectes com a legítims.

Una altra de les modificacions importants que ens presenta el text aprovat és el del procediment, que fins ara era considerat dins de la jurisdicció voluntària i no era utilitzat gairebé mai, entre altres motius per l'elevat cost econòmic. Ara, amb el nou text, serà el jutge el qui decidirà en cas d'inconformitat en el pagament de la llegítima, i d'acord amb el concepte d'equitat —és a dir, de seny—, i d'acord amb la seva sana crítica i, per tant, no subjecte a criteris d'aplicació. Ara bé, aquesta innovació entra en contradicció amb l'esmena transaccional aprovada a l'article 135, perquè continua possibilitant l'existència de recursos ordinaris en contra de les decisions del jutge, i, per tant, l'aplicació del concepte d'equitat, en tant que es preveia per escurçar tràmits, queda ara, amb aquesta aprovació, en no res. Hauria estat més adequat la redacció original del Projecte de Llei, que preveia tan sols els recursos extraordinaris. En qualsevol cas, val a dir també que l'esmena transaccional a què ara mateix feia referència té un aspecte positiu, en tant que possibilita que, en qualsevol cas, el jutge pugui ordenar la pràctica de proves pericials per a la valoració dels béns que comporten l'herència i del lot que hom pretengui adjudicar al legítim.

Per tots aquests motius, els diputats d'Esquerra Catalana i la resta dels que componen el Grup Mixt —el Partit dels Comu-

nistes i el senyor Ayguadé— hem votat favorablement els articles i les esmenes que anaven en el sentit de millorar l'antic text, i, en canvi, hem votat en contra de les esmenes i abstenció als articles que no s'adiuen amb els nostres plantejaments.

Moltes gràcies, senyor President, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Sabanza. Pel Grup parlamentari Popular, es vol explicar el vot? No? *(Pausa.)* Moltes gràcies. El Grup d'Iniciativa, explicació de vot? *(Pausa.)* També hi renuncia. Moltes gràcies. El Grup parlamentari Socialista? *(Pausa.)* Tampoc hi ha explicació de vot. I per Convergència i Unió? *(Pausa.)* No hi ha explicació de vot.

Doncs fins a dos quarts de cinc d'aquesta tarda, se suspèn la sessió.

(Són dos quarts de dues del migdia i tres minuts.)

La sessió es reprèn a dos quarts de cinc de la tarda i tretze minuts. Presideix el M. H. Sr. President del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per l'Oficial Major i la lletrada Sra. Andreu.

Al banc del Govern seuen els H. Srs. Consellers d'Economia i Finances, d'Ensenyament, de Sanitat i Seguretat Social, de Política Territorial i Obres Públiques, de Treball, i d'Indústria i Energia.

El Sr. PRESIDENT: Es reprèn la sessió.

Passem al segon punt de l'ordre del dia, que és el debat i votació del Dictamen de la Comissió de la Sindicatura de Comptes relatiu a l'Informe de la Sindicatura de Comptes sobre el Compte General de la Generalitat de Catalunya corresponent a l'exercici de 1987.

D'acord amb l'article 147.5 del Reglament, referent a la tramitació parlamentària d'aquest Informe, pot haver-hi un torn a favor i un torn en contra? Hi ha algú? *(Pausa.)* Sí, el senyor Codina té la paraula, suposo que per a un torn a favor.

Informe de la Sindicatura de Comptes sobre el Compte General de la Generalitat de Catalunya corresponent a l'exercici del 1987

El Sr. CODINA: Gràcies, senyor President. Senyores i senyors diputats, efectivament per fer un torn a favor del Dictamen, encara que el nostre Grup podria haver emprat el sistema d'haver fet el posicionament després que els altres grups s'haguessin posicionat, però com que ha estat tradició del nostre Grup fer aquesta primera intervenció, i a ningú se li escaparà que amb un cert risc per part del Diputat que els parla, ja que fer-ho ara i donar l'oportunitat després que tots i cadascun dels grups que vulguin manifestar-se ho podran fer i no tindrem possibilitat de rèplica, la intervenció, deia que no se'ls escaparia que és, si no més difícil, sí, com a mínim, més complicada perquè hauré d'intentar veure què és el que els altres grups podran dir respecte al mateix Dictamen.

Pujo doncs a la tribuna per fer aquesta defensa en nom del meu Grup, i voldria que les meves primeres paraules fossin de salutació als membres de la Sindicatura, els senyors Petit i Carreras, que puguin traslladar a la resta del ple de la Sindicatura la felicitació del nostre Grup pel que ha estat i va essent habitual —i, en aquest cas, no ha estat pas una excepció— una gran

tasca pel que fa a l'Informe relatiu al Compte General de la Generalitat de l'any 1987.

També per part meua és una satisfacció fer-ho en nom del meu Grup, perquè després d'aquest quart Informe del Compte General, ho podem fer amb la tranquil·litat i la satisfacció que dona veure la feina ben feta de l'Executiu. Feina ben feta que, sens cap mena de dubte, hi ha llacunes, hi ha coses que s'han de millorar, que es poden millorar, i que nosaltres, igual com els altres membres dels altres grups d'aquesta Cambra, estem en la mateixa disposició, amb les mateixes ganes, tenim el mateix afany de superació i volem que el nostre Govern, doncs, en aquelles coses que siguin millorables, pugui millorar. Però el cert, el cert és que, després d'aquests quatre anys, tenim davant l'anàlisi d'un informe que, com deia, ens podem sentir força satisfets del seu alt grau de compliment. I aquestes paraules meves, que podrien semblar, doncs, interessades, perquè en fer-ho en nom del Grup que dona suport al Govern podrien ser interpretades com unes paraules d'afalagament, les abonaré amb algunes citacions, i ho faré breument, del mateix Informe de la Sindicatura, i més enllà de les intervencions —d'algunes de les intervencions— que hi van haver en la Comissió, on realment es produeix el debat. Les senyores i els senyors diputats coneixen que aquest és un tràmit —el de l'aprovació del Compte General— que avui, en el Ple, és a la fase final, però que, amb anterioritat a aquesta sessió, hi ha hagut una sessió de quatre hores a la qual han assistit els síndics, en la qual han fet l'Informe, i en què tots els qui hi érem, tots els grups que érem en aquell moment a la Comissió, vam poder fer les preguntes, els comentaris que cadascú va creure més oportuns; situació que va fer que, finalment, dos grups d'aquesta Cambra —el Grup Socialista i el Grup de Convergència i Unió— presentessin unes propostes de resolució de les quals unes van sortir, van reeixir en el si de la Comissió, van ser aprovades, i les altres no, però perquè no ho van ser no vol dir que, des de la més estricta legalitat i des del més estricte —jo diria— formulisme que dona que qualsevol grup d'aquesta Cambra pugui fer les propostes que cregui més escaients, van ser respectuoses, van ser molt escoltades pel nostre Grup, encara que no hi vàrem poder donar suport, perquè, des del nostre punt de vista, no aclarien, no aportaven cap mena de novetat pel que feia al Compte General.

El que es va fer va ser desgranar, en el conjunt de les propostes, el que ja era l'Informe de la Sindicatura. Hi ha un llarg debat, al llarg d'aquests quatre anys, que consisteix a dir que nosaltres, el Grup de Convergència i Unió, quan fem l'aprovació, quan votem favorablement l'Informe de la Sindicatura, entenem que estem aprovant l'Informe, que és tot, són les recomanacions, són les conclusions, i, en canvi, hi ha altres sectors de la Cambra que pensen que hauria d'anar per separat, és a dir, que l'Informe és una cosa i que les recomanacions i les conclusions en són unes altres. I això fa que, quan discutim el Compte General de la Generalitat, que també té dues parts —el que és el Compte, pròpiament dit, i el que és l'Informe—, històricament s'ha anat produint una situació en la Cambra que consisteix a aprovar l'Informe, a votar favorablement l'Informe, i a votar en contra del Compte General.

Nosaltres ja anunciem des d'ara que el que farem serà votar favorablement la proposta que va reeixir, que era una proposta en la qual quedava complimentat tant el Compte com l'Informe pròpiament dit. Però aquest aclariment m'ha interessat fer-lo,

una vegada més, perquè és un debat —hi insisteixo— que fa quatre anys que estem mantenint, i que no per això deixa de passar de moda, perquè cada vegada, i a cada Informe, ens hi anem trobant, i anem repetint aquesta situació. Per a nosaltres —hi insisteixo una vegada més—, l'aprovació de l'Informe vol dir aprovar-ho tot: Informe, conclusions, recomanacions.

Gairebé podria acabar la intervenció, atès que ja he manifestat quina era l'opinió del nostre Grup, que estem d'acord i que aprovem tant el Compte com l'Informe, però precisament per la mecànica d'aquest debat, si no fes referència a algun dels temes que presumiblement sortiran al llarg d'aquesta tarda, doncs, quedaria una mica indefens. I em sembla que és bo que tots els membres d'aquesta Cambra coneguin quina és la posició del nostre Grup respecte al que previsiblement, en el transcurs, dic, del debat d'aquest Dictamen, per part dels altres grups, es podrà aportar.

Jo diria que aquesta satisfacció que ens donava la nostra aprovació, el nostre vot favorable, el sustentava en manifestacions dels síndics, en el mateix Informe, per escrit —cosa que no faré, perquè tots vostès ho poden conèixer—, però sí amb algunes referències que van fer els síndics en l'assistència a la Comissió. I deia, per exemple, el Síndic senyor Termes, que aquest exercici s'havia distingit per una sistemàtica més acurada, per la verificació de l'estat de despeses, per la verificació de l'estat d'ingressos... Reconeixia que aquest no és un informe puntual...—ja ho sabem—; és a dir, el Compte General és un informe molt més ampli que el que pot ser un informe puntual per a temes concrets, per a un hospital o per a la Junta d'Aigües o per al que sigui; aquest és un altre sistema d'informe, i amb aquestes mateixes paraules, també, coincidia el Síndic senyor Carreres —a qui em plau des d'aquí saludar molt afectuosament— que, després de coincidir, doncs, amb les expressions del senyor Termes, també deia que havia observat millores importants —millores importants— pel que fa a l'Informe de l'any 87: pel que fa a l'elaboració del compte extrapressupostari, pel que fa als pagaments de les quotes de la Seguretat Social, per a les qüestions de personal, tant pel que fa a les plantilles com a les nòmines, i no cal amagar que, en el mateix Informe també hi havia algunes recomanacions, alguns aspectes de l'Informe en què el mateix Síndic recomanava que el Govern estigués més amatent, tingués una cura, doncs, més accentuada. Però en el conjunt reconeixien que aquest havia estat un bon exercici i, com deia abans, amb un alt grau de compliment. I amb referència al que deia que volia comentar per algunes de les intervencions que vindran després de la meua, jo tinc la impressió que sortiran bàsicament dues grans qüestions —que m'hi referiré breument, però sense, diríem, menysprear cap dels arguments que a mi em sembla que s'haurien de donar des d'aquesta tribuna. Un és el tema del deute. El tema del deute és una qüestió que preocupa, jo diria, tots els grups de la Cambra. Potser d'una manera més clara ha estat el Grup Socialista, a través del seu Portaveu, el senyor Martí Carnicer, qui ha anat remarcant, amb un èmfasi molt més acusat, el que per a ell representa un problema greu, que és el dèficit que manté el Govern. Jo, referent al dèficit, voldria fer alguns comentaris, tot i dient que el dèficit no preocupa només el Grup Socialista: preocupa tots els grups de la Cambra, perquè tan de bo, doncs, el Govern no hagués de recórrer a..., no generés dèficit, no hi hagués dèficit, perquè això voldria dir —i ens portaria a un altre

debat— de veure per què hi ha dèficit. Per tant, no hi entraré, no em toca, avui; en un altre moment ho podem fer, però sí que voldria fer referència, no tant perquè això es pugui entendre —i ja ho dic, també, des d'ara— com una defensa, i és clar, vull dir, si ara jo el que els explicaré serà que altres comunitats autònomes de l'Estat, etcètera, doncs, tenen un grau d'endeutament molt més alt del que té el Govern de la Generalitat, amb això no estic justificant de cap manera que el Govern tingui el deute que té. El que estic dient és que el valorem, que el mesurem en la seva justa mesura. Les comunitats autònomes de l'Estat espanyol... hi ha, actualment, onze comunitats que estan per sobre del deute que té en aquests moments la Generalitat. I els les diré molt ràpidament: Andalusia està per sota amb un 14,2; Aragó, amb un 21,4; Astúries, un 32; Balears, un 32; Canàries, un 25; Cantàbria, un 66; Catalunya, un 20,4, i així, a partir d'aquí, anem pujant: un 75, per exemple, la Comunitat Autònoma de Madrid, i la Rioja, amb un 108% d'endeutament.

I si aquesta comparació la fem amb l'Estat, aleshores sí que ens hauria de fer reflexionar. Jo encara faré dues citacions més: una pel que fa a l'Estat, que amb un pressupost de despeses al voltant de 9 bilions de pessetes, l'endeutament està, aproximadament, en... Els ho diré clarament: les tres partides més importants que té el pressupost de l'Estat són, pel que fa a la cooperació amb hisendes locals, amb 1,232 bilions; la segona partida, 1,054 bilions, i, després, la tercera, ja vénen els interessos —no el deute, sinó els interessos— pel deute públic, amb 1,038 bilions de pessetes.

I també perquè ens serveixi una mica com a dada comparativa, dir, encara que sigui molt de passada, que per a l'any 88, l'Ajuntament de Barcelona té una càrrega, només d'interessos, de 16.493 milions de pessetes. L'Estat, en aquesta línia, estaria en el que podríem dir, en l'empresa privada, a la bancarrota. Tinc molt d'interès a remarcar que aquesta no és una justificació, però vull que quedi molt clar que he fet aquesta citació expressa, perquè quan es reflexioni, quan des d'aquesta tribuna es parli del deute —i es parlarà, segurament, de 120.000 milions de pessetes—, s'adonin, les senyores i els senyors diputats, del pes relatiu que té en funció dels altres deutes, de les altres quantitats de diners, d'interessos, que es paguen pel mateix concepte —pel mateix concepte de deute—, com deia, tant a l'Estat com a la resta de les comunitats autònomes.

És possible que surti algun grup parlamentari a parlar específicament del tema dels interessos. Jo diria que en aquests moments, com vostès tots coneixeran, perquè han tingut tots oportunitat de llegir el *Butlletí del Parlament*, ja hi ha un informe de la Sindicatura de Comptes que, explícitament, tracta sobre el tema dels interessos i, per tant, jo traslladaria el possible debat al moment que discutim, al moment que estudiem l'Informe que fa referència als interessos.

No vull abusar, ni per l'hora, ni per l'hora de després de dinar, de fer-me molt més llarg, i voldria acabar la meua intervenció dient que aquest és un bon informe, és un molt bon informe, el que ha fet la Sindicatura, i que aquesta és una gestió molt acurada, una gestió que, com deia, amb un elevadíssim percentatge d'execució pel que fa a l'any 87, per part del Govern, que, amb reconeixement explícit dels senyors síndics, la gestió de la Generalitat, a través del que es veu en l'estudi de les diverses elaboracions dels informes corresponents als anys anteriors, diríem que el grau de compliment i que tota l'actuació del Go-

vern, doncs, està anant molt millor cada vegada, i que el que queda per complir, tots, també hi estem d'acord, estem convençuts que el proper exercici —que el proper que analitzarem serà el de l'any 88—, les mancances, les condicions, les reclamacions que feia, d'alguna manera, la Sindicatura, podran estar ben ateses.

I és lògic que es vagin trobant coses, per part de la Sindicatura, que facin que el Govern millori en la seva gestió, perquè, és clar, si no —i diem-ho d'una vegada ja per sempre—, quina seria la missió de la Sindicatura? És a dir, la Sindicatura, des de la nostra perspectiva, no és una institució que ha d'anar, diríem, a fiscalitzar, allò en pla d'inspecció, per vejam si caço els uns o caço els altres... La missió de la Sindicatura és trobar aquelles parts de l'Administració de la Generalitat que no funcionen prou bé, per aconsellar-los, per dirigir-los en el sentit que reconduixin els temes de manera que cada vegada siguin millor. Si el Govern fos, diríem, un organisme l'actuació del qual fos tan brillant i no hi hagués res a comentar, convindran amb mi que la Sindicatura de Comptes no caldria. Per tant, és lògic, és convenient i és necessari i, per tant, és natural que en les anàlisis que fa la Sindicatura es trobin coses, es trobin accions que s'hagin de reconduir o que s'hagin de millorar pel Govern.

Acabo, senyor President, com li deia, amb la satisfacció —deia— de la gestió ben feta, d'estar convençut que el que s'ha fet l'any 87 ha estat substancialment millor del que van ser el 86 i el 85, amb l'esperança absoluta que en l'anàlisi del 88 podrem encara, doncs, estar tots plegats, perquè penso que és sincer dir que tots plegats estarem més satisfets de com haurà anat l'exercici 88, i amb l'esperança, segurament, que no es podrà veure acomplerta, però amb l'esperança encara que després, no pas de la meua intervenció, no pel que he dit, sinó per la reflexió dels mateixos senyors diputats, algun grup pugui no només —com ja és habitual— aprovar l'Informe de la Sindicatura, sinó aprovar la gestió, aprovar els comptes de la Generalitat.

Gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Codina. Ara hi ha possibilitat d'un torn en contra. (*Pausa.*) Ningú demana la paraula per consumir-lo; per consegüent, podem passar al torn de fixació de posició. Per l'Agrupació parlamentària del Centre Democràtic i Social, té la paraula l'Illustre Diputat senyor Latorre.

El Sr. LATORRE: Senyor President, senyores diputades i senyors diputats, tal com ja ho vàrem fer l'any passat, els centristes d'aquesta Cambra hem estudiat molt detingudament tota la informació facilitada per la Sindicatura de Comptes referida al Compte General de la Generalitat de Catalunya de l'any 87. Continuem, aquest any també, considerant aquest treball que fa la Sindicatura com a encomiable, malgrat la manca de mitjans que es posa al seu abast i la manca d'aplicació, per part del Consell Executiu, d'algunes de les seves recomanacions anteriors.

Voldríem centrar la nostra intervenció sobre tot un seguit de dades que ens semblen força indicatives i reveladores, en tot cas, de tot un esperit de gestió per part del Consell Executiu. Parlarem, molt breument, dels ingressos de la Generalitat, i hem de dir, hem de comentar, com fa la Sindicatura, que el tant per cent de realització dels ingressos ha estat del 145% respecte als previstos, i posarem quatre exemples que fan referència als tributs cedits per l'Estat: per l'impost de successions s'havia

previst recaptar 7.900 milions de pessetes i se n'han recaptat 9.900, amb un increment del 26%; l'increment de patrimoni —per no cansar amb xifres— ha estat del 35%; l'impost sobre transmissions patrimonials, del 31,3%, i de les taxes i exempcions parafiscals sobre combinacions aleatòries i jocs, del 19,3%.

Com molt bé ha endevinat l'Il·lustre Diputat senyor Codina, volem parlar dels interessos, per fer una referència, justament la mateixa que fa la Sindicatura, una referència de recorregut pel temps. L'any 84 es varen pressupostar com a ingressos 600 milions de pessetes d'interessos de comptes corrents; se n'han liquidat 427: el 71%. De l'any 85, estaven pressupostats 900 milions de pessetes; se'n recaptaren 336, el 37%. L'any 86, s'havien previst 1.000 milions de pessetes; es liquidaren 466, el 46%. I l'any 87, es pressupostaren 1.300 milions de pessetes i es liquidaren 373, amb un percentatge de realització del 28%, és a dir, es va recaptar el 28% d'allò que s'havia previst inicialment. La repetició, any rere any, d'aquest fet, d'aquestes discrepàncies denota només successius errors de pressupostació.

Però és que voldríem comentar alguna cosa més sobre els interessos, i és que, quan parlàvem que l'any 87 s'havien liquidat 373 milions de pessetes, no eren interessos de l'any 87, sinó: de l'any 84, 6 milions de pessetes; de l'any 85, 2 milions de pessetes; de l'any 86, 250 milions de pessetes, i de l'any 87, 114 milions de pessetes, que totalitzen els 373 milions de pessetes de què parlàvem. Segurament —dic: segurament—, una tasca que està duent a terme un il·lustre diputat d'aquesta Cambra ens podrà aclarir algun dia, potser, la qüestió dels interessos dels comptes corrents de la Generalitat.

I volem parlar també de l'endeutament públic, d'un endeutament que era de 37.000 milions de pessetes l'any 83; de 56.000, el 84; de 98.000, el 85; de 142.000 milions de pessetes, el 86, i de 161.000 milions de pessetes, el 87. Resumint: en cinc anys, l'endeutament de la Generalitat s'ha multiplicat quatre vegades i mitja. I evidentment coincidim amb el senyor Codina: les xifres són preocupants i la nostra preocupació no minva pel fet que altres comunitats autònomes o l'Ajuntament de Barcelona o l'ajuntament d'allà on sigui tinguin percentatges més elevats que els nostres; no acostumem, els centristes, a consolar-nos amb els problemes dels altres.

I voldríem fer també algunes consideracions sobre les despeses de la Generalitat. Parlarem de les quotes patronals de les assegurances socials. Parlarem del 86: s'havia pressupostat per a aquest concepte 4.600 milions de pessetes; varen costar 9.400 milions de pessetes, amb una variació entre el pressupostat i el consignat, el reconegut, del 103%. L'error, més o menys, es torna a repetir l'any següent: si ja s'havien reconegut 9.000 milions de pessetes l'any 86, ens trobem que l'any 87 es tornen a pressupostar 4.991 milions de pessetes, i, naturalment, torna a costar 9.197 milions de pessetes, amb una diferència entre el pressupostat i el que finalment s'ha hagut de pagar del 84,3%.

S'ha de dir, però que l'import que figura al pressupost del 1988 ja s'apropa una mica més a la xifra que presumiblement s'haurà pagat, perquè s'han consignat 8.498 milions de pessetes. Com reconeix l'Informe de la Sindicatura, en ser aquest fet repetitiu, com ja s'ha dit, dels anys 86 i 87, es tracta novament d'un defecte important d'elaboració del pressupost.

Parlarem de les transferències corrents, que, com bé saben les il·lustres senyores diputades i els il·lustres senyors diputats,

recullen les despeses liquidades per l'Administració de la Generalitat, sense una contrapartida directa per part dels perceptors, els quals es destinen, pel que fa a les transferències corrents, a finançar operacions corrents. Aquest capítol representà, l'any 87, el 57% del pressupost de la Generalitat. Els crèdits que inicialment es varen consignar per a aquest concepte varen ser de 278.000 milions de pessetes, i es van fer unes modificacions sobre aquests crèdits de 124.000 milions de pessetes, és a dir, es varen modificar els crèdits inicials en el 50% del seu import, i es van gastar, finalment, 402.000 milions de pessetes.

Les transferències de capital, que tenen la mateixa definició que les anteriors, només que destinen els perceptors a operacions de capital, inversions, representà el 5,50% del pressupost de la Generalitat. Inicialment, la quantitat pressupostada per a aquest concepte va ser de 31.000 milions de pessetes, i les modificacions que es varen introduir al llarg de l'exercici varen pujar 11.000 milions de pessetes, és a dir, varen representar, les modificacions, aproximadament la tercera part del seu import inicial.

En definitiva, senyores diputades i senyors diputats, tot aquest recull de dades que hem pogut comentar posa en evidència que l'eficiència gestora no és precisament una prioritat del Consell Executiu, possiblement més preocupat d'incrementar el seu parc automobilístic, al qual fa referència també l'Informe de la Sindicatura, que ha passat de 2.000 vehicles el 31 de desembre del 86 a 2.241 vehicles al final de l'exercici, és a dir, 242 nous cotxes s'han comprat al llarg de l'any.

Acabo, senyor President, fent un recordatori i fixant la nostra posició. El recordatori va adreçat al Consell Executiu per tal que, a l'hora de lliurar la corresponent documentació i informació a la Sindicatura de Comptes del pressupost de l'any 88, comenci a tenir present la necessitat de complir —aquesta vegada sí— la seva promesa, tres mil vegades ratificada —una per cada pregunta— a aquest diputat de lliurar la informació que aquest diputat, repetidament, té sol·licitada sobre la gestió pressupostària del Consell Executiu.

Vistes totes aquestes consideracions i si, com esperem, s'accedeix finalment a la votació separada d'aquest Informe, els centristes votarem afirmativament l'Informe de la Sindicatura de Comptes i votarem en contra de l'aprovació del Compte General de la Generalitat de Catalunya corresponent a l'exercici de 1987.

Gràcies, senyor President, senyores diputades i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Latorre. Per l'Agrupació parlamentària d'Esquerra Republicana de Catalunya, té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Pueyo.

El Sr. PUEYO: Senyor President, senyores diputades i senyors diputats, jo voldria saludar l'ardidesa del senyor Codina en agafar per les banyes el primer toro de la tarda —si em permet el símil. Fins a cert punt, sí que en algunes de les seves apreciacions ens ha llegit el pensament o ha anticipat algunes de les remarques que havíem de fer, però també voldria dir-li que no modificarem la nostra intervenció a tenor de les remarques que havia fet vostè inicialment.

El temps no permet d'entrar en valoracions quantitatives prolixes, i, per tant, fixarem la nostra intervenció des d'un punt de vista qualitatiu de la gestió del pressupost. Segons el nostre

parer, s'ha de fer una valoració crítica, i aquesta valoració crítica es pot fer agrupant-la en una sèrie de punts precisos i concrets. En primer lloc, segons l'Informe de la Sindicatura, no es va facilitar documentació dels costos i rendiments, no s'ha facilitat una informació suficient dels costos i rendiments dels serveis públics, així com tampoc de la cobertura d'aquests serveis. Aquest fet fa que l'aportació de la Sindicatura de Comptes deixi de ser o no sigui tant un instrument per valorar la bondat de la gestió pública, sinó que es vegi obligat a reduir-se a ser un control més aviat numèric. Per una altra banda, sense el corresponent quadre de finançament de dues entitats autònomes i de set empreses públiques, és impossible de poder controlar, dins el pressupost general, l'origen d'aquest finançament i d'establir les *ratio* que ens permetin de valorar l'eficàcia d'aquestes dues entitats i d'aquestes set empreses públiques.

Segonament, ens sembla greu, ens sembla preocupant —fent referència a la pàgina 14—, sobretot donada la gran estructura de tècnics contractats per la Generalitat, ens sembla preocupant que el sistema comptable emprat per la Generalitat no permeti de tenir en compte en cada moment l'estat de comptes que possibilitaria una anàlisi de costos, perquè sense aquest darrer és impossible de valorar en plenitud els serveis prestats.

En tercer lloc, s'ha de fer una referència a les fonts d'ingressos. És sorprenent i, fins i tot, podria semblar un fet positiu que la realització d'ingressos se situï en un 145%; aquest paràmetre, al nostre entendre, el que indica és una manca de rigor a l'hora de valorar el pressupost d'ingressos i ens fa pensar que si aquesta manca de rigor s'estén a l'hora de pressupostar les despeses, que no tan sols s'han d'aplicar quantitats sinó també criteris, doncs, les aproximacions a la realitat poden ser realment inquietants.

D'altra banda, al llarg de tot l'Informe s'observa una referència constant a la dificultat de situar en el temps les dades comptables. Per tant, difícilment es pot fer una valoració positiva o negativa dels rendiments financers de la gestió del pressupost perquè no n'hi ha prou de significar que aquests rendiments han estat per sobre del 9%. Caldria poder analitzar amb precisió quins han estat, en cada moment, els saldos bancaris per tal de poder valorar si s'ha fet una gestió acurada d'aquests.

En cinquè lloc, considerem difícil d'admetre la manca d'un inventari precís del patrimoni de la Generalitat, un inventari degudament valorat, un inventari que assenyali, en cada moment, les variacions del patrimoni per compra o realització d'aquest, així com una normativa que permeti de fixar els criteris utilitzats per a aquesta valoració. No tan sols creiem que això és necessari que sigui conegut per aquest Parlament sinó que, fins i tot, pensem que aquestes dades s'haurien de fer públiques cada any, s'haurien de fer públiques a través dels mitjans de comunicació per tal que el ciutadà conegués quin és, quant val, en definitiva, allò que la Generalitat posseeix com a patrimoni i que, per tant, és patrimoni de tots els ciutadans.

Finalment, en el capítol de deutes de l'exercici corrent hi figura un import total pendent de pagament de 88.582.000 pessetes; és una xifra molt important si tenim en compte el percentatge que significa sobre la part del pressupost que resta un cop deduïts els costos, les despeses de personal de cada Departament, i aquest deute està precisament suportat pels proveïdors de béns i serveis de l'Administració pública. Aquesta

quantitat reflecteix un termini, una demora de pagament que es pot xifrar per damunt dels cent dies i sense data fixa, sense data segura de cobrament per part d'aquests proveïdors. Això em sembla especialment greu perquè aquest fet limita, evidentment, la possibilitat de prestar serveis a l'Administració per part de la petita i mitjana empresa, la qual cosa fa al mateix temps que la concurrència a l'hora de prestar serveis a l'Administració quedi cada cop més limitada a la gran empresa, que té capacitat, que té possibilitats de finançar els costos que li provoca aquesta dilació en el cobrament, mitjançant l'aportació de recursos propis o mitjançant un accés més fàcil al crèdit que no pas la petita i la mitjana empresa.

Com a conseqüència, per tant, això fa que s'exclouï una part dels ciutadans de la possibilitat de participar en els guanys que genera la despesa pública i per una altra banda comporta, per a l'Administració, un augment de costos donada la baixa concurrència.

Per tant, en síntesi, considerem que la Sindicatura ha elaborat un informe tècnicament correcte o, millor dit, que ha fet tot el que ha pogut, tot el que podia, a partir d'unes dades que palesen, des del nostre punt de vista, l'escassa eficàcia i l'escassa transparència, així com l'heterogeneïtat del sistema comptable dels departaments. Un sistema que evidencia, des del nostre punt de vista, més desordre en el control que en la despesa, la qual cosa entenem que hauria de ser corregida i, per tant, doncs, malgrat el que el senyor Codina plantejava a l'inici de la seva intervenció, hem de dir que quan aquesta disparitat sigui corregida, des del nostre punt de vista, també corregirem el nostre posicionament.

En conseqüència, com és previsible del posicionament que he fet, Esquerra Republicana no podrà, no votarà favorablement el Compte General de la Generalitat de Catalunya i únicament votarà favorablement l'Informe de la Sindicatura.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Pueyo. Pel Grup parlamentari Mixt, per posicionar-se... (*Pausa.*) Renuncien al torn, i, per consegüent, correspon ara al Grup parlamentari Popular. Té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Curto.

El Sr. CURTO: Senyor President, senyores i senyors diputats, una precisió inicial en lo sentit que, contràriament a alguna opinió, jo crec que el debat sempre és possible aquí al Ple del Parlament perquè el Conseller corresponent sempre pot sortir a la tribuna i consumir un torn de rèplica amb relació als diferents posicionaments. És a partir d'aquí quan té origen lo debat i avui depèn, únicament, de la voluntat del Consell Executiu.

En tot cas, i en analitzar l'Informe de Fiscalització de la Sindicatura de Comptes, del Compte General de la Generalitat o, si ho prefereixen, l'execució del Pressupost de 1987, hem observat que la Sindicatura de Comptes, probablement complint amb la seva obligació, deixa que siguin criteris polítics los que determinen la diferència entre l'error i l'equivocació o la irregularitat, encara que nosaltres continuem pensant i proclamant que resulta imprescindible que l'opinió tècnica documentada és qui en principi hauria de resoldre est criteri conceptual entre el que és l'error i el que és la irregularitat.

En tot cas, i com que est Diputat i el Grup parlamentari Popular no tenim cap inconvenient a afrontar esta distinció fonamentada en regles per conèixer la veritat, expressem la nostra crítica no d'error i sí a les irregularitats comptables de l'Admi-

nistració de la Generalitat i expresseu també la censura més oberta dels responsables polítics per no saber imposar amb autoritat unes pautes de comportament que, pel que es veu, són pràctiques viciades des de 1984 com a tradició inherent a la manera en què algunes persones governen i dirigeixen les accions dels altres. En tots los informes de fiscalització que hem analitzat —quatre, concretament—, en tots, l'Administració financera de la Generalitat simplement en passa, d'això i trenca tots els principis clàssics de la pressupostació. En concret, les pràctiques viciades que s'utilitzen, que hem detectat i denunciades per nosaltres reiteradament, trenquen lo principi d'especialitat tant en sentit qualitatiu com en ordre a lo quantitatiu.

Això significa, lamentablement, que no han fet cas del pressupost únic ni del pressupost brut, que un any més tampoc han fet cas del principi d'annualitat pressupostària i que una vegada més han vulnerat la Llei de Finances Públiques de Catalunya en no facilitar a la Sindicatura la memòria justificativa dels costos, la memòria justificativa dels rendiments dels serveis públics, la memòria del grau de compliment dels objectius aprovats per est Parlament, l'informe sobre l'execució dels programes i la indefinició dels centres de costos. I és evident que sense estos antecedents resulta difícil, per no dir impossible, determinar i controlar la racionalitat de com s'han gastat los diners públics fonamentada esta racionalitat en criteris d'eficàcia, d'eficiència i d'economia.

I est fet tradicional de no facilitar informació encara resulta més greu si tenim en compte tres aspectes referits a la mateixa Sindicatura. En primer lloc, lo fet que la Sindicatura de Comptes fiscalitza sempre a posteriori l'activitat financera de la Generalitat, això en primer lloc. En segon terme, en tant que la Sindicatura apareix com un organisme independent de qualsevol relació jeràrquica en l'Executiu, ha de rendir l'informe de la seva actuació a est Parlament. I, per últim i consegüentment amb l'anterior, lo fet d'amagar documents a la Sindicatura comporta amagar documents i possibilitats de control del mateix Parlament de Catalunya.

Per tot això és impensable que es pugui examinar l'eficàcia de l'actuació financera de la Generalitat si la Sindicatura no té accés a l'estudi de la memòria justificativa del grau de compliment dels objectius programats. I és evident que sense l'anàlisi d'esta memòria justificativa resulta inútil la presentació del text articulat i resulta inútil perdre temps en l'anàlisi del pressupost per programes perquè, a l'hora de debatre lo Compte General de la Generalitat, no hi ha oportunitat de conèixer quin ha estat el grau de compliment dels objectius previstos en est pressupost per programes.

I exactament igual passaria si ens poguéssim allargar, si parléssim del control d'eficiència que tampoc apareix a Catalunya, encara que és norma d'actuació en tota administració pública. I una vegada més volem recordar que, si bé és cert i nosaltres acatem que l'aplicació dels principis clàssics de la pressupostació moderadament han anat perdent rigor essencialment per a facilitar més capacitat de maniobra financera a tota l'Administració en general i en atenció a una major intervenció d'esta Administració en la vida econòmica de cada país, si bé serà això no és menys veritat que la pèrdua moderada del rigor no comporta la seva desaparició perquè els principis clàssics pressupostaris precisament es manifesten com a garants de la rectitud en l'elaboració i en l'execució del pressupost.

I en estos criteris convindran amb nosaltres, senyores i senyors diputats, que l'excepció referida a la pèrdua del rigor ha d'estar absolutament justificada, tant per la raó que origina trencar est principi com per l'envergadura, per la magnitud del mateix trencament. Per això, alterar com s'ha alterat lo Pressupost del 1987 en 232.000 milions de pessetes, un 48% en termes relatius, equival a dir que la utilització del mecanisme de les modificacions pressupostàries no només serveix per a ajustar lo real a lo previst, sinó que, en la pràctica, ha comportat que el Consell Executiu va elaborar un pressupost nou de 717.000 milions de pessetes, mentre que el Parlament de Catalunya en va aprovar un altre de 485.000 milions de pessetes. Ja em diran los senyors del Govern en què s'assembla un pressupost de 700 amb un de 400.

Per consegüent, nosaltres diem: principi de legalitat, tot; no caldria sinó. Però, principi d'especialitat quantitativa: ni la més mínima noció.

I, per últim, senyores i senyors diputats, la sollicitud pública des d'esta tribuna de l'obertura d'un expedient als responsables que han provocat la liquidació per compte de la Generalitat de 1.000 milions de pessetes en concepte d'aval, inclosos interessos, que, segons la Sindicatura, estan en procés de reclamació. Ja veurem com se'n sortirà el Conseller d'Economia i Finances i, en tot cas, ja veurem com se'n sortirà lo Govern de Convergència i Unió quan entrem a fons en l'anàlisi de la documentació corresponent a les catorze empreses que tenen pendents quantitats nominals al voltant de 800 milions de pessetes. Intentar distreure la nostra atenció justificant què és el que fa l'assessoria jurídica, justificant què és el que fa el servei de recuperacions i justificant de quin és lo procés de reclamació en què es troben estos avals avui és lo menys important, a partir de quan nosaltres creiem que segur que faran el que hagin de fer.

Lo veritablement important és saber l'origen d'estos avals, saber la situació de l'empresa al moment de sol·licitar l'aval, saber la situació de l'empresa al moment de concedir l'aval i, sobretot, sobretot, examinar si estes operacions estaven correctament documentades a l'efecte d'informes, a balanços i a comptes d'explotació, a l'efecte de la utilització adequada i el seguiment del risc prestat i, sobretot —prenguin nota els senyors del Govern, prenguin nota el representant del Govern—, ja veurem si existeix garantia formalitzada en forma de contraaval intervingut per corredor de comerç com a document que assegura lo retorn de les quantitats impagades. Si el contraaval existeix, la Generalitat no tenia per què liquidar estes operacions, independentment de la *quiebra*, de la suspensió o independentment de la desaparició d'estes empreses. Ja en parlarem, en tot cas, què passarà si estos expedients no estan documentats amb la garantia del contraaval referit.

I en est posicionament del Grup parlamentari Popular, i encara que nosaltres continuem coincidint amb allò que potser per prudència deien que: «lo denunciado aunque en suave envoltorio semántico por los síndicos», votarem a favor del treball que significa l'Informe de Fiscalització de la Sindicatura de Comptes, i votarem en contra del Compte General de la Generalitat corresponent a l'exercici del 1987.

Gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Curto. Pel Grup parlamentari d'Iniciativa per Catalunya, té la paraula l'Illustre Diputat senyor Saura.

El Sr. SAURA: Gràcies, senyor President, senyores i senyors diputats. En primer lloc, anunciar que el nostre Grup parlamentari votarà negativament el Compte General de l'any 1987 i ens abstenim en l'Informe corresponent de la Sindicatura de Comptes.

I tot i que, posteriorment, intentaré desgranar les raons que justifiquen, a parer del nostre Grup, aquesta intenció de vot, voldria dir que la principal raó que ens porta a votar en contra del Compte General i abstenir-nos en l'Informe de la Sindicatura de Comptes és la impossibilitat que té aquesta Cambra avui de fer allò que hauria de fer, i aquesta Cambra avui el que hauria de fer és controlar i fiscalitzar la gestió de la despesa pública de la Generalitat.

Considerem que aquest Ple, que el Ple del Parlament no pot emetre judici mínimament fonamentat i rigorós del Compte General de la Generalitat de Catalunya corresponent a l'exercici 1987, i, en aquest sentit, expressem el nostre vot negatiu. Aquesta afirmació, la impossibilitat de control de les despeses públiques, es desprèn clarament de la comparació de la realitat amb les dues lleis bàsiques que regulen aquests aspectes, i aquest és l'aspecte central, la reflexió política important que el nostre Grup vol portar avui a la Cambra. Perquè la pregunta seria: «Què cal debatre, avui? Quin sentit té aquest punt de l'ordre del dia?» I jo em permeto llegir a les senyores i als senyors diputats alguns apartats d'un parell d'articles de les dues lleis que centren aquest debat. L'article 11 de la Llei de la Sindicatura de Comptes diu que: «L'informe sobre el Compte General de la Generalitat de la Sindicatura de Comptes que ha de remetre al Parlament, ha d'atendre la racionalitat en l'execució de la despesa pública basada en criteris d'eficiència i d'economia», i en l'apartat següent, diu: «L'execució dels programes d'actuació d'inversions i de finançament, i altres plans o previsions que regeixin l'activitat de les empreses públiques i de les empreses vinculades de la Generalitat, l'ús o aplicació de les subvencions amb càrrec al pressupost de la Generalitat i les exempcions fiscals concedides.»

I l'article 85 de la Llei de Finances Públiques diu, també, que el Compte General de la Generalitat constarà: «d'un estat demostratiu de l'evolució i situació de les inversions, amb especificació de la seva incidència comarcal, i també una memòria justificativa dels costos i els rendiments dels serveis públics, així com del grau de compliment dels objectius programats en aquest sentit». En aquests dos articles se centra quin ha de ser el debat d'avui, i quan un comença a llegir l'Informe del Síndic de Comptes, pràcticament al començament de tot, a la pàgina 9, a l'apartat de limitacions, l'Informe del Síndic de Comptes diu: «Limitacions. No figuren entre els documents lliurats la memòria justificativa dels costos, ni els rendiments dels serveis públics, ni el grau de compliment dels objectius programats a què fa referència l'article 85 de la Llei de Finances Públiques, i això, unit a la manca d'informació sobre l'execució dels programes d'alguns departaments, i la inexistència d'indicadors o estàndards establerts, així com la indefinició dels centres de costos, no han permès assolir els objectius assenyalats en el punt 2.3, relatiu al control d'eficàcia, eficiència i economia.» Possiblement no caldria llegir res més. En les limitacions de l'Informe de la Sindicatura de Comptes es diu clarament que hi ha unes limitacions que són totes aquelles que la Llei de la Sindicatura de Comptes i la Llei de Finances Públiques diuen que

han de ser l'objecte fonamental, polític, d'aquest debat. Què estic dient, amb això? Que avui no tenim memòria justificativa de costos; que avui no tenim rendiment dels serveis públics; que avui no tenim cap grau de compliment dels objectius programats, entre altres raons perquè no han estat programats; que hi ha una inexistència d'indicadors o d'estàndards establerts en la gestió del pressupost de la Generalitat, i que hi ha una indefinició dels centres de costos. I crec que ens equivocaríem si el debat d'avui només fos sobre el grau de compliment de les normes, perquè el debat de dir: «Hi ha pressupostats 1.000 milions de pessetes per fer carreteres, i s'han gastat, i el procediment ha estat correcte», aquest és un debat de norma i de procediment, però que és insuficient. El que cal debatre avui, aquí, és si amb aquests 1.000 milions de pessetes per fer carreteres s'ha fet un quilòmetre o se n'han fet cinc-cents. I si una vegada construïts aquests quilòmetres de carretera, hi passa molta gent o poca, o si aquesta carretera, al cap de tres mesos, s'ha hagut de refer perquè s'ha ensorrat —com ha passat. Aquest és el debat polític que aquesta Cambra ha de fer avui, i que no el podem fer perquè l'Informe de la Sindicatura de Comptes —i no per defectes de la Sindicatura de Comptes, sinó per manca de documentació— no ha estat possible. Insisteixo que aquestes opinions no són opinions subjectives ni partidistes del nostre Grup; aquestes són opinions basades en el que diu la llei i en el que diu, al començament de tot, l'Informe de la Sindicatura de Comptes, i per tant, aquest debat —i perdonin l'expressió, ho dic amb molt de respecte— és un debat d'enganyifa.

Parlarem de dues o tres coses, dels interessos, del deute, però no podem parlar de l'eficiència i de l'economia, de com s'ha gastat els diners el Govern de Catalunya. I arribats en aquest punt, algú es pot preguntar: «Bé, bé, vostès diuen tot això; és cert que existeix una diferència entre allò que diu la Llei i allò que s'està fent, però el Govern...» —i en aquest sentit crec que anava una part de la intervenció del senyor Codina— «el Govern té voluntat d'avançar.» El senyor Codina ens ha dit: «s'està avançant, i l'important és la tendència, la voluntat, i veure també la comparació amb altres administracions públiques.» I jo vull parar-me un moment, aturar-me a parlar de la tendència, de la voluntat i de la comparació amb altres administracions públiques. Miri, senyor Codina, és cert que en aquest informe es diu que, en relació amb les normes i els procediments, hi ha aspectes positius que s'han millorat. Això és cert, tot i que només del que no s'ha fet, possiblement, seria suficient per votar que no, perquè hi ha aspectes fonamentals que en l'Informe es diuen any rere any, que s'estan incomplint. Com quins? En cito alguns: la majoria de departaments no aporten les corresponents memòries als expedients de modificació de crèdits; els crèdits inicials pressupostats per al pagament de les assegurances socials han estat sobrepassats amb escreix, més del 84%; això, any rere any; no s'ha quantificat l'import total de les obligacions generades en exercicis anteriors, imputades a l'exercici corrent; no existeix inventari del patrimoni: es diu textualment en l'Informe que hi ha una gran lentitud, però gran lentitud que no només no fa que poguem recuperar el patrimoni que tenim, sinó que es diu, fins i tot, en aquest Informe, que en aquests moments, aquesta manca de mitjans en relació amb el patrimoni ens porta que avui no s'estan registrant les noves construccions d'immobles inventariables. No només la recuperació del passat, sinó que avui el Govern de la Generalitat no té instru-

ments per registrar allò que construeix de nou, i en les recomanacions..., no vull estendre'm en el tema d'aval, que s'ha dit any rere any, es diu textualment, literalment: «Una recomanació que anualment sigui tramesa a aquesta Sindicatura, relació on consti l'estat de la situació de les recuperacions dels imports d'aval anticipats per la Generalitat, així com les baixes definitives». Es reitera una vegada més la necessitat de l'establiment d'un pla de comptabilitat per a centres de gestió, o es diu que cal reglamentar el procediment pel qual es regeixen les modificacions pressupostàries. La llista és molt llarga; és a dir que, tot i acceptar una lleugera tendència a millorar les normes, encara el dèficit de normes, de procediments que existeixen, és fonamental. Però la segona idea que m'importa destacar és la voluntat del Govern en relació amb aquest tema. I el nostre Grup vol dir que constata, un cop més, una constant actitud en el tema de l'activitat econòmica financera del Govern, de no-transparència i d'obstrucció a qualsevol mesura de control sobre aquesta activitat. Exemples, en tenim molts: el text articulat del Presspost; fins i tot, ara fa tres anys, aprofitant la Llei de Pressupostos, la majoria d'aquesta Cambra modificà la Llei de Finances Públiques en el sentit que l'Informe de la Sindicatura de Comptes no ha d'emetre opinió en relació amb les entitats autònomes financeres, a les entitats comercials, industrials i a les empreses públiques. Saben vostès què vol dir, això? Que en aquest Informe que avui discutim no hi ha ni una línia d'opinió sobre temes com empreses o entitats que van des de l'INCASOL fins a TABASA; des de Ferrocarrils de la Generalitat fins a l'Entitat Autònoma del Joc; des d'ADIGSA fins a la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, i que de totes aquestes entitats i empreses, avui, no en podem emetre opinió pública. Sabem, d'altra banda, que el deute de les empreses públiques està creixent de manera vertiginosa: més de 10.000, més de 12.000 milions. Per què? Quines són les raons que ens mouen? Avui, això tampoc és motiu d'aquest debat.

Nosaltres hem dit que ens abstindrem també en l'Informe de la Sindicatura de Comptes, no pel treball dels síndics, sinó perquè, fonamentalment, la Sindicatura de Comptes no ha pogut fer un treball que regula la llei perquè el Consell Executiu no ha facilitat els documents preceptius.

Hi ha un tercer tema: això que diuen les lleis nostres, i això que jo els estic dient, està passant en altres comunitats autònomes, està passant en els informes del Tribunal de Cuentas, i està passant a Europa. Per fer això cal un tema cabdal: que el pressupost sigui, de veritat, un pressupost per programes. I el pressupost de la Generalitat pot ser moltes coses, però n'hi ha una que és segur que no és: un pressupost per programes. No hi ha especificació d'objectius ni de mitjans i, per tant, se n'impossibilita el control posterior.

Per acabar, senyores i senyors diputats, el funcionament de la Sindicatura de Comptes és clau en el funcionament de l'autogovern de Catalunya, i avui la Sindicatura de Comptes no pot exercir correctament les seves funcions per una raó fonamental —hi insisteixo—: el Govern no facilita els documents perquè la Sindicatura els pugui analitzar i, en conseqüència, aquest Ple, aquesta Cambra ve a debats on s'han buidat de contingut els debats en relació amb aquest tema. Acceptar el debat d'avui en els termes actuals és acceptar per la via dels fets la vulneració, no només de l'esperit, sinó de la lletra, del que ha de ser la Sindicatura de Comptes, tal com recull l'Estatut d'Autonomia.

Gràcies, senyor President; gràcies, senyor diputats.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Saura. Pel Grup parlamentari Socialista, té la paraula, per fixar posició, l'Illustre Diputat senyor Martí Carnicer.

El Sr. CARNICER: Gràcies, senyor President. El debat de l'Informe de la Sindicatura sobre el Compte de l'any 1987 ha de ser l'anàlisi, que els diferents grups fem de l'Informe que s'ha efectuat, sobre el que es pot anomenar l'execució del pressupost. Aquesta execució del pressupost, que a la nostra manera de veure s'hauria de separar en dos aspectes essencials; en un aspecte que podríem anomenar el formal, de la legalitat, i en un altre aspecte, que seria el de la gestió, el de l'anàlisi de la situació econòmica. En aquests dos sentits dividiré la meua intervenció.

En l'aspecte de la legalitat, si ho haguéssim de resumir en una frase, podríem dir que l'informe de la Sindicatura ens dona tota una sensació de desgovern, tota una sensació de descontrol; el d'una administració que va tirant endavant, però sense saber gaire bé què és el que està fent ni com ho està fent, que pot estar treballant a empentes i rodolons, que diríem.

S'han citat aquí, ja, molts exemples que poden donar peu a aquesta afirmació. Jo, en tot cas, simplement, els repassaré. Hi ha, en els informes de la Sindicatura, una llarga llista de documentació que hauria hagut d'estar lliurada a la Sindicatura per a la seva anàlisi, i no s'ha efectuat: els costos, els rendiments, el compliment dels objectius, les memòries de determinats organismes, quadres de finançament, documentació exigida per la Llei de Finances, etcètera. És —convido els senyors diputats a repassar-ho— una llista realment llarga, tant pel seu contingut com per la qualitat dels documents que manquen perquè la Sindicatura pugui avaluar correctament la legalitat, la forma de l'exercici del 1987. Es detecten infravaloracions inicials; jo crec que podríem dir volgudes, per part del Consell Executiu de Convergència i Unió, en moltes partides. S'ha anomenat que la Seguretat Social s'ha estat pressupostant, més o menys, per la meitat de l'import del seu valor real; que, de les despeses de farmàcia, se'n van pressupostar 4.000 milions, i se'n van gastar 48.000; que els interessos a pagar també han estat realment infravalorats. Si això hagués estat un any sol, si això hagués estat l'any 87, únicament, podríem dir que és un accident, que és un error de previsió; la repetició que en això s'ha anat donant al llarg dels anys ens fa pensar que no és una repetició, que és un error volgut per part del Consell Executiu, potser per fer quadrar uns pressupostos que, si no, no li quadrarien.

En no comptabilitzar totes les despeses de l'exercici en l'informe corresponent a la Generalitat, diríem, en el sentit estricte, que no es quantifica, però en la part de la Seguretat Social s'arriben a quantificar amb 18.000 milions de pessetes les factures de l'any 1987 que no es van comptabilitzar. Això és greu.

La no-formulació de l'inventari, i no tan sols perquè sigui molt difícil, sinó, com explicita la Sindicatura, per la manca de mitjans que el Consell Executiu està posant a disposició de la direcció general de l'organisme corresponent perquè aquest inventari es pugui fer. No hi ha voluntat, no hi ha ganes de fer l'inventari. Ja vam parlar l'any passat de «l'hereu escampa».

La manca de periodificació dels interessos: s'ha comentat a bastament. Un element que, si no fos per la seva gravetat, el podríem qualificar gairebé de curiós: en totes les administracions hi ha el que se'n diuen els valors extrapressupostaris, que són

aquelles quantitats que, diguem-ne, no formen part del Pressupost de la Generalitat —de la Generalitat o de l'Administració—, sinó que són quantitats que s'ingressen per, després, pagar altres administracions; aquí van les retencions de l'Impost de la Renda, aquí van les quotes de la Seguretat Social si no es paguen immediatament, van en aquests comptes de valors pressupostaris —algun company que estigui versat en administració local: és el que s'anomenen els «viap». Bé, l'any 87 de la revisió dels valors extrapressupostaris de la Generalitat van aparèixer 6.000 milions de pessetes; no 1 milió, no 2 milions, no 100 milions: 6.000 milions de pessetes van aparèixer, per art d'encantament, de la revisió dels valors extrapressupostaris.

És clar, davant de tot aquest desori, davant de tot aquest descontrol, no ens estranya que la mateixa Sindicatura digui en algun dels paràgrafs —que no citaré textualment per no cansar els senyors diputats— que «no es pot pronunciar sobre els resultats de l'any 1987». I això és el que és realment greu: la Sindicatura no es pot pronunciar sobre els resultats de 1987; la Sindicatura, canalitzats els comptes, no es pot pronunciar, i aquesta Cambra votarà a favor, votarà a favor d'una cosa que, ni tan sols la Sindicatura, que actua com a censor d'aquests comptes, ha pogut donar per bons. És molta la responsabilitat política que aquest tipus d'acte requereix. En qualsevol cas, nosaltres no estem disposats a compartir-la i, evidentment, encara que només fos per aquests aspectes formals, per aquests aspectes de legalitat, votariem i votarem en contra de l'aprovació del Compte General. Però també ens ha de permetre, un informe de la Sindicatura, avaluar quina és la situació econòmica i de gestió de la Generalitat.

Senyor Codina, vostè ha intentat veure de què parlariem. Ha dit que parlariem del deute, del dèficit, però jo diria que s'ha complicat una mica i ha barrejat els dos conceptes. Del deute, jo no n'hi parlaré, perquè el deute és una opció política —podríem dir— endeutar-se més o menys, és una opció política, i d'això, aviat, en els pressupostos, tindrem ocasió de parlar-ne. Aquest és un altre tema. Del que sí que li parlaré serà del dèficit, però el dèficit no és el mateix que el deute, senyor Codina. El dèficit, perquè ens entenguem tots, és una cosa molt clara: és la diferència entre el que l'Administració té i el que l'Administració deu, així de senzill; això és el dèficit. Aleshores, en aquests moments i amb els informes de la Sindicatura a les mans, el dèficit el 31 de desembre de 1987 era de 120.000 milions de pessetes. La xifra l'ha encertada, però, en qualsevol cas, no el concepte. La Generalitat deu, a finals de 1987, 120.000 milions de pessetes més dels que té, i nosaltres preguntem com es pensen finançar, com es pensen pagar aquests 120.000 milions de pessetes. En cap document pressupostari dels que fins a aquest moment hem tingut a les mans, inclòs el de 1990, s'ha fixat la manera de finançar o reduir aquest dèficit; al contrari, podem avançar que, pels estats d'execució del pressupost de 1988, aquests 120 sembla que ja passen a 140. En tot cas, això en el futur ho podrem veure. És aquest dèficit el que ens preocupa.

L'endeutament és una opció; l'endeutament és un finançament: ja ho discutirem, però aquest dèficit, que l'Administració de la Generalitat, en aquest moment, degui una quantitat que no pot afrontar és el que ens preocupa, i ens preocupa sobretot perquè no es prenen mesures perquè això s'arregli, no es prenen mesures perquè, a això, es pugui trobar una solució. I això ens

pot portar a un carreró sense sortida, i aquest no és un problema que si ens paguen més de pressa o ens paguen més a poc a poc; jo diria que potser hi ha una part d'aquest problema, però, en qualsevol cas, discutim-lo, aclarim-lo: a aquests 120.000 milions afegim-hi els que no estan comptabilitzats, descomptem-ne els que s'han liquidat posteriorment, i quant ens queda? Sabrem el dèficit real. Que en lloc de 120 seran 100? No ho sé, però en qualsevol cas, que hi ha un dèficit, hi ha un dèficit important, i que cal veure com es resol aquest dèficit. Aquest sí que és un debat important, i, si no el resollem, fem un flac favor al nostre país, i, en qualsevol cas, la responsabilitat és seva, dels senyors de la majoria.

Per evidenciar una mica com es va generant aquest dèficit, per evidenciar això, hi ha un altre aspecte, d'això que podríem anomenar l'eficiència, també, del sector públic, que és el conjunt de resultats que les entitats comercials i les empreses dependents de la Generalitat tenen. Si vostès fan la petita anàlisi de veure quin hauria estat el resultat que les entitats comercials, industrials i financeres de la Generalitat i les empreses de la Generalitat haurien tingut en el cas que no haguessin rebut cap subvenció de l'Administració, poden arribar a unes conclusions molt senzilles: l'any 1984 en aquesta situació haurien tingut unes pèrdues de 7.000 milions de pessetes; l'any 1987 aquestes pèrdues arriben a 16.000 milions de pessetes, més del doble. En quatre anys, aquest conjunt d'entitats i empreses haurien doblat el seu nivell de pèrdues. Aquesta és l'eficiència del sector comercial i industrial que vostès estan promovent. I el pitjor d'això és que, en els anys successius, ens estan portant a incrementar això: les amenaces del pressupost del 1990, de l'execució del 88, del pressupost del 89 i del 90, són amenaces en aquest sentit que ens fan molta por. Perquè vostès, d'això, no s'adonen, no volen rectificar i continuen per aquest camí de la manca d'eficàcia i de la manca d'eficiència.

Un darrer punt que també s'ha esmentat abans i que, com que és, segons manifestacions de la mateixa Sindicatura, la primera vegada que surt en els informes, per ser relativament nou també desitgem treure'l, perquè, en qualsevol cas, també és una mostra més d'aquesta manca de rigor que vostès estan imposant en la nostra Administració: el tema dels avals. Els avals a entitats privades fins a 31 de desembre del 86 —que és el que ha analitzat la Sindicatura— són 4.000 milions de pessetes —en números rodons—; d'aquests 4.000 milions, els beneficiaris n'han tornat 1.600, i la Generalitat n'ha hagut de pagar 2.400. El nivell d'avals fallits el 31 de desembre de 1986 és del 60%. Dificilment qualsevol administració, qualsevol entitat que es dediqués al negoci dels avals podria suportar unes *ratio* d'aquest tipus. Per què s'ha produït això? Nosaltres, senyores i senyors diputats, tenim la llista —com la poden tenir, suposo, tots vostès, en tant que ha estat treia de la informació parlamentària—: tenim la llista i ens pensem dedicar a veure el perquè i com s'han produït aquests problemes. Però, en qualsevol cas, la *ratio* per si mateixa: un 60% d'avals fallits ja demostra, per nosaltres, una manca de rigor, una manca d'eficàcia i unes poques ganes de fer les coses ben fetes, i, en qualsevol cas —el que seria pitjor—, podria arribar a suposar que aquests avals no s'han donat amb criteris econòmics, no s'han donat amb criteris tècnics, sinó que s'han donat amb altres criteris. I, si això fos veritat, seria molt lamentable.

És per tot això que no podem aprovar els comptes de la Ge-

neralitat, i és per tot això que votarem en contra del Compte General, però igualment, com han fet altres grups, nosaltres votarem a favor de l'Informe de la Sindicatura, perquè, com també s'ha manifestat aquí, malgrat la migradesa de mitjans amb què està treballant la Sindicatura, sí que ens consta que està fent un esforç, un esforç que, en qualsevol cas, si no ens permet analitzar a fons tot allò que està succeint, sí que ens permet, en qualsevol cas, detectar alguns tics, detectar alguns punts que el que fan és preocupar-nos, i preocupar-nos molt. I per això, senyor Codina, quan nosaltres votem l'Informe diem que cal votar l'Informe i cal votar les conclusions, i cal votar-ho per separat. Per què? Per una raó molt senzilla: perquè quan es voten conjuntament, el Consell Executiu de la Generalitat, de les conclusions, no en fa ni cas; el nivell de repetició que hi ha d'un informe a l'altre de les conclusions i recomanacions és realment aclaparador.

Per això, doncs, el nostre vot serà en el sentit d'aprovar l'Informe però no d'aprovar els comptes de la Generalitat.

Moltes gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Carnicer. Havent-se posicionat tots els grups, passem a la votació del Dictamen.

Les senyores diputades i els senyors diputats que hi estiguin d'acord... *(Pausa.)*

El Sr. CARNICER: Senyor President, encara que no explícitament, sí que en l'expressió s'ha demanat que se separi la votació de l'Informe de la votació del Compte.

El Sr. PRESIDENT: Bé, doncs, en primer lloc, passem a votar el Compte General de la Generalitat, que és la primera part del Dictamen.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

El Compte General de la Generalitat de Catalunya corresponent a l'exercici de 1987 ha quedat aprovat per 64 vots a favor, 44 en contra i cap abstenció.

A continuació, se sotmet a votació l'Informe elaborat per la Sindicatura de Comptes.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

L'Informe de la Sindicatura ha quedat aprovat per 103 vots a favor, cap en contra i 5 abstencions.

Passem al tercer punt de l'ordre del dia, que és el debat i votació de la Proposició no de Llei sobre la Utilització del Català en el Senat, presentada per tots els grups parlamentaris. Té la paraula, com a signant de la proposta... *(Pausa.)* No, no hi ha cap presentador de la proposta? Molt bé. Doncs hi haurà fixació de posició per part dels grups parlamentaris. En primer lloc, l'Agrupació parlamentària del Centre Democràtic i Social. Té la paraula l'Illustre Diputat senyor Latorre.

Proposició no de Llei sobre la Utilització del Català en el Senat

El Sr. LATORRE: Senyor President, senyores i senyors diputats, vull començar la meua intervenció posant de manifest, tant en nom de la nostra Agrupació parlamentària com de la resta del partit que represento en aquesta Cambra, una profunda

satisfacció per haver estat capaces totes les forces polítiques d'arribar a un acord de consens que ens permeti avui portar a debat i votació una iniciativa conjunta sobre la utilització del català en el Senat.

M'he referit no tan sols als representants del meu partit en aquesta Cambra, sinó a tot el Centre Democràtic i Social, perquè no vull desaproveitar l'ocasió que em brinda el marc d'aquest debat, per fer avinent a tota la Cambra que en el recent III Congrés del nostre partit, celebrat a Torremolinos, els més de 1.000 compromissaris d'arreu de l'Estat que hi eren presents varen acceptar i aplaudir unànimement aquesta proposta, que jo mateix vaig presentar en el si de l'esmentat Congrés com a portaveu, en aquest cas, dels compromissaris catalans.

El marc legal actualment vigent de la nostra llengua catalana es recull a l'article 3 de la nostra Constitució que, juntament amb l'article 3 del nostre Estatut d'Autonomia, reconeixen el caràcter de pròpia de la nostra llengua al temps que es declara patrimoni cultural, objecte d'especial respecte i protecció. D'altra banda, el Senat que dissenya la nostra Constitució és el resultat d'importants compromisos polítics en el procés constituent i lliga dues posicions. D'una banda, el Senat com a Cambra de segona lectura moderadora de la Cambra baixa i el Senat, com a Cambra de representació territorial, el Senat com a Cambra integradora de les diferents nacionalitats i regions de l'Estat.

A hores d'ara, desaparegudes ja les incògnites o el desenvolupament de l'Estat autonòmic, consolidat ja l'Estat de les autonomies, els centristes creiem que el Senat ha d'ésser una veritable Cambra de representació territorial on es produeixi la substanciació de tots aquells debats que afectin les comunitats autònomes. Un senat on aquestes puguin participar en els processos de presa de decisió que afecten tot l'Estat, i coordinar l'interès general amb els interessos de cadascuna d'elles i actuar com a instrument corrector de desigualtats entre comunitats. Aquest Senat que volem els centristes, per la seva pròpia natura de veritable Cambra de representació territorial, ha de recollir —i estem convençuts que recollirà— la probabilitat cultural i lingüística de tot l'Estat i, per tant, reconeixerà la nostra llengua com a llengua oficial en tots els àmbits d'ús orals i escrits.

En aquesta línia saludem positivament, i com a primer pas, la notícia que avui llegíem als diaris, segons la qual hi ha ja un consens bàsic entre el Partit Socialista, el Partit Nacionalista Basc, el Grup de Convergència i Unió i el Centre Democràtic i Social per a la reforma del Reglament del Senat i es crea una comissió d'autonomies que serà l'encarregada d'elaborar els dictàmens de totes les lleis que afectin el desenvolupament autonòmic i a la qual pertanyeran els senadors designats pels parlaments autonòmics i els presidents de les disset comunitats autònomes. El president d'aquesta comissió serà el del Senat i al seu si es parlarà en castellà, català, euskera i galleg. Els documents d'aquesta comissió seran editats en les llengües pròpies i oficials de les comunitats històriques.

En un moment que hem aconseguit portar la nostra llengua a les institucions de la Comunitat Europea fóra naturalment desatnat que la Cambra de representació territorial del nostre Estat no reconegués el català com a llengua oficial. Aquesta pluralitat lingüística en el si del Senat significa per a nosaltres, els centristes, una passa més per aconseguir el Senat que volem.

Per tot això, senyores diputades i senyors diputats, votarem favorablement aquesta Proposició no de Llei.

Gràcies, senyor President; senyores diputades, senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Latorre. Per l'Agrupació parlamentària d'Esquerra Republicana de Catalunya, té la paraula l'Illustre Diputat senyor Carod-Rovira.

El Sr. CAROD-ROVIRA: Senyor President, senyores i senyors diputats, la tardor de 1988, l'aleshores Grup parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya entrava en aquest Parlament una proposició no de llei sobre l'ús del català a les Corts Espanyoles, que jo mateix havia tingut l'honor de redactar uns dies abans. La Proposició no de Llei preveia l'ús del català tant al Congrés com al Senat. Quan fou discutida mesos després a la Comissió corresponent vam avenir-nos a congelar-ne el debat i l'aprovació per tal de cercar un acord unitari de totes les forces d'aquesta Cambra, com és tradicional en el nostre Parlament en qüestions de llengua. Mesos després, en plena campanya per a les eleccions europees, el Grup de la majoria presentava un nou text relatiu a l'ús del català al Senat que ens forçava a nosaltres a fer un gest idèntic. Retirades l'una i l'altra, al llarg de mesos, els portaveus dels distints grups hem arribat a l'objectiu proposat, un text comú, patrimoni, per tant, de totes les forces polítiques que ha deixat pel camí conceptes, criteris i afirmacions molt estimats per nosaltres, com deu haver passat també als altres grups.

Ara tenim, però, un text que no pertany a cap grup en exclusiva sinó a tot el Parlament de Catalunya, en definitiva, amb un valor simbòlic que ens ajudaria i ens agradaria que no passés desapercebut allà on no hi ha de passar. Aquesta Cambra expressarà la seva voluntat unitària i també que l'ús del català al Senat sigui un fet i una realitat ben aviat.

Què vol dir, però, ús del català al Senat? Per a nosaltres és clar: com a demòcrates i com a catalans no podem ni volem posar límits als drets democràtics d'expressió ni fronteres a l'ús de la llengua catalana. En conseqüència, ús del català al Senat ha de significar, al nostre entendre, una utilització normal, plena, integral de la nostra llengua en tots els àmbits d'ús oral i escrit de l'activitat parlamentària. Dit d'altra manera: no més que una altra llengua, no menys que una altra llengua, igual que una altra llengua. Ús del català al Senat vol dir exactament per a nosaltres el mateix que ús del castellà al Senat.

No parlem, doncs, d'un ús lingüístic plural en el territori de la Comunitat Autònoma de Madrid, sinó en el Senat de l'Estat espanyol, Cambra de representació territorial —diuen— de totes les nacionalitats autònomes i regions de l'Estat. I aquests territoris tenen unes llengües pròpies i característiques: Castella té la seva, que no és la nostra, tenen la seva Galícia i Euskadi, que tampoc no són les nostres ni la pròpia dels Països Catalans no és la pròpia d'ells. En un estat realment democràtic no poden existir arguments democràtics que legitimin discriminacions lingüístiques ni hegemonies culturals a favor d'una sola llengua i una sola cultura, sempre la mateixa llengua, sempre la mateixa cultura.

Mentre aquesta situació es mantingui ens trobarem en un context de dictadura demogràfica més que no pas de respecte a la pluralitat lingüística, cultural i nacional de l'Estat espanyol actual. Aquesta és la qüestió, l'única qüestió. L'Estat espanyol té ara, si és capaç d'aprofitar-la, una oportunitat irrepetible de

reparar greuges seculars contra el nostre poble i la seva llengua. Acceptar la proposta del Parlament no ha de ser altra cosa que un sa exercici de justícia democràtica, i el Senat espanyol haurà de decidir o bé d'inscriure's plenament als béns de canvi i d'affirmació de la diversitat que s'han ensenyorit d'Europa o bé, si per omissió i per passivitat es fa hereu d'una política intransigent amb la diferència lingüística i el pluralisme cultural. Allò que en altres estats europeus, per cert, com Bèlgica o Suïssa, és vist com l'essència d'una existència plural i sobretot com un veritable enriquiment cultural que ve de la força de la diversitat, a l'Estat espanyol, no. Espanya no ha acceptat mai amb goig, amb serenor, amb corresponsabilitat l'existència de ciutadans del seu Estat que no tenim el castellà com a llengua pròpia i, en canvi, ha suportat aquesta diferència amb angúnia, recel i irritació, si no l'ha perseguida directament, que ha estat gairebé sempre.

Ara, l'Estat espanyol pot rectificar a favor del pluralisme, a favor de la democràcia, a favor de la realitat i a l'Estat espanyol la realitat no és monolingüe sinó plurilingüe, no s'expressa en una sola llengua sinó en quatre, i són aquestes llengües, totes quatre i no una sola, sempre la mateixa, les que han de ser presents a les institucions de l'Estat començant pel Senat. I quan parlem de presència parlem de presència en la normalitat, no en l'excepcionalitat només, com no hi és excepcional el castellà, no hi ha de ser el català.

No defensem, en conseqüència, un ús marginal, testimonial, residual o folklòric per a la nostra llengua com no se'ns acudiria de defensar-ho per a cap altra llengua. I això haurà de dur a l'adequació tècnica de la Cambra alta a la realitat lingüística de l'Estat. I ningú no pot fer escarafalls en veure-hi la instal·lació d'aparells de traducció simultània, tècnica moderna i profundament democràtica, que té com a objectiu assegurar el pluralisme no amb retard ni amb retalls sinó de manera simultània i per a totes les llengües. Ja hi ha aparells en alguns parlaments autònoms de l'Estat, n'hi ha en parlaments europeus i n'hi ha en el mateix Parlament europeu. També n'hi ha d'haver al Senat espanyol.

En tot cas, el que sí que és segur és que els més usuaris no seran pas els senadors catalans, bascos o gallegos que, a més de la llengua pròpia, en saben, almenys, una que no ho és, sinó que els més addictes a l'aparell seran, sens dubte, aquells senadors que no coneixen altre idioma que el seu: el castellà. La llengua catalana és avui l'únic idioma —a més de l'espanyol o castellà— l'oficialitat de la qual abasta més d'una comunitat autònoma: Catalunya, el País Valencià i les Illes Balears i hi apareix com a llengua d'especial respecte i protecció a l'Estatut d'Autonomia d'Aragó. L'oficialitat de l'idioma català afecta, en conseqüència, un de cada quatre ciutadans de l'Estat espanyol. El català és, així mateix, l'únic idioma parlat a l'Estat espanyol que podem trobar també en altres estats europeus com el francès o l'italià i és l'única llengua parlada a l'Estat espanyol que, fora d'aquest Estat i a Europa mateix, gaudeix de l'estatus de llengua oficial única en un altre territori. Una circumstància així hauria de ser motiu d'orgull i de satisfacció per a l'Estat espanyol, però ens temem que, en realitat, és més aviat motiu de preocupació, de recel, de menysteniment o, el que és pitjor, de pura ignorància, de desinformació generalitzada per a la majoria dels seus habitants.

Almenys fins ara, l'Estat espanyol no ens ha assumit mai

com a cosa pròpia tal com som, i som el que som, en català. Renunciar a ser en català seria renunciar a ser del tot i nosaltres no hi estem disposats, com no deu estar-hi cap poble que conservi un mínim de dignitat nacional i d'estima col·lectiva. Aprofundir en el plurilingüisme serà aprofundir en la democràcia; renunciar-hi, evitar-ho, reduir-ho, és una actitud profundament antidemocràtica, i no sabem veure els motius pels quals uns senadors escollits per Madrid, Sevilla o Saragossa han de tenir el dret democràtic al Senat de l'Estat a expressar-se en la seva llengua i, en canvi, s'ha d'escamotejar aquest dret als senadors de Castelló, Tarragona o Mallorca. Si el Senat és de tots, tots han de tenir els mateixos drets i el dret a la llengua n'és un. El català és una qüestió d'estat i, com a tal, ha d'ésser assumit per l'Estat. O som Estat o no en som, i si en som —perquè el paguem i el mantenim com els altres— no podem estar disposats a tenir menys drets dels que tenen els altres.

En l'actualitat, fora dels Països Catalans és més fàcil aprendre català a França, Alemanya o en universitats de la Gran Bretanya que a l'Estat espanyol mateix, on hi ha més facilitats per estudiar àrab o hebreu que no pas català. És aquesta una actitud tradicional i acabem que voldríem veure superada per part de l'Estat espanyol. Tancar les portes al català al Senat seria, si es produïa —cosa que no volem ni esperem— tancar les portes a Lluïa, a Ausiàs Marc, a Joanot Martorell i a una cultura mil·lenària que el poble català ha anat forjant al llarg dels segles. Tal com deia el socialista Rafael Campalans en el debat sobre l'Estatut del 1932: «hem de ser sense disfressa, sense humiliació, sense disminució, perquè només essent allò que som podrem ser alguna cosa, i no d'altra manera.»

Vet aquí, doncs, l'actitud d'Esquerra Republicana que voldríem veure superar un període històric massa llarg perquè l'Estat espanyol, finalment, es converteixi definitivament en democràtic, és a dir, respectuós amb la diversitat de pobles, de llengües i de cultures, tota una novetat històrica.

Moltes gràcies, senyores i senyors.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Carod-Rovira. Pel Grup parlamentari Mixt té la paraula l'Illustre Diputat senyor Sánchez.

El Sr. SÁNCHEZ RAMOS: Senyor President, senyores i senyors diputats, jo crec que és necessari fer una afirmació, que segurament està en l'opinió de tots, l'afirmació que Catalunya és una nació. I, si aquesta afirmació és certa —jo crec que la seva certesa no es pot discutir—, arribem a una altra conclusió, i és que estem vivint en un Estat plurinacional. I, si estem en un Estat plurinacional, hi ha nacions: hi ha Catalunya, hi ha Euskadi, hi ha Galícia i hi ha la resta. I algun dia és possible que el Parlament de Catalunya hagi de parlar sobre la resta. Perquè un interrogant que jo em faig —i ho dic seriosament, i ho vull transmetre a la Cambra— és que si la resta és la quarta nació... O hem de preguntar a Canàries, hem de preguntar a Andalusia, hem de preguntar a Aragó, o s'han de preguntar ells, com i de quina manera se senten. Perquè aquesta resposta és important, perquè aquest també és el nostre problema, des d'un punt de vista que Catalunya és una nació.

Però, a més, hi ha una altra preocupació que jo crec que és important començar a plantejar, i és si aquestes nacions —tres o quatre—, o la resposta que ells ens donin, hem de fer un projecte de treballar conjuntament o fer-lo d'una manera separada: nosaltres optem per fer-ho conjuntament, però fer-ho conjunta-

ment significa necessàriament —significa necessàriament— donar respostes concretes als problemes concrets que tenim. I un dels problemes és el Senat. I jo crec que hem de plantejar-nos amb molta claredat que el Senat s'ha de convertir en la cambra territorial d'aquesta realitat que està, algunes vegades, al marge del que algunes persones o partits puguin pensar: aquesta és una realitat inqüestionable. I, per tant, el Senat hauria de tenir la capacitat d'expressar aquesta realitat de caràcter plural.

I és per aquestes apreciacions, aquestes opinions de caràcter polític, que nosaltres veiem la proposta que el català sigui parlat al Senat com un primer pas per assegurar que el Senat es converteixi en la cambra territorial de representació de les diferents nacions que existeixen a l'Estat, que és plurinacional.

I per això nosaltres hem donat el nostre suport a aquesta Proposició no de Llei, que intenta una cosa tan simple, però tan complicada —i en som conscients—, que la llengua catalana sigui parlada d'una manera natural, normal, al Senat. I, en funció d'això, el nostre vot favorable, el vot favorable del Grup Mixt, que, com sabeu, està compost pels diputats de l'Esquerra Catalana, pel diputat independent senyor Pere Ayguadé i pels diputats del Partit dels Comunistes de Catalunya. Pensem que aquesta Proposició no de Llei serà un pas molt important per al reconeixement d'aquesta realitat plurinacional de l'Estat.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Sánchez. Pel Grup parlamentari Popular, té la paraula l'Illustre Diputat senyor Colomé.

El Sr. COLOMÉ: Moltes gràcies, senyor President, senyores i senyors diputats. El nostre Grup, que ha estat, juntament amb la resta de grups d'aquesta Cambra, firmant —i proposant, per tant— d'aquesta Proposició no de Llei, es congratula per la seva imminent —pel que sembla— aprovació. I es congratula perquè aquest no deixa de ser un pas —com deia l'Illustre Diputat senyor Celestino Sánchez—, un pas important en el procés nascut del desig irrenunciable de totes les forces polítiques catalanes per portar la nostra llengua al Senat. Aquest Senat que ha nascut per ser cambra de representació territorial de totes les autonomies espanyoles i que avui per avui, encara, per desgràcia, no ha assolit aquest objectiu. No cal dir que nosaltres, el nostre partit i el nostre Grup parlamentari al Senat, treballarem com els primers perquè en el procés de reforma ja iniciat el Senat tingui un paper primordial de representació territorial a l'Espanya de les autonomies.

Però, de la mateixa manera que hem dit això, el nostre Grup no pot ni vol oblidar l'existència d'una altra llengua comuna a tots els espanyols —tal com diu la nostra Constitució— i que mereix, per part nostra, que som catalans i som espanyols, el mateix respecte que la nostra pròpia llengua: aquesta llengua que no volem ni podem oblidar és per a nosaltres també una llengua pròpia. I és per aquest motiu que nosaltres, de la mateixa manera que ens hem manifestat a favor de l'ús del català al Senat, també hem de dir que no creiem en la utilització indiscriminada del català a la Cambra Alta: acceptant que serà el mateix Senat el que, mitjançant la reforma del seu Reglament, ha de decidir en quines condicions s'han d'utilitzar les altres llengües espanyoles, nosaltres avancem la nostra opinió dient que tant el català com el gallec com el basc han d'usar-se al Senat de manera compatible amb el normal funcionament d'una cam-

bra d'àmbit estatal, que ha de posar com a primer dels seus objectius el que els parlamentaris, sigui quina sigui la seva llengua materna, puguin desenvolupar la seva tasca correctament, i sense cap tipus de complexitat addicional a la pròpia de la seva feina.

Juntament amb aquesta voluntat de facilitar la tasca dels senadors, el nostre Grup també vol manifestar que no és en absolut la seva voluntat la de perturbar el caràcter estatal del Senat. Creiem nosaltres que si un senador català no utilitzés al Senat altra llengua que la catalana es podria entendre com una demostració d'una voluntat quasi clara de negació d'una realitat comuna espanyola. I, com que creiem que aquesta no és la voluntat de cap senador i que tots, absolutament tots, sentim lleialtat per l'Estatut i la Constitució, donem suport a la Proposició no de Llei votant-la favorablement avui, igual com ho vàrem fer quan la vàrem proposar, juntament amb tota la resta de grups.

Deia el Senador Joaquim Ferrer, durant la reunió en què els grups van signar aquesta Proposició no de Llei, rememorant una frase del recordat abat Escarré, que «els catalans som espanyols i no castellans». Això, que és tan fàcil d'assumir en relació amb la nostra no-castellanitat, avui, per tothom, ens ajuda també a ser conscients de la nostra espanyolitat i acceptar i entendre la nostra catalanitat dins d'aquest concepte, que per més ampli no és, almenys per a nosaltres, menys important.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Colomé. Pel Grup parlamentari d'Iniciativa per Catalunya, té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Santiago Riera..., Ignasi Riera.

El Sr. RIERA I GASSIOT: Gràcies, senyor President. Senyores i senyors diputats, Iniciativa per Catalunya vol començar expressant la seva satisfacció per l'acord a què hem arribat: no ens sap gens greu haver renunciat a propostes parlamentàries anteriors per tal d'arribar al consens en aquest punt.

El nostre compromís polític en aquest punt no és únicament de paraules que el vent s'enduu: a hores d'ara, el Grup d'Esquerra Unida - Iniciativa per Catalunya al Senat ja ha proposat una reforma del Reglament del Senat, per tal que el català pugui ser usat a tots els àmbits de la vida política de la Cambra Alta —ningú no pot al·legar en aquest punt dificultats tècniques, i menys després d'haver comprovat com funciona al Parlament Europeu la pluralitat lingüística.

El text de la Proposició no de Llei ens parla de la necessitat de configurar el Senat com a veritable cambra de representació territorial: no és una tasca senzilla. És imprescindible en aquesta tasca, diem, que aquest assumeixi i protegeixi la pluralitat cultural i lingüística de l'Estat, perquè aquesta pluralitat lingüística i cultural expressa moltes altres pluralitats, que, en aquests moments, lluiten i configuren un projecte comú.

En català s'han dit també, s'han legislat també moltes coses que atemptaven contra els interessos objectius de Catalunya; tot amb tot, és ben legítim que reclamem el dret del català a ser present al Senat, no com un convidat impertinent, sinó amb tots els drets d'una història difícil que ens marca i ens fa diferents, amb les paraules —com deia el poeta— de la tribu, amb aquells fonemes i morfemes que han subsistit al llarg de la història, malgrat la voluntat de dictadors i d'estaments socials que ens haurien volgut esborrar de l'atles lingüístic de la Mediterrània. Amb aquesta pràctica de l'ús del català al Senat, eixamplarem

els usos del català i explicarem amb criteris pedagògics el sentit de la pluralitat de l'Estat espanyol. Tant de bo que les comunitats del País Valencià i de les Illes també reivindicuin el dret a expressar-se en la llengua pròpia al Senat, una llengua pròpia que ens és comuna, la llengua —com ha dit abans el senyor Carod-Rovira— de Ramon Llull, d'Ausiàs Marc i de Joanot Martorell, la llengua de Bernat Metge; també la llengua de Rovira i Virgili, de Joan Fuster, de Josep Maria Llompart, i també la llengua dels poetes presents en aquesta Cambra —ofici, per cert, no incompatible—, com el senyor Joan Reventós o Joan Colomines.

És un primer pas: tant de bo que, des d'aquest ús del català al Senat, ens sigui més fàcil de recordar al Senat quins són els interessos d'una Catalunya més solidària i més reequilibrada.

Gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Riera. Pel Grup parlamentari Socialista, té la paraula l'Honorable senyor Joan Reventós.

El Sr. REVENTÓS: Gràcies, senyor President. Senyores i senyors diputats, per fixar la posició del Grup Socialista entorn d'aquesta Proposició no de Llei tracto, en primer lloc —ho han fet altres oradors—, d'historiar el procés i les vicissituds d'aquesta Proposició.

Penso que és bo recordar que la primera iniciativa de l'ús del català al Senat fou una proposta presentada pel Grup al Senat de Convergència i Unió en l'anterior legislatura, que va ésser refusada per la Mesa del Senat. Temps més tard es produí una segona iniciativa —aquest cop, en forma de Proposició no de Llei—, del Grup d'Esquerra Republicana de Catalunya al Parlament, al nostre Parlament: tampoc va fer un llarg camí; el seu debat va quedar congelat —n'ha fet referència el Diputat senyor Carod.

Jo vull recordar també que, en data 18 de juliol de l'any passat, el portaveu del Grup Socialista en aquest Parlament s'adreçà a tots els grups fixant quina era la posició dels socialistes entorn d'aquesta qüestió: assenyalàvem la nostra voluntat de treballar per la via del diàleg amb tots els grups a fi d'arribar a un acord consensuat; exclouíem les iniciatives partidistes, en les quals només veiem un factor de retardament; proposàvem una autoconvocatòria com a fórmula d'iniciar el diàleg, i —per ser, a més, més precisos— per guanyar temps, avançàvem propostes sobre continguts del que podia ser una possible resolució conjunta. Haig de dir amb satisfacció que aquest conjunt d'iniciatives cristallitzà de manera positiva: tots participàrem en la creació i en els treballs d'una ponència unitària; en aquesta, a través del debat, del diàleg, de la confrontació d'idees, ens ha permès arribar a l'acord que avui, conjuntament, unitàriament, presentem a l'aprovació del Ple d'aquesta Cambra.

Vull fer un conjunt de curtes reflexions sobre els continguts d'aquesta Proposició no de Llei: serviran per assenyalar el que, des de la nostra perspectiva, són els seus elements essencials. Primer, la voluntat de fer avançar al Senat com a cambra de representació territorial; segon, la proclamació que, per fer-ho, és imprescindible que el Senat assumeixi i continuï protegint la pluralitat cultural i lingüística; tercer, l'objectiu és l'ús del català al Senat, obert, com és lògic, a totes les altres llengües pròpies de les altres comunitats autònomes; el quart element és el de vertebració —s'assenyala com a camí la via reglamentària accionada pels grups parlamentaris al Senat—, i,

finalment, es demana que la iniciativa sigui traslladada a la Cambra pels diputats d'aquest Parlament que, alhora, són senadors.

Algunes reflexions més sobre el sentit d'aquesta Proposició: des de la nostra perspectiva, la proposta té més importància pels seus significats que per la seva virtualitat pràctica. El significat és inequívoc: descansa en el reconeixement de la pluralitat lingüística, suposa l'assumpció pel Senat del multilingüisme hispànic; comporta, per tant, el trencament històric de l'uniformisme lingüístic, i és, a la vegada, un acte de respecte i de protecció a les llengües pròpies de les comunitats autònomes que en tenen.

La Proposició té també un simbolisme —transcendent—: la introducció de l'ús del català i de les altres llengües pròpies de les comunitats al Senat s'insereix en l'àmbit del que m'atreveixo a dir que va ésser el procés constituent de la nostra transició democràtica: vull recordar que cap força política, aleshores, va plantejar l'ús de les llengües a les Corts Generals; si és possible fer-ho avui, vol dir que hem fet camí, que aquest camí és una realitat irrefutable, vol dir també que hem avançat —i molt— en l'ambient institucional i legislatiu. És bo, avui, proclamar-ho aquí: que quedi en l'acta que s'aixecarà d'aquesta sessió.

En un altre ordre d'idees, vull subratllar que, quan els socialistes donem suport a aquesta Proposició no de Llei, vol dir que hi hem esmerçat molts esforços, a diversos nivells i plans —no és avui el dia de concretar-los. Cal constatar també que els socialistes tenim una situació més decisiva que les altres forces polítiques, pel fet que pertanyem a la majoria parlamentària que dona suport al Govern de l'Estat. És des d'aquesta responsabilitat que afirmem que hem realitzat i realitzarem les gestions i actes parlamentaris oportuns per assegurar que el català pugui ésser utilitzat al Senat.

Penso que no és necessari insistir en la transcendència del procés que ara iniciem: com tot procés —i també cal dir-ho avui—, pot molt ben ésser gradual; diria, àdhuc, que és dins la lògica de les coses que sigui un procés gradual.

Per acabar, una última consideració: davant un acord de caràcter que gairebé m'atreveixo a qualificar d'històric, d'una transcendència que depassa a tots nosaltres —és a dir, als diputats que avui l'anem a votar—, sento la necessitat d'insistir en l'afany de poder comptar amb la participació de tots per a la consecució d'aquest objectiu. Si hem estat capaços de corregir actuacions unilaterals, que podien interpretar-se com a sectàries, si hem aconseguit presentar la iniciativa al Senat amb caràcter unitari, establint un plantejament i una acció comunes, si hem evitat que la qüestió esdevingués un element de capitalització partidària, penso que és necessari reafirmar ara la necessitat i la conveniència d'aconseguir la participació de tots: no sols de tots els diputats del Parlament de Catalunya, sinó —nosaltres voldríem també— la participació decidida de tots els senadors, de tots els senadors de les Corts Generals. Ens ha de moure aquesta voluntat d'assolir un ample consens senatorial: no n'hem de tenir prou, amb una majoria, per qualificada que sigui; hem d'aconseguir vincular directament tots els senadors, tots els grups parlamentaris, a favor d'una proposició que significarà, sens dubte, un pas important en l'aprofundiment del sistema autonòmic.

Motivats per aquestes reflexions, i reafirmant aquesta voluntat, és pel que els socialistes votarem positivament aquesta Pro-

posició. Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Reventós. Pel Grup parlamentari de Convergència i Unió, té la paraula l'Honorable senyor Ferrer.

El Sr. FERRER: Senyor President, senyores diputades i senyors diputats, en iniciar aquest torn de posicionament, en nom del Grup parlamentari de Convergència i Unió, jo sento la necessitat de fer un comentari, a tall de nota prèvia, que consisteix a dir: totes les iniciatives parlamentàries que es veuen en aquesta Cambra són importants, sigui l'àmbit que sigui aquell al qual es refereixin, totes són importants, perquè totes fan referència al poble, que és qui ens dona la representació que avui tenim aquí, però deixeu-me dir: aquesta és una qüestió, aquest és un tema —el que estem tractant en aquest moment— que té una significació especial.

Tot és important, el que es tracta en un Parlament, tot és important, però aquesta qüestió té una significació especial, perquè fa referència, primer, a una aspiració històrica. Jo no vull pas fer una trajectòria ni una referència ni molt menys exhaustiva de com hem expressat, els catalans, la nostra voluntat de participar en projectes amplis d'àmbit hispànic, conservant la nostra personalitat, però potser sí que val la pena fer referència —per il·lustrar aquesta afirmació que acabo de fer, que és una aspiració històrica—, per exemple, al que va ser el primer Memorial de Greuges de 1760, en el qual ja queda expressat molt clarament que volem col·laborar, volem integrar-nos a partir i amb la nostra personalitat —també, òbviament, amb la nostra llengua—; igualment trobem, a finals del XVIII, amb tots els aldarulls que es van produir a Catalunya el 1789, doncs, aquesta mateixa afirmació; la trobem en comentaris de parlamentaris catalans a les Corts de Cadis; la trobem, i molt, amb parlamentaris catalans que van participar en la construcció fallida —malauradament— d'aquella primera república, de la República Federal, que va ser la gran esperança de Catalunya, el segle XIX; la trobem, naturalment, en les afirmacions dels polítics de la Mancomunitat; la trobem —la retrobem— a les afirmacions de la Generalitat dels anys trenta, i, òbviament, la retrobem avui en aquest procés de reconstrucció nacional.

Per tant, doncs, aquesta qüestió, m'atreveiria a dir que és especialment important, perquè tradueix una aspiració històrica. I també ho és perquè cristallitza i denota la vivacitat del procés de reconstrucció nacional que, avui, estem protagonitzant. Aquest és un comentari que jo m'he sentit obligat a fer, perquè, ho repeteixo, aquesta és una qüestió, com totes, important, però d'un perfil, i d'una dimensió, i d'un calibre polític, realment molt especial.

Dit això, vull entrar molt esquemàticament a referir-me a quins són els continguts de la Proposició no de Llei que en aquest moment estem debatent. En primer lloc, la Proposició no de Llei a la qual ens estem referint fa una referència clara a la necessitat que el Senat espanyol sigui una cambra de representació territorial i que, en ser una cambra de representació territorial, integri els diversos idiomes que es parlen en aquest Estat. Potser és un moment per fer reflexionar, ni que sigui breument, com en el món són importants els senats en aquells Estats que tenen distribuït equitativament, amb justícia, el poder polític sobre el seu territori, i com els senats són un zero a l'esquerra en aquells Estats que tenen el poder absolutament centralitzat. Avui, l'Estat espanyol és un Estat que té una defi-

nició descentralitzada i distribuïda i reconeix l'existència de poder polític arreu del seu territori, però és evident que encara no té tots els instruments que li calen per fer efectiva aquesta definició política. I la nostra Proposició no de Llei comença dient: cal que el Senat sigui aquesta eina —que encara falta— de representació territorial.

En arribar a aquest punt, jo voldria citar dues frases, molt curtes, de dos dels nostres clàssics: en primer lloc, de l'Almirall, d'en Valentí Almirall. L'Almirall deia, fa un segle, referit als Estats, referit als senats, referit a la conjunció de pobles: «L'Estat compost» —deia l'Almirall— «no és res més que l'associació de diversos Estats simples. Aquests, per la seva pròpia naturalesa, gaudeixen dels drets inherents a la sobirania i són amos de les seves accions; en associar-se, realitzen el mateix acte jurídic que els individus en formar una companyia: limiten l'libertat natural en tot el que és matèria de l'associació, i s'obliguen a complir les obligacions socials que s'imposen». Això, ho diu un dels nostres clàssics.

Què diu un altre dels nostres clàssics? En Prat, en Prat, a la seva *Nacionalitat catalana*, diu: «Avui» —a principi de segle— «avui omplen la terra els Estats compostos; avui existeixen més Estats no independents, més Estats convivents en federació que no pas Estats independents; avui, els pobles que volen consagrar els drets de nacionalitat amb la possessió d'un Estat propi no per això han de separar-se dels altres pobles amb els quals els ha acomboiat la història». Bé, és per això, és per tot això, per aquest conjunt d'elements, que nosaltres necessitem —i ho diem a la nostra Proposició no de Llei— un senat que sigui realment de representació territorial.

Hi ha un segon element important, en aquesta Proposició, i és que es diu: aquest Senat ha d'assumir la pluralitat cultural i lingüística de l'Estat. Cal recordar aquí que no som en la primera etapa de construcció de la democràcia, no som en la primera etapa d'aconseguir el dret a la vida, el respecte a la llibertat; som en la segona etapa, que justament és la d'aprofundir-la. Justament, en el conjunt de l'Estat espanyol, és evident que, amb anècdotes, amb incidents, amb conflictes, és evident que hem cobert una primera etapa que fa referència al respecte, a la pluralitat cultural i lingüística, però cal avançar cap a una segona, que passa també perquè el Senat —aquesta cambra de representació territorial— obri les portes a aquests idiomes, a aquestes llengües que, per altra banda, la Constitució i l'Estatut reconeixen com a germans, reconeixen com a seus.

Hi ha un altre element a la Proposició no de Llei, que és el protagonisme que, lògicament, pren aquest Parlament. És una dada que val la pena subratllar, com aquest Parlament avui, previsiblement, votarà per unanimitat aquesta aspiració, llargament covada, llargament reflexionada, i que avui, previsiblement, farà la unanimitat entre nosaltres.

Hi ha, finalment, el desig que el català sigui utilitzat en el Senat. Des d'aquest punt de vista, en aquest sentit, en aquest punt, jo vull fer referència al següent: tal i com han recordat altres representants de grups parlamentaris, el nostre Grup de Convergència i Unió va presentar una moció, l'octubre de 1988 —exactament, el 10 d'octubre de 1988— proposant que en el Senat els parlamentaris poguessin utilitzar qualsevol de les llengües oficials de l'Estat en qualsevol tràmit del seu treball. Hem de dir que mai, al llarg d'aquest any i mig, hem trobat cap negativa; però també hem de dir —i ningú se n'ha d'estranyar— que

vam trobar sorpresa, vam trobar vacil·lacions, dubtes, i que, al llarg d'aquest any i mig, hem pogut constatar com ha anat madurant la convicció de com és de lògica aquesta Proposta. Hi insisteixo, la nostra Proposició no de Llei, la Proposició no de Llei de tots, fa referència a la utilització del català al Senat, però, com és evident també, aquesta utilització ha d'anar acompanyada per la utilització del conjunt de les llengües que es parlen a l'Estat espanyol.

Encara, finalment, hi ha a la Proposició no de Llei el mandat que els grups parlamentaris —i concretament els diputats d'aquesta Cambra que som senadors— interessem els grups parlamentaris del Senat en aquesta qüestió. Jo vull simplement avançar que en la reforma del Senat, actualment en curs, hi va haver un termini per presentar propostes, que ara s'ha ampliat però que, en principi, s'acabava el dia 26 d'aquest mes, i el nostre Grup de Convergència i Unió, entre les seves propostes, va presentar la següent. Concretament, el punt tercer diu: «D'acord amb el que disposa l'article tercer, paràgraf segon, de la Constitució espanyola, i en base a la condició del Senat com a Cambra de representació territorial, les llengües pròpies de les comunitats autònomes, que així les tinguin reconegudes en els respectius estatuts, podran utilitzar-se en els treballs parlamentaris del Senat. Vull dir-vos amb això que el nostre Grup parlamentari, òbviament, igualment —penso— que molts altres, igual que desitjo que sigui la immensa majoria de tots els altres, realment, recull ja aquesta, aquest mandat del nostre Parlament.

Vull acabar aquesta intervenció recordant unes paraules del President de la Generalitat, que va dir l'abril del 88, en l'acte de presa de possessió del seu càrrec; va dir: «Som una realitat que té unes arrels profundíssimes; som l'expressió d'un poble i de la seva ben pròpia i ben diferenciada personalitat.»

Perquè això és veritat, expresseu aquesta aspiració del català al Senat, i perquè això es veritat ha estat possible aconseguir la unanimitat fàcilment. Felicitem-nos-en.

Moltes gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, Honorable senyor Ferrer. Havent-se posicionat tots els grups, passem a la votació. Bé, abans de la votació haig de fer constar que hi ha uns petits retocs lingüístics, que suposo que queden incorporats al text.

Se sotmet a votació la Proposició no de Llei sobre la Utilització del Català en el Senat.

Senyores diputades i senyors diputats, posint-se drets els que votin a favor.

La Proposició no de Llei ha quedat aprovada per unanimitat.

Passem al quart punt de l'ordre del dia, que és el debat i votació de la Proposició no de Llei sobre la Política General pel que fa a la Població de més de Seixanta-Cinc Anys, presentada per tots els grups parlamentaris i agrupacions parlamentàries. Hi ha algun diputat per presentar la proposta? Doncs passem al tràmit de fixació de posició. Per l'Agrupació parlamentària del Centre Democràtic i Social, té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Ródenas.

Proposició no de Llei sobre la Política General pel que fa a la Població de més de Seixanta-Cinc Anys

El Sr. RÓDENAS: Gràcies, senyor President. Senyores diputades, senyors diputats, ja que avui tot són satisfaccions, vull

expressar també la meua satisfacció personal, que hauria de ser també de tots nosaltres, perquè els grups d'aquesta Cambra, també tots plegats com en el cas de la Proposició anterior, hem aconseguit assolir una resolució al voltant d'una gent que ens necessita, que necessita l'ajut institucional de la Generalitat de Catalunya. Estem tractant dels avis, dels vells, de la gent que té més de seixanta-cinc anys i que, per la seva classe de problemes, un seguit de problemes molt específics, necessiten que els tinguem en compte en totes les qüestions que els afectin.

Nosaltres hem dit moltes vegades, amb el nostre tarannà centrista, negociador, de consens, que és important —i el poble de Catalunya ens ho agrairà— que arribem, en qüestions concretes, a assolir acords importants; acords que permeten la resolució dels problemes i fan més viable l'acció de govern del Consell.

En aquest cas fem una oferta, una oferta puntual, per als grans temes que ara afecten el poble de Catalunya. Entrant en el que és la Proposició no de Llei, que va sorgir de la signatura, al seu moment, després de sengles presentacions de mocions pels grups Socialista i d'Iniciativa; creiem que té un bon nivell, en general, pel que fa als punts que es refereixen a qüestions concretes; és constatació de fets concrets que afecten aquesta gent i després també quan instem el Consell Executiu de la Generalitat a prosseguir en les seves tasques en general, a crear més places d'atenció socio-sanitària, i a cercar solucions de tot tipus entre les quals —n'estem satisfets també— podria ser l'acolliment familiar, el qual varem suggerir en un moment donat com a esmena i, en realitat, a la resta de qüestions que hi tenen relació.

Jo crec sincerament que si avancem en aquests camps d'atenció amb les persones més necessitades socialment, en aquest cas concret, amb la gent als quals hem d'estar agraïts per moltes qüestions, donarem passes importants per arribar a una societat molt més justa, molt més solidària i, sobretot, el que és més important per a nosaltres, molt més humana.

Moltes gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Ròdenas. Per l'Agrupació parlamentària d'Esquerra Republicana de Catalunya, té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Pueyo.

El Sr. PUEYO: Gràcies, senyor President. De l'escó estant, El fet que aquesta Proposició no de Llei sigui presentada per la totalitat de grups i d'agrupacions parlamentàries, i sigui discutida i presumiblement aprovada en el Ple del Parlament, li dona un relleu i —esperem i desitgem— una transcendència singulars.

L'envelliment efectiu de la població dels països més avançats d'Europa —es calcula que a l'any 2000 el 20% dels europeus tindran més de seixanta-cinc anys—, és un fet que ens enfronta necessàriament a consideracions d'ordre pragmàtic i d'ordre ètic i de justícia social.

Els objectius de l'Organització Mundial de la Salut: «Afegir vida als anys», «Salut a la vida» i «Anys a la vida», ens semblen d'allò més desitjables. No es tracta només de mantenir vius els nostres vells, sinó que es tracta, sobretot, d'ajudar-los a mantenir i a créixer la dignitat i la qualitat de les seves vides. No és, segurament, un concepte habitual en la terminologia parlamentària, però, fins i tot, m'atreviria a parlar de felicitat, del dret a la felicitat de la gent gran; dels seus drets econòmics, socials, educatius, culturals, sexuals, etcètera.

La realitat no és pas generalment tan falaguera, es produeixen —ho sabem tots— greus dèficits assistencials. Milers d'ancians sobreviuen amb pensions insuficients i encara, després d'una vida d'esforç i de treball, han de patir sovint estretons i el sarcasme d'una publicitat agressiva de plans de jubilació privada.

Ara bé, el text que presentem la totalitat de grups i agrupacions ens indueix a un moderat optimisme, perquè no és una peça retòrica, no és una simple declaració d'intencions, sinó que fa referència a mesures precises i a objectius concrets que, esperem, que el Govern assumeixi amb totes les seves conseqüències, fins i tot amb la voluntat d'anar més enllà.

Finalment voldríem dir que aquest no és únicament un afer de justícia i d'equilibri personal, el del futur de les persones d'edat, sinó que constitueix una part molt important de l'estructura i de les característiques previsibles, de les característiques que previsiblement tindrà la societat catalana de principis del segle XXI.

Per aquestes raons, amb aquesta voluntat i amb aquesta confiança, vam participar en la presentació de la Proposició no de Llei i, en conseqüència, anuncio ara que la votarem favorablement. Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Pueyo. Pel Grup parlamentari Mixt, té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Sánchez.

El Sr. SÁNCHEZ RAMOS: Senyor President, senyores i senyors diputats; la realitat aquesta, de l'envelliment de la societat catalana, és un element que necessàriament hem de començar a abordar i no simplement amb declaracions de principis, sinó amb mesures concretes. Jo crec que la virtualitat d'aquesta Proposició no de Llei feta conjuntament per tots els grups parlamentaris, les agrupacions parlamentàries, té la virtualitat no de fer declaracions de principis, sinó de començar a donar algunes mesures de caràcter concret que puguin avançar en la direcció, partint de la realitat, de modificar-la en benefici, no exclusivament de la gent gran, sinó del conjunt de la societat. Perquè el que serà la gent gran en el futur —i és també en el present—, jo crec que és un problema que ens afecta a tots, als que tampoc ho som, però que ho serem en el futur. I per tant, hem de pensar que estem treballant per a tots; estem treballant per a nosaltres. Quan diem «nosaltres», ho diem en el sentit ampli de la paraula, no personificant en ningú, sinó plantejant el conjunt de la humanitat.

I aquesta Proposició no de Llei planteja temes importants i que jo crec que, en el futur, hauran de continuar essent elements de debat d'aquest Parlament. I és la repercussió en les estructures industrials i econòmiques d'aquesta realitat. Jo crec que el fet que això aparegui en la Proposició no de Llei és un element important, però jo estic convençut que aquest és un debat molt important sobre el qual hem de continuar discutint. Jo crec que hi ha un tema no contemplat, que haurem de discutir en el futur, i és per què l'edat ha de significar la separació de la producció? Aquest és un tema, ja sé que segurament discutible, però jo crec que és necessari, perquè la gent gran, un element fonamental perquè sigui feliç —tal com deia el Diputat senyor Pueyo—, és la realitat que se sentin útils al seu entorn. I aquesta utilitat està essencialment marcada, no únicament perquè tinguin diners, tinguin habitatge, sinó perquè siguin útils a la societat en la qual continuen vivint, encara que ja tinguin una edat determinada.

Però això és un element que, des d'un punt de vista general, apareix a la Proposició no de Llei i per això nosaltres creiem que és un element important.

Però al mateix temps es planteja una proposta concreta i específica, és: com i de quina manera la gent gran ha d'estar incorporada i ha de participar en el conjunt de la societat catalana, en les institucions, en les organitzacions socials, en tota una sèrie d'entramat social que fa realitat una societat com un tot? I per tant, una part d'aquesta societat, que és la gent gran, pot i ha de participar en aquesta societat, que és la societat catalana.

Per un altra banda, es plantegen mesures de caràcter concret respecte a mesures de caràcter socio-sanitari i la creació d'estructures assistencials. I aquest és un element fonamental i essencial perquè la gent gran és, en el marc de la societat actual, un dels sectors més importants per abordar i per resoldre els seus problemes.

Al mateix temps es planteja un tema cabdal. Jo voldria posar un exemple concret, però que jo crec que en la Proposició no de Llei el que s'intenta és generalitzar; és impedir el desarrelament de la gent gran en el seu entorn social. Una mesura concreta que apareix, però l'opinió més general que jo crec és que hem de continuar contemplant i de continuar treballant és la idea de l'assistència domiciliària, que això el que evita és el desarrelament social de la gent gran en el seu entorn. Ja dic, aquesta és una proposta concreta, petita, però que jo crec que l'hauríem de contemplar des del punt de vista d'universalitzar-la, de fer l'esforç d'universalitzar-la a partir de tenir presents també les condicions concretes que tenen en cada cas concret la gent gran.

Un altre tema important és la preparació de professionals. Aquesta realitat que cada vegada serà més gran en la nostra societat, si no hi ha professionals que l'abordin, serà molt difícil. I aquesta Proposició planteja temes concrets per a la preparació de professionals que siguin capaços d'abordar aquesta realitat. I en definitiva apareix una idea que per a nosaltres té una importància cabdal, i és la necessitat de l'elaboració d'un pla global i integral d'intervenció en aquesta realitat concreta.

És per tot això que nosaltres vam estar molt contents de la possibilitat que aquesta iniciativa fos una iniciativa de caràcter conjunt, de tot el Parlament de Catalunya.

Ara, nosaltres volem plantejar una cosa amb preocupació; estem massa acostumats —i voldríem que aquesta unanimitat demostrés en aquest cas concret que no tenim raó— és que moltes vegades aquest Parlament aprova coses que després no serveixen, i volem que aquesta voluntat d'unanimitat del Parlament sigui un element que ajudi, però també que engresqui i que corresponsabilitzi el Consell Executiu a fer realitat aquesta Proposició no de Llei que aprovem, perquè si no, serà un paper mullat, serà un debat estèril el que haurem fet. I per tant, és la nostra voluntat que el Consell Executiu, en aquest tema, doni el do de pit i posi les eines necessàries perquè aquesta Proposició no de Llei sigui una realitat. Perquè, en definitiva, senyores i senyors diputats, hi ha una realitat que hem de començar a plantejar-nos amb molta claredat: una societat es mesura en funció del que fa per a la gent gran, i la nostra societat, la societat catalana, serà o no serà en funció de la capacitat que tinguem d'intervenir en aquesta realitat dolorosa i que hem de modificar.

Res més i moltes gràcies... i explicitar, per això, el nostre vot

favorable.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Sánchez. Pel Grup parlamentari Popular, per fixar posició, té la paraula l'Illustre Diputat senyor Bauzá.

El Sr. BAUZÀ: Gràcies, Molt Honorable President. Amb la vènia, senyories, surto a aquesta tribuna per posicionar el Grup parlamentari Popular davant de la Proposició no de Llei sobre la Política General pel que fa a la Població de Més de Seixanta-Cinc Anys, i manifestar, com és evident, que el vot del meu Grup serà favorable a la Proposició no de Llei que hom debat perquè, igualment com la resta de grups d'aquesta Cambra, la va signar en senyal de consens generalitzat, que és realment lloable en temes com el que ens ocupa.

Voldria esmentar que aquesta Proposició no de Llei té un detonant que ha preocupat no solament tots els diputats de la Comissió de Política Social i tots els diputats d'aquesta Cambra, sinó que també ha preocupat l'opinió pública catalana: m'estic referint als casos de les diferents residències geriàtriques, casos que, dia a dia, són motiu de notícia als mitjans de difusió. Repeteixo que aquest afer ha estat la flama que ha portat els grups parlamentaris a presentar aquesta Proposició no de Llei, que posa en mans del Govern de la Generalitat una arma, un instrument perquè es prepari econòmicament i socialment davant d'un futur de progressiu envelliment de la població.

I és un instrument que impulsa les persones grans a participar activament en el desenvolupament històric, social i cultural de Catalunya, que prepara la societat catalana davant la tendència al creixement de les malalties cròniques, motivades en part pel progressiu envelliment de la població, com ja hem esmentat.

És un instrument que insta el Govern a dos objectius bàsics en el desplegament dels recursos institucionals: un, la creació de places residencials assistides per a persones vàlides o amb disfuncions, i, un segon, el dels recursos definits com a socio-sanitaris, dedicats a grans malalts, que tenen per objectius terapèutics bàsics la rehabilitació i el confort d'aquestes persones.

És una eina que insta el Govern a desenvolupar un model propi d'atenció socio-sanitària mitjançant la formació de professionals en l'àmbit de la geriatria i, d'altra banda, l'insta a l'execució, el perfeccionament i la millora tant de l'equipament socio-sanitari com dels recursos no institucionals: per posar un exemple, els dels hospitals de dia, els programes d'atenció domiciliària i, en particular, la creació de 4.000 noves places residencials assistides per a les persones d'edat avançada, tal com es va demanar ja a la Comissió de Política Social d'aquest Parlament.

I, finalment, és un instrument que demana al Consell Executiu la generalització de l'atenció domiciliària en el pla que té el Govern dissenyat per a la vellesa a Catalunya, i d'altres mesures alternatives, com l'acolliment familiar, etcètera.

En resum, aquesta Proposició no de Llei, consensuada per totes les forces polítiques de la Cambra, posa en mans del Govern..., l'insta a un pla concret, modern, humanitzat, per a les persones grans que conviuen en la nostra societat, i que, si es dugués a terme —cosa que esperem vivament—, milloraria notablement el *modus vivendi* d'una part de la nostra societat que s'ho mereix.

Com he dit al principi d'aquesta intervenció, no podria ser d'altra manera: el Grup parlamentari Popular votarà favorable-

ment tots els punts d'aquesta Proposició no de Llei.

Gràcies, senyor President; moltes gràcies, senyories, per la seva atenció.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Bauzá. Pel Grup parlamentari d'Iniciativa per Catalunya, té la paraula la Il·lustre Diputada senyora Fabian.

La Sra. FABIAN: Gràcies, senyor President. Senyores i senyors diputats, aquesta Proposició no de Llei que avui debatem a la Cambra és conseqüència de dues mocions subsegüents a dues interpellacions fetes per la Il·lustre Diputada senyora Rosa Barenys i jo mateixa, mocions que van ser retirades per donar pas a aquesta Proposició no de Llei, que ha estat consensuada per totes les forces polítiques.

Els temes de benestar social —o, el que és el mateix, els temes de justícia social— són aquells en els quals l'acció política de tots els grups ha de ser prou flexible per donar prioritat a l'eficàcia i, per tant, a la possibilitat de solucionar els problemes davant dels interessos concrets —i, per altra banda, legítims— de les diferents forces polítiques. És evident que aquesta Proposició no de Llei no recull fil per randa les propostes de les mocions que es van retirar —som conscients que som la minoria—, però sí que encomana unes accions de govern que signifiquen un pas endavant respecte a la política social pel que fa a la gent gran.

La creació de 4.000 noves places residencials, de residències assistides, en el termini de dos anys, la prioritat concedida a l'atenció domiciliària, el mandat d'instrumentar els mitjans necessaris per donar compliment al Decret 27/87, respecte al control i a la inspecció de centres socio-sanitaris i residencials, i el mandat de presentar el pla global integrat sobre la vellesa davant la Comissió de Política Social abans de l'acabament de l'actual període de sessions, són una mostra que aquesta Proposició no de Llei que avui aprovarem no és tan sols una declaració de bones intencions que ha permès consensuar les diferents forces polítiques, sinó veritables mandats al Consell Executiu.

Per tot això, el Grup d'Iniciativa per Catalunya manifesta la seva satisfacció per l'acord a què hem arribat, es compromet a resseguir i a reclamar, si s'escau, el compliment d'aquests acords, i, evidentment, votarà favorablement la Proposició no de Llei que avui es debat davant la Cambra.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyora Fabian. Pel Grup parlamentari Socialista, té la paraula la Il·lustre Diputada senyora Barenys.

La Sra. BARENYS: Gràcies, senyor President. Senyores i senyors diputats, tal com han dit els diputats que m'han precedit en l'ús de la paraula, aquesta Proposició no de Llei és resultat d'un debat que vàrem tenir aquí, a la Cambra, relacionat amb la política de la gent gran i com a conseqüència d'un conjunt de problemes que a la societat catalana havien passat, provocats pel tractament de la gent gran en determinades residències privades.

Nosaltres vàrem renunciar, en aquell moment, a la nostra Moció, a la Moció que vaig formular jo mateixa i el Diputat senyor Daniel Font, en benefici d'un consens i d'una orientació més àmplia i més global de la política per a la gent gran, per a la gent de la tercera edat. Crec, igual que els meus companys que m'han precedit, que és altament positiu que tots els grups de la Cambra coincidim no únicament en l'anàlisi dels proble-

mes que comencen ja a derivar de l'envelliment de la població catalana, sinó que coincidim en el tipus de política a impulsar i a potenciar per a aquesta nova dècada.

La tendència a l'envelliment —ja s'ha dit— és un fenomen consubstancial als nostres temps, a la nostra cultura, i crec que, des de la responsabilitat de govern, és a dir des del Parlament i des de l'Executiu, l'hem d'entomar i l'hem de dirigir, a fi que aquest fenomen es visqui com un avenç per a la humanitat —més llarga vida per a tothom sempre serà bo— i no es transformi i es potenciïn actituds insolidàries i individualistes, pròpies, moltes vegades, del *laissez faire* de determinades actituds neoliberals.

Per a nosaltres, aquesta iniciativa ha de representar l'afirmació unànime d'aquest Parlament, del Parlament de Catalunya, davant els ciutadans i les ciutadanes del nostre país, del reconeixement i del dret de la gent gran a ésser considerada com una part activa de la nostra societat i, com a conseqüència d'aquest reconeixement, també de l'obligació de desenvolupar i adequar les polítiques socials i sanitàries públiques i privades perquè donin resposta adequadament a les necessitats de cada persona i de les col·lectivitats.

Per tant, en aquesta Proposició no de Llei s'impulsa el desenvolupament d'una política integral àmplia, de la qual assenyalarem la creació —perquè així ho havíem demanat a la Moció presentada—, la creació de 4.000 mil places socio-sanitàries i assistides durant el mandat de l'Executiu durant aquests anys, el desenvolupament d'hospitals de dia i de l'atenció domiciliària i sanitària, juntament amb els serveis d'ajuda a la llar, i la instrumentació dels mitjans necessaris per donar compliment al Decret 27/87, sobre control i inspecció dels centres residencials, per tal que tinguem, abans que s'acabi l'any 1990, un coneixement i un control totals de la situació de les residències públiques i privades: hem de coadjuvar, des del Parlament, que s'evitin els maltractaments institucionals i crear un clima de confiança mitjançant el control d'aquest funcionament residencial privat i públic.

Finalment, manifestar que el nostre Grup parlamentari vol participar activament en la implementació d'aquest pla global i integral que el Consell Executiu està preparant per a la vellesa, que esperem veure algunes d'aquestes propostes ja reflectides en els projectes pressupostaris que discutirem d'aquí a uns dies, i manifestar, finalment, que volem participar d'una manera activa en aquest pla global i integrat, que esperem que es pugui presentar a la Comissió de Política Social abans del 30 de juny d'aquest any.

Res més, senyor President, moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyora Barenys. Pel Grup parlamentari de Convergència i Unió, té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Padrós.

El Sr. PADRÓS: Sí, senyor President. Senyores i senyors diputats, ens trobem davant d'una proposició no de llei presentada per tots els grups d'aquesta Cambra, sobre la política general pel que fa a la població de més de seixanta-cinc anys, altrament dita gent gran. Els meus predecessors en l'ús de la paraula ja han exposat prou a bastament, en algun cas, molts dels aspectes que aquesta iniciativa parlamentària conjunta abasta, i, per tant, no voldria entrar-hi, doncs, donat que és prou explícita per si mateixa.

Crec que tots plegats podríem parlar i debatre durant molta

estona sobre el particular: en algunes qüestions, hi tenim visions diferents i propostes d'actuació també distintes; aquesta diversitat, lluny de ser negativa, penso que és bona, que és enriquidora i que pot portar elements de reflexió, de posicionament i d'acció política prou importants. Però el que és significatiu de debò és que aquest Parlament, el conjunt de grups que hi són representats, cerquem i puguem trobar punts de coincidència i d'abordatge comuns d'un dels problemes a què la nostra societat té el repte de donar resposta satisfactòriament i d'una manera que impliqui, alhora, tots els elements socials i polítics. Aquesta Proposició no de Llei és un bon punt de referència.

A ningú no se li escapa que la problemàtica, l'esfera de qüestions que afecten la gent gran, ens preocupen, a tots nosaltres, perquè, a l'ensem, preocupen tota la societat catalana, una societat que vol ser, també, més dinàmica, més participativa i més humana. Els canvis de la piràmide d'edat —ho han exposat ja també alguns defensors de la Proposició anteriorment a la meua intervenció— han provocat, alhora, uns canvis en molts aspectes: uns d'ells són les necessitats d'aquesta població, necessitats en els camps social, de relació, necessitats sanitàries, personals, participatives, familiars, etcètera. Aquesta Proposició no de Llei neix d'aquesta inquietud, de la inquietud que té aquest Parlament per saber donar una resposta serena i madura, però, al mateix temps, efectiva i eficaç.

Les mesures a prendre ja han estat iniciades i impulsades des del Govern de la Generalitat, pioner en aquest camp, per tal de començar a donar resposta a algunes d'aquestes necessitats més peremptòries. Pel que fa referència específica als recursos, places de residència assistida, places socio-sanitàries, etcètera —que no hi entraré ara—, els Consellers Comas i Trias ja van exposar, setmanes enrere, quina era i quina seria la línia del Govern en aquest sentit, i exposaren compromisos concrets a aquest respecte, i els diputats i diputades que m'han precedit en l'ús de la paraula ja s'hi han referit.

Sí que voldria, en canvi, fer esment especial a un punt que també s'explicita en aquesta Proposició no de Llei i que, per a aquest Diputat i per al Grup que represento, és igualment important: es tracta dels professionals. En el terreny del treball social i sanitari s'accepta i es manté, com a eix fonamental d'una acció coherent en el camp de la vellesa, que no té sentit l'adequació del marc estructural i físic dels recursos per a la gent gran si al mateix temps no existeix un conjunt d'accions que vagin dirigides als professionals que hi han d'intervenir.

Per donar resposta efectiva a aquestes noves necessitats, cal impulsar la definició i l'adequació d'aquests professionals; cal renovar i modificar els models formatius i de treball, des de la universitat fins a la formació continuada d'aquests mateixos professionals, per tal d'avançar cap a fórmules interdisciplinàries que contemplin la persona gran des d'un punt de vista integral, i cal, per tant, també, impulsar mesures que afavoreixin aquest treball. En aquest context, la Proposició no de Llei insta el Govern de la Generalitat a prosseguir el desenvolupament d'aquest model propi d'atenció socio-sanitària, tant pel que fa a aquests professionals com al perfeccionament d'un model d'organització d'equipaments socio-sanitaris propis, com de recursos no institucionals, com els hospitals de dia, atenció domiciliària, etcètera. Tot plegat, iniciatives que estan deixant o ja han deixat de ser una proposta de treball per començar a ser una realitat. Això, pel que fa referència a mesures dirigides a

donar resposta efectiva a les persones grans amb malaltia, altrament dits malalts crònics.

Però també es tracta que en el camp global més social de la vellesa es puguin donar igualment respostes. El Departament de Benestar Social anunciava l'elaboració d'un pla global integrat sobre la vellesa, un pla gerontològic per a Catalunya.

Aquesta Proposició no de Llei vol i demana que aquest Pla, que el Govern està dissenyant, contempli alguns aspectes que per als grups proposants eren i són fonamentals. La generalització i el desenvolupament de l'atenció domiciliària i d'altres mesures alternatives a la institucionalització, l'estudi sobre el marc jurídic i els vuits existents, la participació de la família, el voluntariat social, el coneixement dels diferents models de finançament, l'accés al lleure i a la cultura de la gent gran, la participació d'aquests, etcètera. I encara que ens consta que hi ha voluntat que aquests aspectes siguin desenvolupats en aquest Pla —hi seran i hi estan contemplats la totalitat dels grups representats en aquesta Cambra— voldria que, explícitament, figurés com dins del text de la Proposició no de Llei perquè fos, realment, un mandat d'aquest Parlament. Tindrem ocasió de conèixer les línies generals d'aquest Pla abans d'acabar l'actual període de sessions, i, per tant, serà en aquest context que podrem aprofundir sobre aquestes qüestions.

El que és important assenyalar, doncs, senyor President —i ho faig altre cop de la mateixa manera que vaig començar la meua intervenció—, és que aquesta Proposició no solament és important pel seu contingut, sinó que encara ho és més perquè neix fruit de l'acord i el consens de tots els grups d'aquesta Cambra, i això li dóna força però, sobretot, li dóna credibilitat i ens la dóna, per tant, a tots nosaltres.

El senyor Pueyo s'ha referit abans a alguns textos que l'Organització Mundial de la Salut, amb vista la salut de l'any 2000, va definir dins el marc europeu «Dóna vida als anys», «Anys a la vida», en podríem agafar algun i a mi sempre m'agrada agafar-ne algun que fos..., que emmarqués de referència i, en aquest sentit, una assemblea mundial de les Nacions Unides, en una reunió que es va produir l'estiu de l'any 82, a Viena, representants de cent vint-i-quatre països van determinar que calia fomentar la comprensió nacional i internacional de les conseqüències econòmiques, socials i culturals que l'envelliment de la població té en el procés de desenvolupament; que calia promoure la comprensió nacional i internacional de les qüestions humanitàries i de desenvolupament relacionades amb l'envelliment; que calia promoure i estimular polítiques i programes orientats a l'acció i destinats a garantir la seguretat social i econòmica de les persones d'edat, i donar-los oportunitats de contribuir al desenvolupament i compartir els seus beneficis; calia presentar alternatives i opcions de política que siguin compatibles amb els valors i les metes nacionals i amb els principis internacionals reconeguts respecte a l'envelliment de la població o a les necessitats de les persones d'edat.

I, finalment, deia també que calia encoratjar el desenvolupament d'un ensenyament, una capacitació i una investigació que responguin adequadament a l'envelliment de la població mundial i fomentar l'intercanvi internacional d'aptituds i coneixements en aquesta esfera. Catalunya està en aquesta línia, el Govern està en aquesta línia i els grups d'aquesta Cambra, també. Queda molt camí per recórrer perquè són molts encara els buits i les mancances existents, però aquesta Proposició no de

Llei conjunta n'estimula l'avenç.

Aquesta és la línia que cal seguir i treballar; fa unes setmanes ja vam aprovar també una altra Proposició no de Llei sobre la compareixença a la Comissió de Política Social de diferents grups i institucions representatives en el camp de la vellesa i que la setmana que ve ja començaran a venir. Aquesta és la línia, i el tema mereix acords. Els vells de Catalunya s'ho mereixen, i per tal de ser eficaços, per tal que puguem avançar en aquesta línia, i per tal de servir amb fidelitat els nostres vells, sàpiguen tots vostès —ja ho vaig dir en una altra ocasió— que sempre podran comptar amb el Grup de Convergència i Unió i amb aquest Diputat.

No voldria acabar, senyor President, sense reiterar, un cop més, l'agraïment a tots els grups per les seves aportacions que han fet possible aquest text, un text que no és solament —com ja ha dit abans el Diputat senyor Sánchez— una declaració d'intencions sinó que va més enllà en la línia de les reflexions i de les propostes concretes. I, especialment, vull agrair a les Diputades Fabian i Barenys i al Diputat Font perquè, a partir de la retirada de les seves mocions sobre el mateix tema fa tres plens, ha estat possible formular un text consensuat i coherent que gaudirà, benauradament, del vot favorable de tots els grups.

Moltes gràcies, senyor President; moltes gràcies, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Padrós. Se sotmet a votació la Proposició no de Llei sobre la Política General, pel que fa a la Població de més de Seixanta-Cinc Anys.

Les il·lustres senyores diputades i els il·lustres senyors diputats que hi estiguin d'acord, que es posin drets.

La Proposició no de Llei abans esmentada ha quedat aprovada per unanimitat.

Modificació de l'ordre del dia

Ara correspondria entrar en el sisè punt de l'ordre del dia, però haig de demanar l'assentiment de la Cambra perquè es vegi aquesta interpellació aquesta mateixa tarda, però a continuació de la propera, que serà el punt número 8 de l'ordre del dia, perquè també demano l'assentiment de la Cambra per posposar, per a una propera sessió, la interpellació número 7, amb la conformitat tant del que formulava la interpellació com del Conseller afectat.

Passem, per consegüent, al punt número 8: Interpellació al Consell Executiu sobre la política del professorat públic, que formularà la Diputada Il·lustre senyora Dolors Torrent.

Interpel·lació al Consell Executiu sobre la política del professorat públic

La Sra. TORRENT: Senyor President, senyores diputades, senyors diputats. Honorable Conseller d'Ensenyament, senyor Laporte, respecte a la política de personal de la Conselleria d'Ensenyament, motiu d'aquesta interpellació, voldria centrar la meua intervenció en els acords de la mesa sectorial de personal docent de l'Administració de la Generalitat de Catalunya sobre diferents aspectes que afecten les condicions de treball dels ensenyaments públics no universitaris. La mesa sectorial la constitueixen els sindicats amb més d'un 10% de representació sindical i l'Administració.

En primer lloc, vull deixar clar el següent: els acords foren signats el mes d'abril de 1989, després d'un any de negociacions. Per part del Govern de la Generalitat va ser el mateix Conseller senyor Laporte qui els va signar, o sigui un membre del Consell Executiu. Per tant, són acords el grau de compliment o d'incompliment dels quals recau en la responsabilitat directa del Govern de la Generalitat. Dels acords signats hi ha un determinat grau d'incompliment..., de compliment pel que fa als aspectes econòmics de retribucions. Ara bé: vull fer ressaltar que els acords tenien, com a tema de fons, de principi, la millora de la qualitat en l'escola pública. I la política vers el personal docent és clau per al bon funcionament de l'escola pública.

És en aquest aspecte on el pacte no s'ha complert. L'incompliment dels acords, en aquests aspectes, ha tingut, té i tindrà demà repercussions socials. Demà els professors interins i substituïts aniran de nou a la vaga. Crec que aquesta interpellació té l'oportunitat política de tractar un tema que és al carrer, un tema social, un tema que afecta la comunitat educativa. Espero que el senyor Laporte, amb la seva intervenció, em doni resposta a mi i als interins que demà aniran a la vaga. Potser pugui evitar-la.

A Catalunya hi ha 5.000 professors interins, xifra del tot exagerada si ho comparem amb les dades d'interins del territori MEC, massa professors en situació d'instabilitat. Aquests professors estan en condicions d'incertesa en la seva feina —contractacions d'una o dues setmanes, inseguretat, instabilitat laboral i cap modificació previsible en el sistema d'accés a la funció pública.

Vostès firmen en l'acord d'abril un compromís d'estabilitat per als interins i els substituïts contractats l'1 de gener de 1988, que representa contracte anual a partir del 89-90. Ara bé, en alguns casos —no tots—, tanquen contracte el 22 de desembre del 87 i el tornen a fer durant el mes de gener, i, per tant, l'1 de gener no estan en situació d'accedir al compromís d'estabilitat. És un parany, és una trampa que es fa en un sector dels interins.

Després de diferents manifestacions de protesta s'ha regulat. Ara bé, queden encara els interins d'institut, que si el desembre eren en un centre, i durant el mes de gener han entrat en un nou centre diferent, no s'han incorporat al compromís d'estabilitat. Els compromisos d'estabilitat acordats a Catalunya —i que existia el compromís de continuar negociant— han estat superats per altres acords en territori MEC i d'altres comunitats autònomes com València o Andalusia. Els interins i els substituïts van a la vaga; aquest cop el Conseller Laporte no podrà donar la culpa a Madrid, al Ministeri; aquest cop no ho podrà fer. En territori MEC es dona estabilitat durant tres cursos i s'estendrà a dos cursos més en cas de modificació del sistema d'accés a la funció pública, que s'està negociant.

Senyor Conseller, compleixin l'acord de continuar negociant i negociïn una possible millora de l'acord en la línia del que s'ha fet en territori MEC.

Faig ara referència als interins que provenen del col·lectiu del CEPEPC. La Llei 14 de 1983 va permetre que les escoles del CEPEPC s'integressin a la Xarxa d'Escoles Públiques de Catalunya. El conveni d'integració de cada escola establia la rescissió del contracte laboral dels mestres i el nomenament com a mestres interins de l'ensenyament públic. L'any 85 el Parlament de Catalunya va decidir que s'havien de preveure les

condicions específiques d'accés dels mestres afectats pel procés d'integració —Disposició Transitòria Desena, de la Llei 17/1985, de la Funció Pública de Catalunya. Cinc anys després, malgrat que el Govern de la Generalitat ha estat anunciant una solució en el marc d'una futura llei de cossos docents de Catalunya, la situació és la mateixa. Fa dos anys ho van prometre; després, a principis del curs passat; després, per Nadal. El Departament va ratificar el seu compromís de donar a conèixer un esborrany del Projecte de Llei de Cossos i realitzar consultes als afectats. Ara es diu que es farà després que s'aprovi la LOGSE.

Senyor Conseller, tampoc em podria dir que Madrid no els deixa fer la Llei de Cossos Docents, perquè l'avantprojecte de la LOGSE, que vostè coneix, contempla la possibilitat que a Catalunya es pugui fer una llei de cossos.

Els professors del CEPEPC, demà, també van a la vaga. Tot això, senyor Laporte, va en detriment de l'escola pública. El reconegut prestigi de les escoles del CEPEPC, avui a la xarxa pública, pot trontollar si no es dona estabilitat als seus professors. Les vagues, les mobilitzacions, a les quals tenen dret els professors, no ajuden, però, a la consolidació del prestigi de l'escola pública. Només vostès en són responsables.

El problema de l'accés dels interins a la funció pública, vostès es van comprometre a estudiar-lo i a traslladar als òrgans competents possibles vies de sortida on, per damunt de tot, es valorés l'experiència docent i els anys de servei a l'ensenyament públic. No s'ha fet res d'això —també, per aquest tema, van a la vaga els interins—, ni això ni el Projecte de Llei de Cossos Docents; els interins i els substituïts i els interins del CEPEPC volen saber si podran accedir a la funció pública. Les vagues trenquen l'activitat educativa per la irresponsabilitat del Departament que no sap negociar, consensuar ni respectar els acords.

Respecte de la política de personal, hi ha un altre aspecte que vull tractar i que va concretar-se en el Pacte d'abril, amb la creació d'un treball mixt que estudiaria i faria propostes a la mesa sectorial sobre la revisió i l'actualització dels criteris sobre comissions de serveis a llocs de treballs docents. Aquests criteris s'han revisat a EGB, però no a ensenyament secundari. Avui hi ha 1.800 comissions de serveis sobre una plantilla de més de 16.000 professors de Formació Professional i BUP. O sigui, més d'un 10% de professors en comissió de serveis. La Llei de la Funció Pública de la Generalitat estableix que: «La Comissió de serveis tindrà caràcter temporal, per necessitats del servei, i no podrà durar més de dos anys.» A la pràctica es donen anualment, però s'arriben a donar cinc o sis anys seguits. Es fa una mala interpretació de la Llei, senyor Conseller.

Quines necessitats justifiquen que hi hagi més d'un 10% del professorat en comissió de serveis? Si hi ha un total de 1.800 places en comissió de serveis representa que, de fet, 3.600 llocs de treball —més del 20%— no estan ocupats definitivament, sinó en situació de provisionalitat, perquè qui ocupa la plaça dels professors, ara en comissió de servei, és un interí i queden bloquejades les places dels propietaris, sense que es puguin treure a concurs. Es genera així més interinatge i, per tant, més inestabilitat. Crec que els sindicats estan disposats a negociar una sortida estructural. Facin-la, senyor Conseller i negociïn.

El tema que tractaré a continuació afecta també la política de personal de la Conselleria d'Ensenyament i es refereix a la pla-

nificació escolar i a les plantilles. La funció de planificació correspon a la Generalitat. Vostès han de saber, per als propers deu anys, quants professors necessitarà el sistema educatiu a Catalunya. La LOGSE fixa criteris, però vostès han de fer previsions i torna aquí el Ministeri d'Educació i Ciència. En el llibre blanc de l'educació hi ha planificació de centres, professors, etcètera, per províncies. Vostès en el volum del mapa escolar que ens han entregat gairebé només ens presenten estadístiques d'alumnes, i del seu contingut no es pot deduir una planificació.

Si vostès haguessin fet una planificació segurament els interins sabrien si són o no necessaris per al futur educatiu de Catalunya; segurament hi hauria més tranquil·litat.

En els acords d'abril es deia que abans de finalitzar el mes de maig es negociaria un pla de qualificació de plantilles dels centres que hauria de tenir en compte les condicions d'adjudicacions dels llocs de treball, pla que s'estendria al curs 91/92 i establiria els percentatges corresponents a cada curs per a la seva aplicació gradual amb els següents objectius: implantar l'aula de tres anys; dotar els centres d'especialistes en educació física, música i pretecnologia; generalitzar el professorat de suport; dotar de personal administratiu els centres d'ensenyament primari. No es compleix l'acord tampoc; no hi ha planificació. En la matriculació d'enguany no es fa referència a les aules de tres anys. Ha estat anunciat repetidament pel Conseller senyor Laporte, i li pregunto: tindrem o no aules de tres anys, senyor Conseller? De moment no s'han fet previsions i sense planificar es fa malament.

Tampoc no es coneix cap planificació respecte als professors de suport, ni per als d'educació física, música i pretecnologia. No existeix un pla concret, no es coneixen els criteris.

I quant a dotar de personal administratiu els centres d'ensenyament primari, tampoc s'ha fet. De nou, el Ministeri d'Educació i Ciència els ha passat davant. En territori MEC ja s'han fet dotacions de personal administratiu a gairebé més de tres-cents centres, i hi ha l'acord, el compromís, de dotar més de sis-cents centres de personal administratiu.

Abans d'acabar em referiré a la política de formació del professorat. Vostès no donen informació. L'oferta de formació no surt per convocatòria pública, no hi ha una política informativa clara. Vostès han establert un sistema mixt d'assistència, contràriament al pacte en què es fixava que seria en horari de permanència en el centre. Els cursos es fan part en horari laboral i part voluntàriament fora de l'horari; un nou incompliment, senyor Laporte.

Em queden coses a dir. Tindré oportunitat en la rèplica; ara no vull deixar de parlar del calendari escolar i la jornada de treball. El pacte diu que en tres mesos s'estudiaran les reduccions dels horaris lectius per motius de malaltia o edat, l'horari lectiu del professorat, la jornada, l'horari lectiu de l'alumnat, l'adequació del calendari escolar. Ha passat gairebé un any des dels acords; enmig, un inici de curs 89-90 caòtic respecte a l'horari i el calendari, amb circulars del Departament que després s'han de retirar. Finalitza el segon trimestre del curs actual i no s'ha parlat del tema. Fins quan aquesta situació d'incompliment dels acords? El desgovern de la Conselleria d'Ensenyament porta a l'endarreriment i a l'incompliment del pacte i a la insolvència per donar sortida als problemes educatius de Catalunya. La vaga anunciada posa en qüestió l'autoritat del Conseller d'Ensenyament, que fou qui va signar els acords. I, per tant, els

incompliments afecten la veracitat del mateix Conseller i de l'Executiu.

En benefici de la comunitat educativa, donin solucions i negociïn.

Moltes gràcies.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER: Moltes gràcies, Il·lustre senyora Diputada. Per contestar la interpellació té la paraula l'Honorable Conseller senyor Laporte.

El Sr. CONSELLER D'ENSENYAMENT (Josep Laporte): Moltes gràcies, senyor President. Senyores diputades i senyors diputats, la Il·lustre Diputada fa una interpellació sobre un tema vastíssim, política de professorat del Departament, i en començar sembla que ho centra en un tema, en els acords de la mesa sectorial i en l'incompliment que, segons ella, fa el Departament i jo particularment d'aquests acords signats el 7 d'abril de l'any passat; aviat farà un any. Jo no sé si amb el temps que tinc em serà possible contestar-li detallament totes les coses que ella m'ha dit. Ho intentarem.

Jo portava preparada una resposta de tipus més general, de parlar de la importància fonamental que donem al professorat i d'explicar una darrera l'altra quines són les mesures que en aquest sentit hem pres durant els gairebé dos anys que jo porto al capdavant del Departament d'Ensenyament. Jo l'única cosa que li voldria dir, de caràcter general, del que jo portava preparat, és que realment no hi ha cap mena de dubte que el professorat és la clau de volta fonamental del sistema educatiu. D'això, senyora Torrent, no hi ha absolutament cap dubte. Jo he dit moltes vegades que per a una bona marxa, per a un bon ensenyament val molt més un professor sota un pi, que sigui un bon professor, que no pas un professor que disposi de grans instal·lacions, de molt material didàctic, però que no tingui vocació, que no senti el fruit d'ensenyar bé els seus deixebles. Per això una de les missions del nostre Departament és, sens cap mena de dubtes, procurar millorar la qualitat de l'ensenyament. I la millora de la qualitat de l'ensenyament passa forçosament a través de la millora de la formació professional de tots els professors a tots els nivells.

La senyora Torrent m'acusa d'haver incomplert els acords que es van signar ara farà un any. Miri, senyora Torrent, no es pot dir que s'han incomplert els acords —uns estan fets, els altres estan encara en negociació, en els altres s'ha avançat realment poc— perquè el pacte que va ser signat durava fins al desembre de l'any 1990; o sigui que encara tenim bastant temps per parlar dels temes. I si no s'ha avançat més en part és perquè hi ha hagut dificultats en les negociacions. Com vostè sap, en un moment determinat la part representativa dels sindicats estudiantils es va aixecar de la mesa de negociació i van pretendre que aquella mesa fos substituïda pel fet de posar-hi un mitjaner, una persona que fes d'home bo, i ells van designar en principi el Síndic de Greuges de Catalunya, per tal que, com que segons ells no s'avançava en el procés de negociació, fos aquesta altra tercera persona la que portés les negociacions.

El Síndic de Greuges no ha recollit aquesta petició en un sentit favorable, i, per tant, nosaltres hem invitat repetidament la part sindical a reprendre les negociacions. Sembla, ho he de dir i em complau, que en els moments actuals el clima és bo, que hi ha una bona predisposició per part dels representants sindicals a assegurar una altra vegada a la taula, i estic segur que en aquesta mesa negociadora, a la qual nosaltres portarem pro-

postes concretes en molts dels punts que encara estant pendents, donarem passes endavant des de tots els punts de vista.

Em diu la senyora Torrent que no complim el tema retributiu. El complim exactament, senyora Torrent. A partir de la signatura de l'acord, cobren tres mil pessetes més en comparació amb els mestres de la resta de l'Estat. A partir del mes de juny, tots els mestres de Catalunya, en cobraran cinc mil més que no pas tots els mestres de la resta de l'Estat. L'acord ha estat, des d'aquest punt de vista, total, i, a més a més, hi ha l'acord implícit, explícit —no implícit— explícit, signat per mi, que nosaltres hem de fer tots els possibles per tal d'aconseguir l'homologació dels mestres. Jo sóc el primer defensor d'això: l'homologació salarial dels mestres. Una altra cosa és que aquesta homologació es pugui dur a terme. Nosaltres, en mostra de bona voluntat, el Consell Executiu, que no jo, en mostra de bona voluntat, va acordar en un moment determinat aquest increment de retribució de cinc mil pessetes mensuals per a tots els mestres, que són molts milers de milions de pessetes, com la senyora Torrent sap. I que, evidentment, això està subjecte a diverses circumstàncies; no cal dir-ho, a una disponibilitat pressupostària suficient per incrementar encara més aquests salaris, sinó també a un altre punt molt important, que és que el procés d'homologació s'ha de produir també en el que vostè en diu, com en diem tots, el territori MEC, i que en el moment que s'hagi produït allà l'homologació podrem saber exactament aquí si encara anem endarrerits i quant hi anem, si és que és així.

Planteja després el tema dels interins i dels substituïts, que fan una vaga intermitent, com vostè ha dit, i que jo lamento profundament, perquè aquesta vaga intermitent la fan realment en unes negociacions en curs, i jo voldria que la senyora Torrent tingués confiança en el meu tarannà negociador i en les meves ganes d'arribar a acords dintre de les possibilitats del Departament amb tots els col·lectius: amb els interins i substituïts, amb els professors del CEPEPC, etcètera.

Però bé, aquí li donaré unes dades pel que fa referència als interins i substituïts. Miri, a Catalunya en el moment actual hi ha 4.077 mestres que no tenen una estabilitat assegurada; 1.882 són interins pròpiament dits, 2.195, o sigui la resta, són professors substituïts, que no és pas exactament el mateix, com la senyora Torrent... Aquests 1.882 interins estan acollits als efectes de l'acord de l'abril del 89 i tenen l'estabilitat assegurada; no són ells els que protesten. De fet els que protesten són els substituïts, que són —repeteix— gairebé 2.200 entre EGB, Batxillerat i Formació Professional. Aleshores això comporta greus problemes..., jo no sé a quin acord arribarem i espero que arribarem a un acord o altre, però tot acord té les seves contrapartides i en el nostre cas hi ha el següent, passa el següent: que, per efecte de la diversitat de matèries en els plans d'estudi, especialment de l'ensenyament secundari, i del compromís adquirit ja de formalitzar els nomenaments dels 1.215 professors per tot el curs acadèmic, va ser obligat d'assignar el mes de setembre professors a determinades assignatures sense la titulació requerida específica per impartir-les. És a dir, això vol dir que assegurar la continuïtat indefinida d'un professor dintre del sistema educatiu vol dir que a la millor un dia determinat ha d'ensenyar una cosa per a la qual ell no està suficientment preparat. El nou pla d'estudis de l'ensenyament secundari obligatori i la repercussió de la recessió demogràfica, que la senyora Torrent

coneix prou bé, ens obliga, de moment, a no poder garantir l'estabilitat a determinats col·lectius; per exemple, als professors de grec, als de llatí, als de química, als de física, als de ciències naturals, als de formació humanística, als de francès, als de dibuix; és a dir, tenim un excés de professors que, en vista de l'evolució que tindrà el mapa escolar de Catalunya, deguda a la recessió demogràfica —com vostè mateixa ha dit—, arribarà un moment que ens sobran professors de llatí, i què els haurem de fer fer, aleshores? No ho sé. El mateix passa amb la Formació Professional, que si la transformem en cicles de durada variable —tal com està contemplat en el Projecte del qual vostè parlava, que van en certa manera lligats a pràctiques a les empreses i de caràcter poc estable—, es produirà, sense cap mena de dubtes, un superàvit dels col·lectius de professors de tecnologia i de pràctiques de taller, molts dels quals són, a més a més, titulars de matèries que s'han fet absolutament obsoletes. Vostè sap que la Formació Professional és un dels sectors de l'ensenyament que està sotmès a una modificació —i afortunadament és així— més profunda a causa dels avenços tecnològics, i per tant és difícil, és difícil —no li dic que sigui impossible, que impossible certament no hi ha res en aquest món—, però és molt difícil que per aquestes circumstàncies que li dic nosaltres puguem assegurar l'estabilitat indefinida, a part que naturalment tots els professors tenen la possibilitat d'entrar per oposició i d'esdevenir titulars, però, a part d'això, és difícil que nosaltres puguem assegurar indefinidament un increment de plantilles que, no solament seria cada vegada més gran, perquè és clar si durant el curs un professor es posa quatre o cinc vegades malalt i cada curs de la seva malaltia, de quinze dies o tres setmanes, l'ha de substituir una persona de fora del sistema, un substitut, i si a aquest substitut, pel fet d'haver estat uns dies o unes setmanes donant classe, li hem de garantir l'estabilitat, arribarem a una inflació de la plantilla tremenda i, a més a més, ens trobarem amb la situació que li deia, que de segons quines matèries no sabrem què fer dels professors, atesa l'evolució dels plans estudi.

Quant al col·lectiu del CEPEPC, jo li he dit moltes vegades a vostè mateixa i a altres il·lustres diputats, il·lustres diputades d'aquesta Cambra, nosaltres garantim l'estabilitat d'aquest col·lectiu; així ho preveia la Llei i així es fa. El que passa és que l'estabilitat definitiva no pot venir fins que es modifiqui la normativa vigent, senyora Torrent, i això esperem fer-ho amb la Llei de cossos docents; Llei de cossos docents que nosaltres teníem ja endegada en bona part, i que realment en els moments actuals estem dubtant de si aquesta Llei, si la LOGSE segueix el tràmit parlamentari i no és modificada d'una manera notòria, especialment en les seves transitòries, nosaltres estem dubtosos de si realment podrem fer una llei de cossos que siguin realment, autènticament autonòmics i diferenciats dels de l'Estat.

Per tant, falta veure com s'acaba això. També li he d'assegurar que hi ha negociacions amb el Ministeri i que jo tinc l'esperança que s'arribi a acords que permetin que a Catalunya, que a la Generalitat de Catalunya i, no cal dir-ho, dins de la Generalitat a aquest Parlament, li restin competències suficients per tal de fer un desplegament efectiu de la Llei d'ordenació general del sistema educatiu que permeti adaptar aquest sistema educatiu a les peculiaritats de Catalunya. Per ara aquesta esperança no s'ha perdut, i mentre no estigui aprovada definitivament la Llei no li podré donar una resposta més concreta.

Coincideixo amb vostè que hi ha massa comissions de servei, senyora Torrent. Estic d'acord amb vostè, i estem procedint a fer una revisió profunda d'aquest tema. Aquest és un mal que ve de molt temps i realment, segurament, encara que s'ha fet ja una reducció durant el curs passat d'aquestes comissions de servei, hem de fer una reducció encara més notòria.

Pel que fa a la planificació escolar i a les plantilles del mapa escolar, senyora Torrent, jo l'altre dia ja vaig dir en aquest Parlament que nosaltres havíem publicat el primer volum del mapa escolar, i el primer volum del mapa escolar no és tot el mapa escolar, és una introducció demogràfica, podríem dir, de dades recollides del que ha passat a Catalunya durant aquests darrers anys, i una projecció —si continua l'actual tendència— del que serà el cens escolar de Catalunya fins a l'any 2000 o 2001. No hi ha dubte, no hi ha dubte que, a aquest primer volum, el seguiran d'altres volums, i que abans del curs 91-92, un cop aprovada la llei marc de Madrid —que és el que nosaltres voldríem: que fos una llei marc—, nosaltres disposarem de dades suficients per tal de poder anar publicant la resta de volums, que els tenim, en certa manera, fets ja, però que hem d'adaptar a la normativa que al final s'acordi.

Molts altres temes s'han tractat: aules de tres anys. Miri, nosaltres hem dit moltes vegades i ho repeteixo un cop més, l'altre dia en una interpellació de l'Il·lustre Diputat senyor Riera també deia el mateix: que tenim la intenció de procedir a l'escolarització general de tots els infants de tres anys els pares dels quals la demanin, evidentment. Tenim escolaritzats els quatre i cinc anys, no al cent per cent, però sí al cent per cent de la demanda que hi ha. Nosaltres començarem aquest curs, aquest curs vol dir el 90-91, amb una primera fase experimental, que hi haurà unes quantes aules de tres anys en el conjunt de Catalunya: poden ser cent, poden ser cent cinquanta..., potser una mica més. Però nosaltres estem absolutament decidits, en vista de l'experiència d'aquest any..., perquè —tal com deia l'altre dia també— escolaritzar alumnes de tres anys no és igual que escolaritzar alumnes de quatre o de cinc anys, i hem d'aprendre sobre la marxa en aquest sentit, tot i que tenim ja totes unes directrius molt clares, estem disposats que, en el transcurs de tres cursos acadèmics, la totalitat dels nens de tres anys que vulguin escolaritzar-se a l'escola pública ho puguin fer; aquest és el nostre pla, que per ara no tenim per què modificar-lo.

La senyora Torrent també m'ha acusat del fet que no tenim pla de formació de professorat: senyora Torrent, es va presentar en aquest Parlament. És un pla de formació de professorat que, a mi, em sembla que està molt ben fet, que, en general, ha estat ben rebut per tothom, i que l'anem aplicant d'una manera progressiva i d'acord amb les circumstàncies, i que fem grans esforços de tot tipus, fins i tot pressupostaris, per tal d'anar-lo ampliant. Després, a la contrarèplica, en tot cas, si vostè vol i vostè hi insisteix, hi podré entrar amb més detall.

I, finalment, pel que fa al calendari escolar, nosaltres tenim ja un projecte de calendari escolar per al curs que ve; aquest calendari escolar està actualment a informe del Consell Escolar de Catalunya, i jo espero que, si no dintre del mes d'abril, amb tota certesa dintre del mes de maig, aquest calendari ja sigui norma, d'una manera definitiva, i sigui tramès a tots els centres d'ensenyament.

Moltes gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Conseller. La

senyora Torrent pot fer la rèplica durant cinc minuts.

La Sra. TORRENT: Senyor Conseller, per començar volia, abans de fer la rèplica al que ha dit vostè, deixar clares dues qüestions: una, que jo en la meua intervenció no he dit que en les retribucions la qüestió econòmica no s'havia dut a terme, sinó precisament que els aspectes que feien referència a retribucions sí que s'havien pactat, sí que s'havien portat a terme feliçment; i tampoc no he dit res respecte que no hi ha hagut un pla de formació de professorat, sinó que precisament vostès el van presentar en aquest Parlament, jo crec que les crítiques a aquest pla de formació de professorat venien més en la línia de dir que no estava previst el cost d'aquest pla de formació, però que, en general, hi va haver una acceptació en el tema del pla de formació de professorat. Del que jo m'he queixat és que en un dels acords d'abril es deia que els professors que accedissin a determinats cursos en el pla de formació de professorat el que podrien fer és un horari lectiu: el que passa en la realitat és que no es fa en horari laboral —no horari lectiu, sinó en horari laboral. Jo m'he queixat d'aquests aspectes.

Però sí que voldria deixar clar que jo he dit que en els temes de retribució econòmica els pactes s'havien complert. El que no s'havien complert eren aspectes que afectaven els principis de l'acord i que, en definitiva, al que anaven, en la qüestió de fons, era a potenciar la qualitat en l'escola pública. I que, en aquest extrem, el tema que el professorat estigui content, com vostè també ha reconegut, és un tema clau.

Jo crec que, de fet, els incompliments es donen, sobretot, en els terminis que es van pactar que es començaria a negociar, que es crearien comissions perquè fessin els estudis. Aquests terminis s'han saltat tots; evidentment que vostès tenen un any per complir l'acord, però el descontent s'ha anat generalitzant, s'ha anat generalitzant i la vaga d'interins, de substituïts, la vaga dels interins del CEPEPC és una mostra d'aquest descontent, perquè al darrere, evidentment, hi ha els sindicats, i els sindicats, juntament amb l'Administració, van pactar, i quan es veu que el pacte no es compleix en els temes de principis, evidentment el que es crea és descontent. És això el que vull venir a denunciar en aquest Parlament.

M'ha sorprès una mica el que ha dit vostè de la posició del Síndic de Greuges, del senyor Rahola, perquè la meua informació és diferent a la que vostè ha donat. Els sindicats van demanar la intervenció del Síndic de Greuges, senyor Rahola, perquè fes una mica d'intermediari, de mitjancer, atès que, quan uns acords no es compleixen, segons llei hi ha la possibilitat que un intermediari pugui actuar perquè es desbloqui aquesta situació de desacord. I, de fet, jo el que sé —i crec que estic ben informada— és que el Síndic de Greuges els ha enviat a vostès..., hi ha hagut una sèrie de cartes entre vostès i els sindicats, mitjançant el Síndic de Greuges, que els ha demanat que tornin de nou a negociar i que vostès no han contestat, i que vostès no han contestat o que han contestat en el sentit que estarien disposats a negociar sempre que es revisessin els acords i es comencés per aquelles qüestions que són menys conflictives, per aquelles qüestions més fàcils, i que la resposta dels sindicats ha estat: «Sí, senyors, tornem a negociar; comencem per les qüestions menys conflictives, per les més fàcils d'arribar a un acord, però no renunciem, des del punt de vista dels sindicats, que es tractin tots els temes que vam tractar en el pacte d'abril.» I a això és al que vostès no han donat resposta.

Vostè m'ha estat explicant que està d'acord amb mi en el tema de les comissions de serveis. Bé, doncs jo penso que, en aquest tema, els sindicats el que volen és..., el tema també és difícil, no és fàcil; jo sóc conscient, quan li feia la meua interpellació, que els temes que he tractat no eren fàcils de resoldre, però que, evidentment, si hi ha voluntat de negociació, els sindicats també són conscients d'aquestes dificultats, i del que es tracta, sobretot, és de voluntat de negociació.

És clar, vostè, del tema de les aules de tres anys, fa molt temps que va dient que sí, que sí... Ara, per primer cop, li sento dir que l'any 90-91 hi haurà entre cent i cent cinquanta aules de tres anys a Catalunya. Bé, doncs és una data a tenir present.

M'ha dit que era difícil assegurar l'estabilitat dels interins per totes les dificultats que vostè m'ha expressat, però, bé, a mi em sembla que, en tot això, el que cal és negociar. O sigui, a Catalunya el que no hi pot haver són cinc mil interins en situació d'inestabilitat, i, és clar, si el mapa, segons les anàlisis que vostè diu del mapa escolar no es preveu que passarà amb aquests cinc mil interins, i que si s'ha de modificar la Llei de Cossos Docents, doncs facin-la, perquè jo crec que endarrerir-ho en funció de la LOGSE no té excessivament motiu, perquè la LOGSE garanteix —i vostè la coneix— que les comunitats autònomes poden fer la seva pròpia llei de cossos docents. Segurament hi ha unes petites excepcions que es poden tenir presents a l'hora d'elaborar-la, però aquestes excepcions són de criteris raonables, com, per exemple, garantir a nivell del territori MEC o de tot l'Estat espanyol que hi hagi, que es garanteixi la mobilitat dels professors; per tant, si un professor que està a Catalunya vol traslladar-se a Galícia, o a Madrid, o al País Basc, o a Andalusia, pugui fer-ho, que no estigui encotillat per una determinada llei de cossos docents de Catalunya.

Per tant, jo crec que el tema de la LOGSE en aquests moments és una excusa, que vostès tenen pendent d'aquest tema un col·lectiu de gairebé mil mestres, que són els interins del col·lectiu del CEPEPC, i que ja és hora que els donem garanties d'estabilitat, perquè, si algú s'ho mereix —i en això no voldria fer discriminació—, crec que, amb tota raó pedagògica, amb raó pedagògica positiva, els col·lectius del CEPEPC han fet un esforç molt considerable per aixecar la qualitat de l'escola pública.

Com li deia abans, la manca de compliment dels acords es remet, gairebé en la majoria dels casos, a les qüestions de creació de comissions, als estudis..., que no s'han complert els terminis. Vostès a la millor deien: «en el termini d'un mes..., en el termini de tres mesos...», i bé, estem que ha passat un any, des de l'abril de l'any passat, som a finals de març, el mes que ve farà un any i queden només nou o deu mesos per al compliment dels acords. Hi ha coses que no es poden improvisar: primer ens trobarem a l'estiu, després vindrà l'inici del curs escolar i tot el tema del calendari, de l'horari..., es tornaran a crear tots els problemes amb què ens vam trobar l'inici del curs passat.

I m'han quedat molts temes a tractar que formen part de la política de personal, perquè, evidentment, vostè potser s'ha sorprès de la meua intervenció, que no esperava que jo em remetés simplement als acords del mes d'abril amb els sindicats, però, és clar, fixi's, jo crec que li he centrat molt bé el tema, perquè els acords són d'un any i, per tant, no li he fet una exposició, una intervenció dilatada, sinó que li he centrat en els acords d'un any i que, realment, els acords feien referència a la política

envers el personal públic.

Per exemple, no li he parlat del tipus de centre, ni de relacions de mestre i alumne, que són temes que també es van parlar; no li he parlat del servei de menjadors, que vostès m'han dit en aquest Parlament que ja havien fet un projecte, una normativa —cosa que encara no ha sortit a la llum pública. Tots aquests temes, senyor Conseller, els hi plantejo perquè no tinguem un inici de curs caòtic i perquè els temes no quedin arraconats com estan quedant, que s'està dient constantment que s'està fent, que es farà, que s'està fent... La resposta seva, senyor Conseller, a les meves intervencions i en general a les del Grup Socialista és, en general, sempre que tot s'està fent; i jo el que veig és que demà continua la vaga d'interins, que demà els interins i els substituïts, els interins del CEPEPC seran al carrer... Jo, per exemple, tinc la meua filla en una escola pública i ahir ja vaig rebre una carta que em deia que dijous no la portés a l'escola, que això perjudica l'escola pública... I, per tant, si ha de fer un esforç aquest Govern ha de ser, sobretot, per potenciar la qualitat de l'escola pública, que els pares no hagin d'estar davant la pregunta de si seria millor portar-los a la privada, perquè és l'escola pública, crec, que ha de ser en la xarxa principal on ha de ser possible l'opció majoritària dels pares de Catalunya.

Senyor Conseller, compleixi els acords i s'evitarà vagues com les de demà i s'evitarà també interpellacions com aquesta, en què jo crec que el que queda evident és que vostès no compleixen els pactes i que no és només vostè, senyor Conseller d'Ensenyament, sinó que, en ser un membre del Consell Executiu, el Govern de la Generalitat queda, en aquests moments, davant l'opinió pública, afectat de desautoritat.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyora Torrent. Li recordo que la bombeta, senyora Torrent, la bombeta roja serveix per a alguna cosa, eh? S'ha excedit en un noranta per cent del temps concedit.

Té la paraula l'Honorable Conseller.

El Sr. CONSELLER D'ENSENYAMENT: Moltes gràcies, senyor President. Faré els possibles per compensar l'excés de temps de la senyora Torrent.

Senyora Torrent, vostè m'ha dit, per exemple, que no hem previst el cost del pla de formació del professorat. Miri, l'any passat, 794.213.384 pessetes en pressupost; aquest any, 1.100 milions de pessetes en pressupost, més 1.140.120.294 de serveis relacionats amb la formació del professorat; això vol dir que l'any 90, si aquest Parlament té a bé aprovar el Pressupost, gastarem en aquest tema només 2.240.120.294 pessetes. Punt número 1.

Ens hem saltat terminis. Senyora Torrent, durant molt de temps no hem pogut negociar perquè la part —anava a dir contrària, però no és contrària—, la part sindical no acudia a la mesa de negociacions. Vostè, amb el que ha dit del Síndic de Greuges, m'ha donat la raó: el Síndic de Greuges no ha volgut fer de mitjancer, va dir als sindicats que ens demanessin..., vaja, i a nosaltres que oferíssim de continuar la negociació. El Síndic de Greuges, en una negociació entre el Govern —perquè la mesa és una emanació del Govern— i les organitzacions sindicals, no hi té, òbviament, res a fer.

Jo no vull discutir, no ja amb vostè, sinó els temes que tenim pendents de discutir amb els sindicats, aquí. Jo el que vull és

arribar a acords, senyora Torrent: estic absolutament disposat a negociar. Vostè insisteix que fem la llei de cossos docents. No entrarem ara aquí, senyora Torrent, en una discussió d'una llei que ha de discutir el Parlament de Madrid: vostè la troba raonable i jo la trobo molt poc raonable, senzillament; em limitaré a dir això. I dir una altra vegada que, si aquesta Llei va endavant tal com està, sense que s'hi introdueixi cap esmena, aquest Parlament podrà dir molt poca cosa —per no dir res— sobre com ha de ser el sistema educatiu a Catalunya. És el meu punt de vista, vostè té el seu; veurem com s'acaba la Llei i, aleshores, ja en parlarem.

Insisteixo que no vull tornar a discutir el tema de la negociació amb els sindicats, i li repeteixo, simplement, que estem absolutament oberts a totes les negociacions. Jo penso que tenim temps suficient, si hi ha bona voluntat —per la nostra part hi és tota, i penso que per les centrals sindicals també—, d'arribar a acords que siguin satisfactoris. Jo, com vostè, sóc el primer defensor de la qualitat de l'escola pública. A mi, de tota manera, senyora Torrent, li haig de dir que em preocupen molt més les vagues que hi pugui haver a l'ensenyament —que no sé fins a quin punt són culpa meua— que no pas les interpellacions que vostè em pugui fer.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, Honorable Conseller. Passem ara al sisè punt de l'ordre del dia, que és la interpellació al Consell Executiu sobre la política general d'ordenació farmacèutica, que formularà l'Il·lustre Diputat senyor Daniel Font. Té la paraula.

Interpellació al Consell Executiu sobre la política general d'ordenació farmacèutica

El Sr. FONT: Gràcies, senyor President. Encara que potser una mica cansats i amb ganes de marxar, ens toca encara ara parlar d'ordenació farmacèutica i, per tant, hem plantejat aquesta interpellació sense preveure l'horari, òbviament, sobre la base de la pregunta que és: quins són els objectius generals de capteniment del Consell Executiu en relació amb la política general d'ordenació farmacèutica? És a dir, quina és la política en matèria d'ordenació farmacèutica del Govern de la Generalitat en les distintes facetes que pot abastar, i d'acord amb el marc legal que en aquest cas és aplicable, que no és altre que l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, que estableix que la Generalitat té competència exclusiva en matèria d'ordenació farmacèutica, excepció feta de l'ordenació del producte, que és una competència de l'Estat. Per tant, en aquest marc, quina política d'ordenació farmacèutica?

Diríem que l'origen de la interpellació —és a dir, el motiu de la interpellació—, el que ens ha preocupat, a nosaltres, inicialment, han estat un conjunt de conflictes que hem detectat, i de situacions aparegudes en nombroses poblacions del Maresme i del Baix Llobregat, que plantegen aquesta conflictivitat, bàsicament un problema de règim horari. És a dir, de règim horari circumscrit a les guàrdies de farmàcia, particularment a les guàrdies de farmàcia de règim nocturn, i que posa en evidència —si bé és un dels problemes que afecta l'ordenació farmacèutica— un problema de fons, ens sembla detectar a nosaltres, que fa que ens interessem pel que és globalment l'ordenació farmacèutica i intentem dilucidar si realment hi ha una política i si

aquesta política es basa, particularment, en la idea d'elaborar un conjunt normatiu —particularment una llei— que posi fi als problemes i, en definitiva, inauguri una etapa de major estabilitat del sistema farmacèutic de Catalunya.

La conflictivitat més recent a la qual ens referim parteix d'una carta del Col·legi de Farmacèutics de Barcelona que va remetre a finals d'any a nombrosos ajuntaments —creiem que a tots— del Baix Llobregat i del Maresme. La carta semblava fotocopiada; és a dir, era una carta una mica informal —en el nom del destinatari deia «Senyor Alcalde»—, però es va enviar a tots els ajuntaments, ens sembla, a tots —almenys a molts que nosaltres hem detectat—, i contrasta, aquesta informalitat, amb el contingut, realment important, de la carta, on s'anunciava un canvi qualitatiu en el règim de dispensació nocturna de les farmàcies. S'anunciava unilateralment, en aquesta carta, una reducció de farmàcies de guàrdia nocturna obertes, que afectava les poblacions, particularment les poblacions petites. Pressuposava, aquesta carta, que la dispensació nocturna de productes que no requereixen recepta mèdica, com pot ser el cas d'una xeringa, posem per cas, doncs, no era necessària, i que, atesa la reducció de l'afluència de demandes pròpiament amb recepta mèdica d'urgència expressa, feta pel metge, justificava la reducció d'establiments de guàrdia nocturna... Tots aquests fets, òbviament, nosaltres no hi prendrem part —és a dir, són opinables—, i formen part d'una solució tècnica que proposava el Col·legi i, al final, suggeria una funció per a la guàrdia urbana de les poblacions respecte a les disfuncions que pogués generar de nou aquesta mesura. És a dir, resolvia un problema que sofria el sector farmacèutic i, en definitiva, preveia que, si hi havia algunes disfuncions en règim d'informació, de trasllat de persones, etcètera, hauria de ser la guàrdia urbana de les poblacions qui hi donés solució. Això va molestar particularment alguns alcaldes; ja dic que no entrem ara en el contingut de la mesura tècnica, que entenem que és una mesura tècnica que, en tot cas, seria discutible entre els estaments afectats, els ajuntaments i l'organització col·legial, no entrarem en això, però sí que hem de dir que el procediment no ha estat bo, que ha generat un conflicte i que, segurament, s'hauria d'haver partit d'un altre règim de consulta; per exemple, prendre contacte amb la Federació i l'Associació de Municipis, amb el Departament de Sanitat i, a partir d'aquí, òbviament, elaborar una mesura pactada, orquestrada, que beneficiés tothom. Això no ha estat així, i hi ha hagut conflictes, i per fer una idea d'aquests conflictes n'explicaré un, perquè ens fem una idea de què és el que està passant. Per exemple, a Canet de Mar. A Canet de Mar, de trenta-un dies del mes en què hi havia farmàcia de guàrdia, han passat a set. La resta de dies del mes, doncs, resulta que s'han de fer excursions comarcals a altres poblacions que, de vegades, comporten recórrer una distància de fins a deu quilòmetres, a Llanvaneres o, fins i tot, a Tordera, amb tot un anecdotari. Per exemple, fins al punt que l'Alcalde de Canet, fins i tot, s'ha vist alguna nit en la situació d'haver d'acompanyar personalment amb el seu cotxe privat algun vilatà de Canet que requeria una dispensació farmacèutica, amb el trasbals consegüent.

També hem de dir que, en arribar al poble receptor, diguem, on se suposa que hi ha una farmàcia de guàrdia, doncs, el ciutadà es troba en una situació en la qual pot ser que aquesta guàrdia sigui real o pot ser que aquesta guàrdia sigui de guàrdia localitzable, amb la qual cosa, abans encara, haurà de passar per

l'estafeta de la guàrdia urbana, que haurà de gestionar l'obertura de la farmàcia, etcètera. És una complicació realment important, que resulta de la concurrència de diferents interessos tots els quals caldria casar.

He de dir que l'Alcalde de Canet, igual com els alcaldes d'altres poblacions del Maresme, han denunciat la situació amb la publicació, fins i tot, de bans municipals que han distribuït pels pobles, on es denuncia la situació, on s'apella al compromís públic dels farmacèutics i on, en definitiva, s'anuncien tot tipus d'accions legals per combatre aquest tipus de mesura, atès que es consideren marginats i exclosos de la possibilitat d'intervenir en l'elaboració de la mesura.

La situació de Canet es reproduceix en altres poblacions, a Arenys de Mar, es reproduceix a l'Alt Maresme, a Tordera..., on quinze poblacions, per exemple, queden ateses per tres farmàcies, amb distàncies que poden arribar a ser de quinze quilòmetres, d'un poble a un altre, fins on hi ha la farmàcia oberta... A Sant Feliu, per exemple, l'Alcalde de Sant Feliu ha remès una carta als grups parlamentaris, dient: «Escolti, prenguin part en aquest tema, perquè resulta que ens està creant una situació insostenible, hem de compartir farmàcia amb Sant Just Desvern, amb Sant Joan Despí, amb Esplugues...», cinc pobles per a una farmàcia de guàrdia. A Sant Vicenç dels Horts hi ha un problema, l'Alcalde de Pineda també es manifesta durament, també l'Alcalde de Calella, que fins i tot arribà a anar a l'Hospital Comarcal de Calella a demanar auxili, perquè resulta que els farmacèutics no l'obren a la nit, i demana dispensació farmacèutica a l'Hospital de Calella... Un gran embolic; en definitiva, una gran conflictivitat.

Nosaltres volíem comentar, respecte a això, el fet..., des del punt de vista legal, les condicions d'imposar un ajuntament un règim horari farmacèutic, si es considera correcte o no. Sembla que les sentències i la jurisprudència del Tribunal Suprem, doncs, diuen clarament que no. Per exemple, tenim una sentència del Tribunal Suprem davant una impugnació per la via contenciosa de l'Ajuntament de Tenerife contra un acord d'un col·legi professional de farmacèutics en matèria de guàrdies i torns de les farmàcies, en la qual es parla, en l'argumentació, de la prevalença de l'interès social públic que implica la dispensació de medicaments, per sobre dels interessos de funcionalitat privada, per dir-ho d'alguna manera. O una sentència de l'any 85, sobre torns de guàrdia, també, on falla el Tribunal Suprem improcedència d'establir torns de guàrdia per a dos municipis de manera agregada, que són molts dels casos que tenim plantejats al Maresme i al Baix Llobregat, si els municipis afectats manifestament diuen que no ho volen o diuen que, d'alguna manera, això lesiona l'interès públic; era concretament l'Ajuntament d'Aldaia, de València, contra una mesura del Col·legi de Farmacèutics de València, i el Tribunal Suprem acabava ordenant l'elaboració d'un nou sistema de torns de guàrdia a les localitats impugnants, perquè s'hi havien oposat manifestament.

No entren tant, doncs, les sentències i la jurisprudència, en el contingut de les mesures tècniques, que totes són possibles, i s'ha d'estudiar l'òptima, però sí en el procediment seguit, és a dir, d'imposar un ajuntament un règim que considera lesiu per als drets públics o per a l'interès dels vilatans que hi viuen.

En relació amb el conflicte en general, hem de dir que els alcaldes han defensat els municipis, han actuat correctament, que els farmacèutics busquen una mesura que els afavoreixi, la qual

cosa també és lògic i legítim, que el Col·legi autor de la mesura inicial darrerament està prenent mesures, doncs, per reencarrilar la situació amb acords locals entre farmacèutics i ajuntaments, però hem de dir una cosa, i això ho diria al senyor Conseller: tenim la impressió que hi ha hagut una absència notable, en aquest cas, respecte a aquest conflicte concret, de l'autoritat sanitària; és a dir, del Departament de Sanitat. No l'hem detectat; l'hem detectat, solament, entre els tècnics, en una reunió del Consell Comarcal del Maresme, i no hem vist una acció política en aquest tema, ni una acció administrativa clara i, per tant, ens fa sospitar que no s'hagués instal·lat la posició del Departament en aquesta actitud obtusa i insulsa, jo diria, que es tracta d'un problema de col·legis professionals. És a dir, d'un tema que afecta els col·legis professionals i els ajuntaments. Voldríem que la posició no fos aquesta, i voldríem argumentar-ho una mica. Per exemple, per discutir o comentar si pot o no pot intervenir, el Departament de Sanitat, en un tema com aquest. L'anàlisi del marc legal que envolta l'ordenació farmacèutica posa en evidència aclaparadorament que sí; hi pot intervenir, hi pot intervenir, a més, de manera exclusiva i il·limitada. Almenys així ho diu l'Institut d'Estudis Autonòmics de la Generalitat, que, en l'anàlisi que fa de les competències contingudes en l'Estatut d'Autonomia, diu que l'ordenació farmacèutica, d'acord amb l'article 9 de l'Estatut, és competència exclusiva —i ho diu textualment i ho subratlla: «Sense límits» —sense límits— «de la Generalitat de Catalunya, que comprèn no solament funcions executives, sinó també reglamentàries i de tipus legislatiu» —m'interessa subratllar això de «tipus legislatiu» —«sense altre límit que les bases sanitàries generals». Això ho diu l'Institut d'Estudis Autonòmics, i també es diu en l'anàlisi que el Govern de la Generalitat no ha fet ús d'aquesta competència que té la Generalitat des del 1980, en no haver legislat, i en haver fet, en aquest terreny —ho diu el text, no ho diem nosaltres—, ben poc: algunes ordres, algun decret sobre distància entre farmàcies, i altres elements d'ordenació, però, en definitiva, sense un marc integral de tipus legal. Especifica que la Generalitat pot establir el seu propi model d'ordenació farmacèutica, que comprèn un nombre molt important de funcions; diu: «facultats de regulació d'establiments farmacèutics, la seva planificació, establir normes d'autorització i regulació d'accés a la titularitat, reglament aplicable a transmissió a la seva amortització, criteri per als règims horaris i dispensació de fàrmacs, etcètera». És a dir, tot allò que fa referència a l'organització pròpiament del sistema farmacèutic, a l'ordenació, pròpiament, del sistema farmacèutic. Com deia, queda exempta d'aquesta capacitat ordenadora l'ordenació del producte, que és competència de l'Estat, i que s'està exercint ara mateix en la revisió, després de la revisió, en el Congrés dels Diputats, a les Corts Generals, d'un projecte de llei del medicament, en el qual, per cert, haig de dir que han intervingut, en un llarg procés d'elaboració, destacats farmacèutics catalans.

És, per tant, important que entenguem que cal establir un marc normatiu d'ordre general, per una raó molt simple: la inhibició en aquest terreny comporta que, supletòriament, s'apliqui la norma estatal. En no haver-hi legislació a Catalunya, supletòriament regeix la norma estatal, que és una norma pre-constitucional i poc posada al dia, i que s'aplica en tots els territoris del conjunt de l'Estat en què no hi ha sanitat transferida. Per tant, el fet de no aplicar-la vol dir que, supletòriament, anem a raure en

aquest marc legal que d'alguna manera no acaba de resoldre els problemes que estan plantejats. És necessari, doncs, dèiem nosaltres, ens sembla, legislar en tota una sèrie de línies que ara no passarem a detallar, i li preguntaré —perquè veig que s'encén el llum, ja, groc— la pregunta final que voldríem esbrinar respecte a l'actuació del Departament de Sanitat. Primer, preguntar-li si pensen legislar; és a dir, si pensen que el sector farmacèutic de Catalunya requereix una llei, si pensen legislar, i quan remetraran al Parlament un projecte de llei i, particularment, demanar què s'ha fet de l'esborrany del Projecte de Llei d'Ordenació Farmacèutica que una comissió d'experts va elaborar l'any 87, encomanada pel Conseller Laporte, que va lliurar a la Generalitat —perquè s'havia de presentar amb una certa urgència al Parlament de Catalunya, abans de les eleccions del 88—, i que des de llavors no se n'ha parlat més; han passat tres anys des que es va constituir aquella comissió, dos anys des que van lliurar els estudis finals al Departament de Sanitat, i no ha aparegut cap projecte de llei. Per tant, com que creiem que és important fer-ho per superar la situació de conflicte, voldríem una resposta sobre aquest tema: si pensen legislar, si pensen legislar d'acord amb aquell esborrany, i, en definitiva, en quin termini de temps pensen legislar el tema de l'ordenació farmacèutica.

Moltes gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Font. L'Honorable Conseller de Sanitat té la paraula.

El Sr. CONSELLER DE SANITAT I SEGURETAT SOCIAL (Xavier Trias): Molt Honorable President, senyores i senyors diputats, realment, jo voldria començar dient que Catalunya compta en l'actualitat amb uns serveis farmacèutics d'una gran qualitat. Aquest és un fet real, que l'hem de destacar per la important tasca que fan els professionals farmacèutics, que és reconeguda socialment en funció de la seva proximitat i del tracte directe i professionalitzat que ofereixen als usuaris.

Els farmacèutics s'ocupen, d'una banda, d'assistir l'usuari a través de l'elaboració i la dispensació de medicaments i, de l'altra, de fer una tasca de promoció de la salut i d'educació sanitària, que és molt important. A més d'aquestes tasques, jo vull reconèixer, públicament, la gran tasca que fan els farmacèutics a través de cursos de formació continuada, que fan que sigui una professió que avui dia podem dir que a Catalunya gaudeix d'un alt nivell i d'una posada al dia constant.

A Catalunya, el total d'oficines de farmàcia, el mes de desembre del 89, era de 2.696, i el nombre de serveis de farmàcia hospitalària, el mateix mes, era de 83, la qual cosa significa un percentatge global d'una oficina de farmàcia per cada 2.218 habitants, que és una xifra realment molt elevada.

Una vegada traspassades les competències en matèria de sanitat, el Departament de Sanitat i Seguretat Social va elaborar, a partir de la normativa d'àmbit estatal que regula la instal·lació i el funcionament de les oficines de farmàcia, un conjunt de disposicions normatives per regular aquest sector; així, tenim el Decret 86/1983, de 3 de març, que limita l'establiment d'oficines de farmàcia prop de centres d'atenció primària; les Ordres d'acreditació de centres assistencials, de 21 de novembre del 81 i la de 25 d'abril del 83, pel que fa als requisits dels serveis de farmàcia hospitalària i dipòsits de medicaments, i la reestructuració dels partits farmacèutics a través de l'Ordre de 23 de desembre de 1981. A part de les matèries legals, es porta una inspecció continuada de les prestacions farmacèutiques que es

fan a les oficines de farmàcia, i que s'ha intensificat d'una manera molt important aquests darrers anys.

Cal tenir present, però, que l'activitat legislativa en matèria d'ordenació farmacèutica ve condicionada dintre del marc de la Llei General de Sanitat i per la futura Ley del Medicamento, que en l'actualitat es troba en fase de tramitació del projecte. Aquesta Llei, jo espero que surti amb algunes modificacions respecte a l'avantprojecte presentat, perquè, si no, perdríem uns aspectes de competència i, certament, jo he de dir que la impressió d'entrada és bona, perquè sembla que sí que es tindran en compte un conjunt d'aspectes perquè aquesta Llei no sigui limitadora de l'autonomia de Catalunya.

Vostè m'ha dit que no han detectat actuacions per part de la Conselleria de Sanitat, i és difícil pensar que això sigui veritat, que vostè no ha detectat aquestes actuacions, donat el gran coneixement que té de tot el que ha passat en el tema de les farmàcies. Jo crec que sí que ho sap, el que passa és que vostè potser hauria volgut una actuació diferent de la Conselleria. Jo li explicaré com estan les coses en aquest moment, quin és el plantejament nostre i, a més, quines creiem que són les solucions finals.

En primer lloc, i en relació a la regulació del servei públic de productes de farmàcia a les diferents hores del dia, cal tenir present que, a hores d'ara, és una competència atribuïda als col·legis oficials de farmacèutics: l'Ordre de 17 de gener de 1980 sobre funcions i serveis de les oficines de farmàcia estableix, en el seu article setè, que els col·legis ordenaran, amb caràcter general i/o especial, els horaris de servei públic de les oficines de farmàcia, els torns de guàrdia, els serveis d'urgència i els de vacances. Sobre la base de les facultats atribuïdes als col·legis de farmacèutics, aquests varen plantejar de realitzar uns nous torns de guàrdia, a partir de les vint-i-dues hores fins a les nou del matí del dia següent, d'àmbit comarcal, des del primer de gener d'enguany. Per arribar a aquesta decisió, els col·legis de farmacèutics i, en concret, el de Barcelona, van elaborar un estudi del qual es deduïa que les dispensacions de medicaments per recepta durant la nit eren de 0,7 per oficina de farmàcia, o bé, utilitzant un altre paràmetre, durant les hores nocturnes es dispensa una mitjana d'una recepta per cada deu mil habitants. D'altra banda, també es destacava el fet que, actualment, el metge d'urgència porta una farmaciola i dona al malalt la medicació necessària fins al dia següent.

No obstant això, el Departament de Sanitat i Seguretat Social, conscient de la problemàtica que ha suscitat darrerament diversos acords de la Junta de Govern del Col·legi de Farmacèutics de Barcelona, regulant torns de guàrdia a les oficines de farmàcia, hem actuat de mitjancers entre els ajuntaments, els consells comarcals —en alguns casos afectats per aquests acords— i les corporacions professionals esmentades, de tal manera que, en el moment actual, la majoria d'acords estan en vies de solucionar-se i de buscar una solució adient per cada una d'elles. Aquest és un aspecte. Nosaltres creiem que és veritat el que vostè explicava: probablement, les mesures tècniques que ha pres el Col·legi de Farmacèutics són correctes, però sí que he de dir que segurament no s'han fet adequadament; no s'han fet adequadament perquè, evidentment, sí que ha faltat, hi ha hagut una manca de consulta a les entitats locals a fi que això es fes amb una coordinació i no hi hagués situacions de crisi o de problemàtiques determinades que s'han donat.

Mentre no se soluciona aquest tema a nivell local, a cada un dels llocs on s'ha creat, a més de l'oficina de farmàcia que li toca, per torn de guàrdia, n'hi ha una a cada municipi on la policia local pot adreçar les veritables urgències.

Pel que fa a l'altre aspecte que podríem dir que afectaria en global una ordenació farmacèutica, quant a establiments farmacèutics i la seva obertura, actualment vénen determinats pel Decret 909, de 14 d'abril de 1978, que és la normativa que es pot aplicar actualment. Així mateix, el Departament de Sanitat i Assistència Social, el 28 de desembre del 79 es delegà als col·legis oficials de farmacèutics de les províncies de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona la tramitació i resolució de les sol·licituds d'autorització d'oficines de farmàcies dins l'àmbit territorial respecte de cadascun dels esmentats col·legis. No obstant això, s'establí que contra les seves resolucions es podria interposar recurs d'alçada davant del Conseller de Sanitat i Assistència Social.

Finalment, li respondré l'últim punt que em deia vostè: si nosaltres pretenem legislar. És cert que pretenem legislar, vostè sap perfectament que en aquests moments s'està procedint a fer un avantprojecte de llei d'ordenació farmacèutica a nivell de Catalunya; hi ha hagut diversos esborranys, estem treballant en el darrer i espero i desitjo que abans del mes de juny nosaltres el puguem entrar a aquesta Cambra.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, Honorable Conseller. Per fer rèplica té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Font.

El Sr. FONT: Gràcies, senyor President. Simplement per anotar o comentar algunes de les coses dites.

Respecte a la detecció de l'actuació de la Generalitat, en el conflicte plantejat respecte a matèria horària de les farmàcies a la nit, en concret, jo li diré que, miri, el nostre element de contacte amb la problemàtica aquesta no ha estat directe, ha estat a través de les alcaldies, bàsicament, que s'han adreçat als grups parlamentaris, i aquestes ens donen una determinada visió que hem intentat contrastar amb membres del que és el sistema farmacèutic de Catalunya, i la nostra percepció és aquesta, la d'una certa inhibició, sobretot pel fet de la inexistència d'un marc legal clar que estableixi, de manera clara i concisa, què és el que fa cada un i, en definitiva, quines són les funcions de la Generalitat o de l'Administració, en aquest cas, a l'hora d'afrontar tot aquest cúmul de problemes que planteja l'ordenació farmacèutica.

Ha dit una cosa, senyor Conseller, que a mi m'interessa remarcar, que és que els col·legis són qui ordenen l'organització horària i tota una sèrie de coses que els confereix el marc legal. Jo li diré que estem d'acord, en això, però també vull manifestar una qüestió, i és que igual com aquest marc legal dona avui als col·legis professionals unes àmplies potestats —executives, també—, jo crec que d'una manera supletòria, igual com passa en la legislació, concretament els dona, per exemple, la capacitat de reglamentar, ordenar i exigir horaris d'obertura i tancament de farmàcies i torns de guàrdia, però d'acord amb la legislació vigent; ho diu sempre el text estatutari dels col·legis i el marc legal a què es fa referència sempre fa aquesta referència, «d'acord amb la legislació vigent»: «Exercir, en matèria d'establiment, d'obertura, trasllat, venda, amortització, reserva de titularitat i les competències que li siguin atribuïbles per llei o delegades per l'Administració». Sempre fa referència al marc legal.

I jo el que vull posar de manifest és que la situació a Catalunya és que no n'hi ha, de marc legal; no tenim una llei, no s'ha legislat des que hi ha hagut un traspàs de competències en matèria sanitària a Catalunya. Jo crec que això s'ha de fer notar, encara que la notícia que avui ens dona el Conseller, que abans del mes de juny hi haurà un projecte de llei d'ordenació farmacèutica, realment és una bona notícia, i, per tant, en aquest sentit, almenys parcialment, nosaltres donaríem per satisfet el sentit de la interpellació, perquè justament el que voldríem és fustigar o, de fet, provocar que realment es prengui aquesta iniciativa del Govern de legislar, en funció del qual puguem tots intervenir en un debat sobre ordenació farmacèutica i, en definitiva, treure'n un text legal que aboni en la solució d'aquests problemes.

Sobre la solució i l'estat actual del problema, i si el Govern de la Generalitat hauria de subsistir o no en la seva intervenció relativa, que s'ha produït en matèria del conflicte que esmenta, jo li diré que, miri, la solució no està resolta, no està resolta, de cap manera. Li diré que potser hi ha hagut algunes situacions que s'han resolt localment. Per exemple, a Pineda i a Calella, s'ha resolt: l'alcalde de Pineda, que ho havia denunciat emfàticament, ha resolt la situació amb els farmacèutics d'allà i l'Ajuntament de Calella, perquè estan molt pròxims; Malgrat i Santa Susanna ho han resolt; Arenys de Mar i Arenys de Munt ho han resolt. No em consta cap més cas en què s'hagi resolt. No s'ha resolt a Sant Iscle, no s'ha resolt a Canet de Mar, no s'ha resolt a Sant Cebrià, a Sant Vicenç de Montalt, a Caldes d'Estrac, a Tordera, a Palafròls i una llista que li puc llegir tota, si cal. Per tant, estem lluny encara de resoldre el problema i jo diria que no podem donar per feta una orientació, en la mesura que el problema no està resolt. Caldria impulsar una línia de resolució del problema a nivell local, entre farmacèutics, organització col·legial i alcaldes, presidits, presidits per la Generalitat, de manera que aquesta solució es doni en espera de tenir un marc legal propi de Catalunya.

Hauria volgut, en algun moment, comentar mínimament per on hauria d'haver anat una llei d'ordenació farmacèutica, o quin és el cúmul de problemes que afecten l'ordenació farmacèutica, però crec que, en aquests moments, és innecessari, perquè en el moment que se'ns ha anunciat que hi haurà un projecte de llei, nosaltres li prenem la paraula ràpidament i diem que hi haurà algun moment processal dins de l'activitat parlamentària del Parlament de Catalunya en el qual nosaltres podrem intervenir i donar l'orientació més precisa que considerem respecte a aquests punts.

Per tant, donem per acabada la interpellació. Moltes gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Font. Per fer contrarè-

plica, té la paraula l'Honorable Trias.

El Sr. CONSELLER DE SANITAT I SEGURETAT SOCIAL: Moltes gràcies, senyor President. Senyores i senyors diputats, senyor Daniel Font, home!, no em fustigui, perquè és molt forta aquesta paraula. És a dir, jo crec que, en aquest punt, hi ha un acord: és a dir, nosaltres tenim la necessitat de tenir una nova llei, una nova llei no perquè no hi hagi un marc legal clar, sinó perquè està canviant la situació. Nosaltres tenim una situació amb els farmacèutics titulars i les farmàcies en què es necessita donar un marc legal nou, un marc legal nou que probablement no solucionarà aquests problemes petits que es poden donar a nivell de les farmàcies, de la seva distribució i els seus torns de guàrdia; aquest és un aspecte que nosaltres creiem que és un fet evident, que és un aspecte en què s'ha d'arribar a un acord clar entre les entitats locals, les comarques i el nombre de farmàcies que han de ser posades en funcionament, i evidentment el que sí que sempre ha de prevaler sobretot és l'atenció sanitària a la població.

Jo crec que hi ha moltes poblacions d'aquestes en què realment s'està en una via de solució; en altres és cert que encara no s'ha trobat la solució definitiva. De totes maneres, jo vull deixar clara quina ha estat la posició de la Conselleria en aquest aspecte: nosaltres ja vam contestar per escrit aquí, a la Mesa del Parlament, a una pregunta que se'ns va fer i que vam contestar amb data de 8 de febrer, que deia que «en el supòsit que, d'aquestes converses no derivés una solució satisfactòria, el Departament de Sanitat i Seguretat Social avaluarà les possibilitats d'assumir, mitjançant decret, les competències que l'Ordre Ministerial del 17 de gener de 1980 assigna als col·legis de farmacèutics». Aquest és un fet real, perquè nosaltres volem que s'arribi a aquest tipus d'acords; són acords a què s'ha d'arribar amb les entitats locals, que exigeixen un esforç per part de tothom, perquè en molts casos s'ha de fer una anàlisi del nombre de prescripcions que se sol·liciten, etcètera, per veure la necessitat autèntica que aquesta farmàcia estigui oberta, i, en això, nosaltres estem disposats a col·laborar amb tots els ajuntaments: tots els ajuntaments que s'han dirigit a nosaltres demanant-nos la nostra intervenció, nosaltres ens hem reunit amb el Col·legi de Farmacèutics de Barcelona i hem exigit unes solucions, com a mínim, d'una temporalitat, per veure i analitzar exactament quina és la problemàtica d'aquella població i donar-li una solució concreta. O sigui, que li puc dir que estem d'acord amb la necessitat d'aquesta nova llei i, com li deia, per poc que puguem, abans del mes de juny entrarà en aquesta Cambra.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, Honorable Conseller Trias. Fins demà a les deu, se suspèn la sessió.

(És un quart de nou del vespre i catorze minuts.)